

Άκουτε τη Φωνή της Έκκλησίας
89,5 στά FM

Ο ραδιοφωνικός σταθμός της Έκκλησίας της Ελλάδος σας ενημερώνει υπεύθυνα και σας ψυχαγωγεί πνευματικά, ὀρθόδοξα καὶ ἑλληνικά

Η ΑΛΗΘΕΙΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κυκλοφορεῖ κάθε μήνα
Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

Τό πλούσιο σέ θέματα ἑλληνορθόδοξης πνευματικότητας, λειτουργικῆς ζωῆς καί πληροφόρησης τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου περιοδικό

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΙΑΣΙΟΥ 1, 115 21 ΑΘΗΝΑ

ΝΕΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΕΤΟΣ Β' (26ο) - ΑΡΙΘΜ. ΦΥΛ. 25 ● ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2002

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

Έβδομάδα
Ὁρθόδοξης
Ἱεραποστολῆς

➤ ΣΕΛ. 4-5

Τιμή στους
ἐπιζῶντες τοῦ
πολέμου 40-41

➤ ΣΕΛ. 7

Σταυρο-
αναστάσιμο
'Αφιέρωμα

➤ ΣΕΛ. 12-14

Τό Ἐνδυμα-
τολόγιο της
Ἱεροσύνης

➤ ΣΕΛ. 8-9

Ἡ Ἑλλάδα
τοῦ 1919 τοῦ
Μπουασονά

➤ ΣΕΛ. 19

ΥΛΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΧΕΙΜΑΖΟΜΕΝΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος στά Ἱεροσόλυμα

Τό Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων ἐπισκέφθηκε ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος, συνοδευόμενος ἀπό τοὺς Σεβ. Συνοδικούς Μητροπολίτες Θηβῶν καί Λεβαδείας κ. Ἱερώνυμο, Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. Ἀλέξανδρο, τόν Σεβ. Μητροπολίτη Καλαβρύτων καί Αἰγιαλείας κ. Ἀμβρόσιο, Πρόεδρο τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Διορθόδοξων καί Διαχριστιανικῶν Σχέσεων, τόν Ἀρχιγραμματέα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Θεοφ. Ἐπίσκοπο Σαλώνων κ. Θεολόγο, τόν ἐπὶ τοῦ Τύπου ἐκπρόσωπό του Παν. Ἀρχιμ. Ἐπιφάνιο Οἰκονόμου, τόν Πρωτοσύγγελλό του Αἰδ. Πρωτ. π. Θωμᾶ Συνοδινό καί τόν Διευθυντή τῆς ΕΚΥΟ κ. Κων. Πυλαρινό, φέρνοντας μήνυμα εἰρήνης στήν ταραγμένη περιοχή τῶν Ἁγίων Τόπων καί προσφέροντας στό δοκιμαζόμενο Ἑλληνορθόδοξο Πατριαρχεῖο ἠθική καί ὑλική βοήθεια.

Ὁ Μακ. συναντήθηκε μέ τόν Προκαθήμενο τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας, τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί τήν Ἀγιοταφική Ἀδελφότητα καί πρόσφερε στόν Μακ. Πατριάρχη κ. Εἰρηναῖο τό ποσό τῶν 50.000 Εὐρώ σέ πρώτη φάση, ἐνῶ σέ δευτέρα θά ἀποσταλοῦν τὰ χρήματα πού συγκεντρώθηκαν ἀπό τή δικοφορία στους Ἱ. Ναούς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στους χαιρετισμούς τοῦ Ἀκαθίστου.

Ἐξάλλου, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀνακοίνωσε τήν προσφορά ἀνθρωπιστικῆς βοήθειας ὕψους

πεντακοσίων χιλιάδων δολαρίων ΗΠΑ (500.000 \$) σέ τρόφιμα, πού προορίζεται γιά τήν κάλυψη τῶν ἀναγκῶν χειμαζόμενων παλαιστινιακῶν οἰκογενειῶν. Ἡ πρωτοβουλία αὐτή τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πραγματοποιήθηκε μέ τήν ὑποστήριξη τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν τῆς χώρας μας, ἐνῶ τήν ὑλοποίησή τῆς ἀναλαμβάνει τό Ἑλληνορθόδοξο Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων.

Ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας συναντήθηκε ἐπίσης μέ τόν Διευθυντή

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος με τόν Μακ. Πατριάρχη κ. Εἰρηναῖο

Ἐκκλησιαστικῶν Ὑποθέσεων τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν τοῦ Ἰσραήλ κ. Γκολάν. Στή συνέχεια ἔλαβε μέρος στήν, ὑπό τόν Μακ. Πατριάρχη Ἱεροσολύμων κ. Εἰρηναῖο, Διαχριστιανική Συνάντηση μέ τοὺς ἐπικεφαλῆς τῶν Χριστιανικῶν Δογμάτων στά Ἱεροσόλυμα. Στή συνάντηση συμμετείχαν ὁ Λατίνος Πατριάρχης Μιχαήλ Σαμπάχ, ὁ Ἀρμένιος Πατριάρχης Τορκόμ Ἀβέντις Μανουγκιάν καί ὁ Ἡγούμενος τοῦ Τάγματος τῶν Φραγκισκανῶν Τζιοθάνι Μπατιτσέλι. Τέλος, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος

Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος συναντήθηκε μέ τόν βουλευτή κ. Ταρζούτ, ἀρμόδιο γιά ἐκκλησιαστικά θέματα τῆς Ὄργανωσης γιά τήν Ἀπελευθέρωση τῆς Παλαιστίνης.

Ἐκτός ἀπό τήν ἐπίσκεψή του στόν Πανάγιο Τάφο καί τὰ λοιπά προσκυνήματα στόν ναό τῆς Ἀναστάσεως, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος ἀνέπεμψε δέση ὑπέρ τῆς εἰρήνης στήν περιοχή, ἐνῶ τήν Κυριακή 7 Ἀπριλίου ἀναπέμφθηκαν σέ ὄλους τοὺς ναοὺς τῆς χώρας μας παρόμοιες δεήσεις.

Εὐχαριστεῖ ὁ Πατριάρχης Εἰρηναῖος στόν 89,5

Τίς εὐχαριστίες του πρὸς τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καί πρὸς τόν Προκαθήμενό της Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο, ἐξέφρασε μιλώντας στόν Ραδιοφωνικό Σταθμό τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (89,5 FM) ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ. Εἰρηναῖος. Μεταξύ ἄλλων εἶπε:

Ὁ Πατριάρχης Εἰρηναῖος

«Ἐμεῖς εὐχαριστοῦμε θερμῶς καί εἴμεθα εὐγνώμονες τόσο πρὸς τόν ἄξιον Προκαθήμενον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

λίαν ἀγαπητόν ἐν ἡμῖν ἀδελφόν, Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο, ὄλους τοὺς Σεβασμιωτάτους ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τοὺς κληρικούς, ἀλλά καί τό πλήρωμα τῆς θεοσώστου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διά τήν ἔμπρακτον προσφοράν τους καί ὑποστήριξίν τους καί συμπαράστασίν τους εἰς τίς δύσκολες ὥρες ἀγωνίας πού ζοῦμε ὅλοι μας ἐδῶ στή Μέση Ἀνατολή.

Εἴμεθα πάντοτε εὐγνώμονες καί μᾶς συγκινεῖ ἡ παρουσία ἡ δική σας ἐδῶ, ἀλλά καί ἕνα μήνυμα ὅτι δέν εἴμεθα μόνοι μας ἐδῶ οἱ 120 καλόγηροι, Ἀγιοταφῖται, ἀλλ' ἔχομε πίσω μας ὅλο τό ἔθνος κι αὐτό μᾶς δίνει δύναμη καί καρτερία γιά νά ὑπερασπιζομε τὰ δίκαια τοῦ Γένους μας στήν αἰματοβαμμένη αὐτή περιοχή τῶν Ἁγίων Τόπων».

Πρὸς τόν Γ. Γραμματέα τοῦ ΟΗΕ

Μετά τίς τελευταῖες δραματικές ἐξελίξεις στους Ἁγίους Τόπους, συνήλθαν στίς 2 Ἀπριλίου σέ κοινή σύσκεψη οἱ ἀρχηγοὶ τῶν χριστιανικῶν δογμάτων τῆς Ἱερουσαλήμ καί ἀποφάσισαν τήν ἀποστο-

λή διά τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ. Εἰρηναίου, διαβήματος πρὸς τόν Γενικό Γραμματέα τοῦ ΟΗΕ κ. Κoffi Annan. Τό πλήρες κείμενο τοῦ διαβήματος πού ἀπεστάλη ἔχει ὡς ἐξῆς:

«Ἐξοχότατε,

Σας γράφω ὡς Πατριάρχης καί ἐπικεφαλῆς τῆς Ἐκκλησίας, σέ αὐτήν τήν Ἁγία Γῆ. Θέλουμε νά καταγγείλομε τὰ βάσανα τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι κατοικοῦν σέ αὐτήν τήν γῆ καί ὑποφέρουν ἀπό τίς ἀλλεπάλληλες αἰματηρές συγκρούσεις, πού διεξάγονται κοντά στά σπίτια τους, γιά περισσότερο ἀπό πενήντα χρόνια.

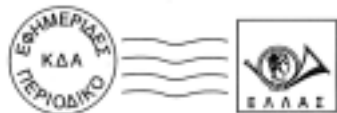
Ἡ παρούσα κατάσταση προκαλεῖ μεγάλη θλίψη καί προβλήματα στους περιοίκους καί τραυματίζει μέ ἀπάνθρωπο τρόπο τὰ παιδιά καί τοὺς νέους ἀνθρώπους. Ἄν καί ἔχομε γνώση τῶν προσπαθειῶν πού ἐγίναν γιά τήν ἀποκλιμάκωση τῆς κρίσης, εἶναι προφανές ὅτι οἱ δύο πλευρές, Ἰσραηλινοὶ καί Παλαιστίνιοι, δέν μπόρεσαν νά φτάσουν σέ μιά τελική λύση.

Γι' αὐτό τό λόγο καλοῦμε τή Διεθνή Κοινότητα νά παρέμβει, καθώς αὐτή ἡ γῆ καί οἱ ἀνθρώποι της χρειάζονται τήν προστασία της.

Μέσα στό πέρασμα τῶν χρόνων ὁ Ὄργανισμός Ἡνωμένων Ἐθνῶν ὕψωσε τό ἀνάστημά του ἀπέναντι σέ κάθε εἶδους μορφῆς βία. Ὑπό τό βάρος τῆς παρούσης καταστάσεως εἶναι περισσότερο ἀναγκαῖο ἀπό ποτέ νά γίνουν προσπάθειες γιά τήν εἰρήνευση ἀνάμεσα στίς δύο πλευρές.

Τώρα πλέον χρειαζόμαστε οὐσιαστικές καί θετικές λύσεις ἐάν θέλομε νά ἐπαναφέρουμε τή δικαιοσύνη, τήν ἀξιοπρέπεια καί τήν εἰρήνη στή χώρα μας, γιά κάθε ἄνδρα, γυναῖκα καί παιδί.

Ο ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ»

Σκοτώνουν τά'άλογα όταν γεράσουν...

Η μάνα μου ή 'Ασημίνα γεννήθηκε τό 1914 σέ ένα καταπράσινο πανέμορφο χωριό πάνω στή θάλασσα, τόν 'Αετό Καρύστου. Μικρός τόπος, δύσκολη ζωή, κοντά σέ μία θεληματική μάνα πού αγωνίστηκε σάν άνδρας νά θρέψει τά τρία παιδιά της. "Όμορφη κοπέλα, χωρίς μεγάλη μόρφωση μά μέ πεποίθηση στίς δυνάμεις της «σπούδασε» τή ζωή και έγινε «έπιστήμων νοικοκυρά» μέ όσες υπερβολές χωράει ό όρος...

"Ήταν έτοιμοι νά παντρευτούν μέ τόν πατέρα μου, πού τήν αγάπησε πολύ, όταν ξέσπασε ό πόλεμος τό '40. 'Αντί γιά καινούργιο σπιτικό άνοιξε δρόμους ανάμεσα στήν 'Αθήνα και τό χωριό γιά νά βοηθάει νά ζήσει στήν πρωτεύουσα ή οικογένεια τού πατέρα μου.

"Όταν μετά τήν 'Απελευθέρωση παντρεύτηκαν μέ χίλιες στερήσεις και άμέτρητα βάσανα, «έκατό-έκατό δράμια αγοράζαμε τό λάδι», έλεγε, εκείνος μέ τή δουλειά του και εκείνη μέ ένα νοικοκυριό ζηλεμένο από τήν τάξη και τήν οικονομία πού έκανε θαύματα, έπλασαν αυτό πού οι σύγχρονοι διαγράφουν μέ τήν πρώτη δυσκολία: μία οικογένεια.

'Αγωνίστηκαν ό καθένας μέ τόν τρόπο του νά μάς μεγαλώσουν. Χριστούγεννα και Πάσχα θά είχαμε τά καινούργια ρούχα και παπούτσια, τή ζεστασιά και τήν όρθόδοξη, πατροπαράδοτη προετοιμασία και γιορτή. Σπουδές σέ ό,τι καλύτερο μπορούσαν και δέν μπορούσαν! νά μή μάς λείπει τίποτα! "Έζη-

σαν και πάσχισαν γιά μάς. Και όχι μόνο γιά μάς, αλλά και γιά όποιον ένιωθαν πώς είχε ανάγκη. 'Αγρίευε μέ τά στραβά ή 'Ασημίνα, γκρίνιαζε τού Κώστα πού ό,τι νά τού ζητούσαν τό πρόσφερε, μά δέν έχανε και ή ίδια τήν εύκαιρία νά τό κάνει.

"Όσο ταίριαζα μέ τόν πατέρα μου τόσο κοντραριζόμουνα μαζί της ως τελευταία. "Όμως όταν τόν χειμώνα έκανε κρύο βαρύ, τή νύχτα έρχόταν και έφτιαχνε τρυφερά τά σκεπάσματα. Φρόντιζε νά έχω τά πιό όμορφα ρούχα και ή

μόνη στό σπίτι της άρνούμενη, χωρίς νά μπορεί κανείς νά τή μεταπεισει, νά ζήσει μαζί μέ τά παιδιά και τά εγγόνια της. Σκληρή, άκόμη και στόν έαυτό της.

Τώρα ή όμορφη 'Ασημίνα βρίσκεται έδω και όκτώ χρόνια κατάκοιτη σέ μία κλινική. Τρία χρόνια άκριβώς δέν έχει έπαφή μέ τόν κόσμο μετά από άλλεπάλληλα έγκεφαλικά. Τά πρώτα χρόνια της άρρώστιας της, τό σκοτισμένο μυαλό της άντικατόπτριζε τήν ψυχή της: «Πάτε στήν κουζίνα, έχω μακαρόνια μέ κιμά. Φάτε. Είναι

στόν δικό μας κόσμο. Μερικές φορές σκέφτομαι πώς είναι καλύτερα έτσι. "Όλες αυτές οι γιαγιάδες και οι παππούδες πού άνήμποροι κείτονται σέ κάποιο κρεβάτι, πού έδωσαν τή ζωή τους γιά νά υπάρχουμε έμεις, είναι καλύτερα νά μήν καταλαβαίνουν όσα κάποιοι πολύ «προοδευτικοί και προωθημένοι πνευματικά» διαλαλούν ως δικαιοσύνη και πολιτισμό.

Δέν φτάνει πού τούς έγκαταλείπουμε σέ ξένα χέρια γιά νά τούς φροντίσουν. 'Ακόμη κι εκεί μάς ένοχλούν. Λένε πώς όποιος δέν έχει έλπίδα νά ζήσει, νά τού εφαρμόζεται «εύθανασία». "Όπως στά σκυλιά, τά άλογα... Τί είχαμε, τί χάσαμε! Τήν περίπτωση πώς «ίσως» υπάρχει και Θεός πού προνοεί και δίνει και κουράγιο και λύση, κανείς δέν τή σκέπτεται. Είναι πιό εύκολο νά καταρρίπτουμε θεσμούς, παράδοση, νόμους, δεσμούς αίματος, παρά νά τούς διατηρούμε. Χρειάζεται κόπος, χρόνος, προσπάθεια. «Δέν πουλάνε» στήν έποχή μας, θά πει κάποιος, όμως άναρωτιέται κανείς πώς άνεχόμαστε νά άκούμε -έστω- πώς κλαδεύοντας τίς ρίζες μας θά καλύτερέψουμε τή ζωή μας; Τόσο πολύ σκληροί γίναμε ή έχει άρχισι ή ανθρωπότητα νά μωραίνεται, νά αυτοαφανίζεται και νά καμαρώνει γι' αυτό κι όλας.

Μέ αυτά και αυτά, άραγε τό «Χριστός 'Ανέστη» τί νόημα έχει πιά, γιά όρισμένους τουλάχιστον;...

A. I. X.

Στήν άκρη τής πέννας

ποδιά μου στό σχολείο ήταν ή πιό καλοσιδερωμένη μέ τόν πιό λευκό γιακά. Πόσα νά θυμηθεί κανείς, πόσα νά πει, μικρά, άσήμαντα μά τόσο πολύτιμα, πού μέ έμαθε κι έμένα νά αγωνίζομαι, νά υπομένω και πρό πάντων ν' αγαπώ, έστω και μέ τόν δικό της ξερό, άπότομο μά γνήσιο τρόπο.

Είχε μία φοβερή παραξενιά ή 'Ασημίνα. Τήν άρρωστοφοβία. 'Από τότε πού θυμάμαι τόν έαυτό μου έπεφτε «έτοιμοθάνατη» από ένα 37,5 ή κολλούσε «σκωληκοειδίτιδα» αν άκουγε πώς κάποιος είχε κάνει σχετική έγχειρηση. Κάποτε ή κατάσταση ξεπερνούσε τά όρια τού γελοίου ή και τού τραγικού χωρίς νά υπάρχει λόγος. Τελικά πέθανε πολύ νωρίς ό σύζυγός της κι εκείνη έμεινε

ώραία. Και τά σεντόνια στό κρεβάτι είναι καθαρά», μάς έλεγε στήν κλινική...

Τώρα είναι λείψανο σχεδόν. "Ένα σακούλι κόκκαλα πού άναπνέει και τρέφεται μέ έναν σωλήνα πού τής παρέχει άλεσμένη τροφή. Δοκιμασία! Γιά εκείνη και γιά μάς πού κάθε φορά πού τήν άντικρύζουμε είναι σάν νά τήν κηδεύουμε...

Διαβάζω στίς έφημερίδες πώς ή λύση είναι... άπλή. Μέ μία ένωση μπορεί νά άπαλλαγεί από αυτή τή μάταιη ζωή... Κι ύστερα θά μπορώ νά τήν κάψω κι όλας ώστε νά άπαλλαγώ τελείως από κάθε ένόχληση... 'Η έλπίδα πεθαίνει τελευταία, λένε. Σ' αυτήν τήν περίπτωση δέν μπορεί κανείς νά έλπίζει πώς ή 'Ασημίνα, ή μάνα μου, ή κάθε μάνα 'Ασημίνα στήν ίδια κατάσταση, θά ξαναγυρίσει

'Ενορία και Περιβάλλον

► Από τόν γεωπόνο - περιβαλλοντολόγο ΘΕΟΔΩΡΟ Ί. ΨΑΡΙΩΤΗ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Ο σύγχρονος έφημέριος όφείλει νά έπιλέγει και έπενεργεί ως άλλος όξυδερκής σέ προτεραιότητες και ως εϋστοχος σέ έπισημάνσεις. Αύτά τά γνωρίσματά του ένδεικνυται νά τά διαθέτει γιά συμμετοχή τής ένορίας πρós έπίλυση καυτών έπίκαιρων προβλημάτων.

Στίς μέρες μας, αλήθεια, και ποιά δέν είναι τά καυτά και ποιά δέν είναι τά έπίκαιρα.

"Όλα τους κραυγάζουν, τουτέστιν οι άνθρωποι πού ύποφέρουν από αυτά, εξαιτίας τού... ανθρώπου.

Γιά παράδειγμα, ως άναφερθούν μερικά, μέ προτεραιότητα έπι-

λογής, σέ όλα εκείνα πού στό όνομά τους υπάρχει τό γράμμα Ρ, όπως ναρκωτικά, τροχαία, άφροδίσια, παχυσαρκία... Περιβάλλον. Μόνο πού ό,τι τραβάμε από τό τελευταίο, δέν φταίει αυτό, φταίμε έμεις, πού, λόγω διαφθοράς μας, παρουσιάζει... φθορά, μέ έπακόλουθο όλες αυτές τίς φρικτές οικολογικές έπιπτώσεις.

"Έδω ως περιοριστούμε στό Περιβάλλον. Στήν όρατή κτίση τού Κτίστη, τού «Ποιητή ούρανού και γής ορατών τε πάντων...». Στά ποιμαντικά πλαίσια τής 'Ενορίας, άνεξάρτητα τοποθεσίας της, «χωρίου ή άστεως». "Αλλωστε, μέ τήν εύρεία έννοια ό κάθε ένορτίης μπορεί νά εκληφθεί και ως άγρότης και ως άστός, μία και τό

οιοδήποτε έπάγγελμα πού άσκει δυσκολευόμαστε νά τό χαρακτηρίσουμε άστικό ή άγροτικό, μέ τό «μάτι» τής «παροχής ύπηρεσιών». Μ' αυτή τήν παραδοχή ό οιοσδήποτε έφημέριος συνεργεί και συμβάλλει ποιμαντικά, ξεχωρα από όρια και περιθώρια... γεωγραφικά.

Αύτά προηγήθηκαν, γιά νά σπάσει ό πάγος και νά άποφευχθεί ό φραγμός, γιά τόν οιοδήποτε ποιμένα, ώστε άκάλυτα και ένθουσιαστικά νά φροντίζει γιά τήν «Περιβαλλοντολογική 'Αγωγή» τού ποιμνίου του, μέ σκοπό τήν καλλιέργειά του σέ ό,τι άφορά στή συμπεριφορά του πρός τό Περιβάλλον. Πρός τά «περί ήμās κτίσματα». Και αυτή ή έπισήμανση νά διαλαλείται και νά τονίζεται, δηλαδή, ή Φύση είναι κτίση Κτίστη.

Μέ στόχο τήν καλλιέργεια γιά εκδήλωση άγαπητικής σχέσεως πρός τήν κτίση και σκοπό τήν παραδοχή Κτίστη γιά ύμνολογία και δοξολογία Αύτου.

Σύμπνοια

Αυτή ή προτεραιότητα, μέ αυτές τίς έπισημάνσεις, ύποχρεώνουν ποιμένα και ποιμνιο σέ μία άγαστή σύμπνοια συνεχούς συνεργασίας.

Συεργατών μέ γνώση τών προβλημάτων και έπίγνωση τών εύθυνών. Στά όρια τής ένορίας και μέ προοπτική «άνοίγματος», έμβέλειας άπεριορίστου μήκους, πολλές

φορές. Συγκεκριμένα, δέν θά παρυσιάζεται ή ένδιαφέρον άποκλειστικά και μόνο γιά ό,τι έχει σχέση μέ τά τής 'Ενορίας, αλλά μέ τά τού όλου πλανήτη.

Γιά παράδειγμα, δέν θά παρατηρείται θαυμασμός και σεβασμός μόνο γιά τά σπάνια πτηνά τών κατοίκων (ένοριτών) τής λίμνης τών Πρεσπών, όπου ή ένορία «'Αγιος 'Αχιλλειος» ή «'Αγιος Γερμανός», ή ή ένορία «'Αγίου Εϋστρατίου» Θυμιανών Χίου, όπου στή γύρω περιοχή καταφάνουν κυνηγοί, οι όποιοι παγιδεύουν μέ ιξόθεργες τά άποδημητικά πουλιά, πού ξεκουράζονται γιά νά συνεχίσουν τό άποδημητικό ταξίδι τους πρός τή γειτονική 'Αφρικανική ήπειρο. Κάθε προσπάθεια γύρω από τόν κόσμο τών πτηνών -θαυμασμός, σεβασμός, προστασία, διάσωση- μπορεί νά άπασχολεί κάθε ένορία.

'Ενα πτηνοτροφεΐο

Καιρός νά καταργηθούν τά όρια, σέ ό,τι άφορά στό ζευγος 'Ενορία - Περιβάλλον.

"Η κάθε ένορία όφείλει νά έχει ως κριτήριο και κίνητρο τόν άνθρωπο -ως ένημερούμενο- και τό Περιβάλλον -ως προστατευόμενο. 'Έδω ως μάς άπασχολήσει μία άλλη περίπτωση, ένα πτηνοτροφεΐο, πού λειτουργεί σέ άγροτική περιοχή, κοντά σέ μία πόλη, όπου πολλοί από τούς εργαζομένους σ' αυτό κατοικούν σέ γειτονικές πόλεις.

"Από πόλεις, κάποτε κατέ-

φθασαν σ' αυτό ύλικά και άνθρωποι, γιά τήν έγκατάσταση και τή λειτουργία του. Και από πόλεις καταφάνουν ύλικά -τροφές, φάρμακα, ύλικά σφαγής και τυποποίησης.

Και πρός πόλεις κατευθύνονται, γιά τίς άγορές και τά προϊόντα του.

"Ο έφημέριος τού χωριού, όπου και ή έδρα τού πτηνοτροφεΐου, δέν θά κινείται - δραστηριοποιείται και ύπέρ τού χωριού και ύπέρ τών πόλεων; Δέν θά αναφέρεται και γιά τό Περιβάλλον τής περιοχής, αλλά και πέραν από αυτήν;

"Οχι μόνον σέ ό,τι έχει σχέση μέ τά άπόβλητα -ύγεια κατοίκων περιοχής, μόλυνση φυτειών από τήν έπιφανειακή πορεία άποβλήτων κ.ά.- αλλά και μέ τήν ποιότητα τής διατροφής τών καταναλωτών.

"Ασφαλώς, δέν θά έπισκέπτεται τό πτηνοτροφεΐο σάν υπάλληλος κτηνιατρικής ύπηρεσίας πρός ύγειονομικό έλεγχο, αλλά σάν ποιμένας θά έπινοεί θέματα «περιβαλλοντολογικά», γιά σχετική κατάρτιση τού ποιμνίου του.

"Η πορεία μίας τέτοιας ποιμαντικής δέν ύποχρεώνει μόνο τόν ποιμένα και γιά μία τέτοια -άλλιώτικη μέχρι τώρα- διάσταση, αλλά και τό ποιμνίο του, γιά μία συναφή συνεργασία.

Στό άναφερθέν παράδειγμα πολλοί μπορούν νά συνδράμουν, από τούς ένοριτες, όπως οι γεωτεχνικοί (γεωπόνος, κτηνίατρος, πτηνολόγος, πτηνοτρόφος, παραγωγός ζωτροφών, ύγεινολόγος), οι κοινοτικοί υπάλληλοι, οι εκπαιδευτικοί και διάφοροι φορείς τοπικοί ή γειτονικοί.

Ἡ πνευματική ἀνάσταση τοῦ λαοῦ μας

► Από τόν Πρωτ. ΕΥΑΓΓΕΛΟ ΣΚΟΡΔΑ,
θεολόγο - τ. λυκειάρχην

Ο καταποντισμός τῶν πάσης φύσεως ἠθικῶν, θρησκευτικῶν, ἔθνικων ἀξιών στήν ἐποχή μας, ἀποτέλεσμα μακρᾶς, πολύπλευρης, σκληρῆς καί ἀδυσώπητης πολεμικῆς πού ἀσκήθηκε ἐναντίον τους, ἄφησε τή σύγχρονη κοινωμία νά πορεύεται χωρίς σκοπούς καί ἀρχές. Ὅπως ἦταν φυσικό, μέ τήν ἀπεμπόληση τῶν ἀξιών, οἱ στόχοι τόσο τῆς κοινωνίας ὅσο καί τοῦ μεμονωμένου ἀνθρώπου, περιορίστηκαν. Ἐντοπίστηκαν, κυρίως στή μονοσήμαντη ἐπιδίωξη πλουτισμοῦ καί τῶν συναφῶν μέ αὐτόν ὠφελμάτων, μέ πρώτη σκόπη τή διαμόρφωση συνθηκῶν διαβίωσης μέ τρυφή, πολυτέλεια, ραστώνη, ὑπερκατανάλωση καί σπατάλη. Μέσα σέ ἓνα τέτοιο ὕλιστικό περιβάλλον, ὁ ἀγώνας γιά πνευματική τελείωση, οἱ πνευματικές ἀνησιχίες, οἱ μεταφυσικές ἐνατενίσεις, θεωρήθηκαν περιττή πολυτέλεια. Κατακρίθηκαν ὡς παρωχημένες σνήθειες, ὡς ξεπερασμένες ἀνοησίες, ὡς ἀντιοικονομικές λειτουργίες. Ὅσο δέ ἀφορᾷ στούς ἐπιμένοντες νά ἀσχολοῦνται μέ τήν καλλιέργεια τοῦ πνεύματος, τούς ἐμένοντες στά παλιοκαίρικα ἰδανικά τῶν ἠθικοθρησκευτικῶν ἀρχῶν καί τούς συνεχίζοντες νά καταδαπανῶνται, ἀκολουθοῦντες ἀγωνιζόμενοι ἢ διδάσκοντες «θρησκευτικές ἰδεοληψίες», αὐτοὶ λειδωροῦνται ὡς ἀνόητοι, χαρακτηρίζονται ματαιόσπουδοι, ὑποβλέπονται ὡς ἰδιοτελεῖς ἢ περιγελῶνται ὡς ἀπροσάρμοστοι στήν ἐποχή καί τό περιβάλλον.

Ἰσχυροῦνται ἀπό τήν ἐπίδωξη καί νά ἀγωνίζονται στή στράτα τῆς ζωῆς πνευματικά ἀσθηθῆται καί ἠθικά ἀσπλη. Ἀφέθηκε νά ἀγωνίζεται καί νά καταδαπανᾶται στήν ἐπίδωξη τοῦ μονοσήμαντου ὀράματος ἐνός πλουσιότερου, τρυφηλοτέρου, πολυτελέστερου αἰρίου.

ΠΑΡΑΨΥΧΟΛΟΓΙΑ - ΜΑΓΟΙ - ΜΕΝΤΙΟΥΜ - ΦΡΟΥΤΑΚΙΑ - ΤΗΛΕΣΚΟΥΠΙΔΙΑ

Εἰς πείσμα ὅμως τῶν ἐνθέρμων κηρύκων τῆς «ἀπελευθέρωσης» ἀπό τά ἠθικοθρησκευτικά «δεσμά» διαπιστώνεται ἀπό τά πράγματα ὅτι τά πνευματικά ζητήματα ἀπασχολοῦν ἐντονα τοῦς σημερινούς «ἀσυμβίβαστους» ἀνθρώπους. Ἐκπληξη κατέλαβε τοῦς θεωρητικούς καί πρακτικούς τοῦ ἀνερμάτιστου ριζοσπαστικοῦ ὕλισμοῦ πού ἀπελάμβαναν τή νίκη τους, ἀφοῦ πάλεψαν μέ περισσῆ ἐπιμονή καί ἀξιοσύνη νά ξεθεμελιώσουν τίς ξεπερασμένες χριστιανικές ἰδεοληψίες, χωρίς τή διεθνιστική νοοτροπία. Ἡ θρησκευτική πίστη μέ τίς ἀξίες τῆς δέν πέθανε στίς ψυχές τῶν πιστῶν. Βέβαια ἡ ἀποτυχία τοῦ ὑπαρκτοῦ ὕλισμοῦ στήν Ἀνατολική Εὐρώπη δέν συνέτισε τοῦς ἡμετέρους ἐκσυγχρονιστές. Ἐξακολουθεῖ νά ὑπάρχει «πλήθος πιστευόντων».

Ἵποβάθμιση

Ἡ δημιουργηθεῖσα ὑποβάθμιση τῶν πνευματικῶν ἀξιών, ἡ ἐπακολουθήσασα περίοδος πνευματικῆς φτώχειας, ἐν μέσω αὐξουσας οἰκονομικῆς εὐμάρειας, ὠθεῖ ἐντονότερα τοῦς πνευματικά ἀποπροσανατόλιστους ἀνθρώπους νά ἐπιζητοῦν, ἐν ὀνόματι τοῦ ἀθεϊστικοῦ ὕλισμοῦ, τήν ἐπίλυση τῶν ἀτομικῶν καί κοινωνικῶν προβλημάτων. Στόχος δολερῶς τῶν ἐκσυγχρονιστῶν νά ἀποξενωθεῖ ἡ ἑλληνική κοινωμία ἀπό τόν ἑλληνορθόδοξο πνευματικό χώρο.

Ἄγευστοι πνευματικῆς παιδείας, φτωχοὶ ἀπό πνευματικές ἐμπειρίες, ἀγνωστοντες τίς πηγές σωστικῆς καί ἐποικοδομητικῆς ἄρδευσης, στρέφονται ἐναγωνία στήν ἀναζήτηση τοῦ πρόχειρου, τοῦ πρώτου εὐκόλου τρόπου μέ δόλιο σκοπό τήν

καθούχηση τῶν πνευματικῶν ἀνησιχίων καί ἀναζητήσεων. Ὁρθώνουν τεῖχη οἱ μύριοι ἑχθροί, γιά νά κρυφτεῖ ἡ ἑλληνορθόδοξη παράδοση. Θέλουν νά εἶναι ἀόρατη σέ ὀλιγογράμματος ἢ καί σέ ἐγγράμματους.

Ἐνίσχυση τοῦ ὀλέθριου ἔργου τῶν «ἐκσυγχρονιστῶν» ὕλιστων καί ἡ πάσης φύσεως «παραψυχολογία». Πάμπολλα τά θύματα τοῦ πρώτου «πνευματιστή». Ἄνθει στή χώρα μας ἡ «παραψυχολογία». Κάθε πολυκατοικία καί μάγος. Τρομακτικός ὁ ἀριθμός τῶν ἀποζώντων καί καλοζώντων ἀπό τήν παροχή ὑπηρεσιῶν παραψυχολογίας, λευκῆς ἢ μαύρης μαγείας, ὀστεομαντείας, καφεμαντείας, χαρτομαντείας κ.λπ. Μέντιουμ, «πνευματικές συγκεντρώσεις», τραπεζάκια καί ἄλλες βλακώδεις, ἀλλά λίαν προσοδοφόρες γιά τοῦς ἐμπνευστές μέθοδοι, γιά τή δῆθεν ἐπίλυση ψυχοπνευματικῶν προβλημάτων. Δισεκατομμύρια ὁ διαφεύγων τῆς φορολογίας τζίρος τῶν ἀπατεῶν, γητευτῶν, ἐξορκιστῶν κ.λπ.

Χιλιάδες θύματα

Χιλιάδες τά θύματά τους, μορφωμένοι καί ἀμόρφωτοι, ἀφοῦ ἡ ἀπόκτηση γνώσεων καί ἡ ἐξειδίκευση δέν συνδυάζεται μέ τήν πνευματική καλλιέργεια, ἓνα ἄλλο μέγιστο πρόβλημα τοῦ καιροῦ μας. Φαίνεται ὅτι τό κράτος δέν μπορεῖ νά παρέμβει ἀπαγορεύοντας τήν ἄσκηση τέτοιων ἀπατηλῶν ἐπαγγελμάτων. Τά θύματα ὅμως μένουν ἀπροστάτευτα. ἡ τυπική ἀπαγόρευση τῶν ἠλεκτρονικῶν παιχνιδιῶν (φρουτάκια) ἔγινε ἐπειδῆ ἀπεκαλύφθη ὁ σύνδεσμος ὕψηλά ἱσταμένων προσώπων μέ τίς διακινήσεις αὐτῶν τῶν

«τυχερῶν» μηχανημάτων. Οἱ διαφημίσεις ὅμως τῶν παραψυχολόγων μέ ἔμφαση γίνονται ἀπό τηλεοπτικά κανάλια καί ἔτσι παίρνουν καί οἱ κανάλιες τό μερίδιό τους ἀπό τά κέρδη. Τώρα ἔχουμε καί τή σειρά τῶν Big Brother καί Bar, ὅπου ἡ πλαδρότητα καί ἡ πνευματική φτώχεια διαφημιζέται ὡς μέσο προβολῆς ἀδρανῶν καί ἀνέργων νέων. Ἡ κενή λογοποιία στό προσκήνιο.

Θέση λογικῆς

Δέν γράφουμε ἀπό θέσεως συντηρήσεως. Γράφουμε ἀπό θέσεως λογικῆς. Ἐκμεταλλεῖονται τή σύνεση τοῦ λαοῦ μας καί λυπούμεθα πού ἡ χώρα μας ἔγινε ξέφραγο ἀμπέλι γιά ὀρισμένους πού ἐν ὀνόματι χαμηλῶν κινήτρων βρῆκαν τήν εὐκαιρία νά κερδίσουν χρήματα. Τό χρῆμα γίνετο ὁ νέος Μαμωνᾶς. Χρειάζεται ὁ λαός μας μία πνευματική ἀνάσταση. Ποίος θά τή δώσει; Ὅπως στά δύσκολα χρόνια τῆς ὁθωμανικῆς σκλαβιάς καί σήμερα ἡ Ἐκκλησία παραμένει ὁ μόνος θεσμός νά προστατεύσει τό λαό μας, πού ἐπιχειροῦν οἱ ἐπιτήδειοι νά τόν ὑποδουλώσουν σέ σκληρές μορφές ψυχολογικῆς καί πνευματικῆς δουλείας. Ἡ Ἐκκλησία ἄς ἀναζητήσει καί ἄς ἐπιστρατεύσει τοῦς καταξιωμένους καί ἱκανούς Κληρικούς τῆς, ὅπως ὁ Ἄπ. Βαρνάβας ἀναζητήσε καί βρῆκε τόν Παῦλο καί βοήθησε στή διοργάνωση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀντιοχείας. Οἱ καιροὶ οὐ μενετοί. Τό παράλογο καί οἱ ψευδαισθήσεις ποικίλων ἀγυρτῶν δημιουργοῦν ψυχοπαθολογικές καταστάσεις εἰς βάρος τῶν συνανθρώπων μας. Ἡ Ἐκκλησία ἀναγνωρίζει τόν ἄνθρωπο ὡς εἰκόνα τοῦ Θεοῦ καί ἔχει ὅλες τίς πνευματικές προϋποθέσεις νά ἀγωνισθεῖ γιά τή διαφύλαξη τῶν πνευματικῶν δικαιωμάτων τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ἐλευθερία τῶν ψευδολόγων δέν πρέπει νά σημαίνει ὑποδούλωση τῶν πολλῶν.

Γιατί οἱ νέοι ἐπιστρέφουν στήν Ἐκκλησία

► Από τόν ΓΙΩΡΓΟ Ι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Ο Γκαίτε ἔλεγε ὅτι «Ἡ τύχη ἐνός ἔθνους κρίνεται ἀπό τίς ἰδέες πού ἔχουν οἱ νέοι». Ὁ λόγος αὐτός τοῦ Γερμανοῦ στοχαστῆ ἀκούγεται ἐπίκαιρος καί διαχρονικός, ἄν ἀναλογιστοῦμε ὅτι σέ κάθε κοινωμία, σέ κάθε ἐποχή, ὁ χώρος τῆς νεότητος ἀποτελεῖ τό πολυτιμότερο κεφάλαιο γιά κάθε ἔθνος. Αὐτό γίνεται γιατί οἱ νέοι εἶναι αὐτοὶ πού κυφοροῦν τήν ἐλπίδα τοῦ αἵριου, εἶναι αὐτοὶ πού ἔχουν ἀποδείξει ἔξοχα στήν ἱστορική τους διαδρομή ὅτι χωρίς νά γίνονται θουβοὶ ἀποδέκτες, παθητικοὶ θεατῆς τῶν ὁσων συμβαίνουν γύρω τους, ὑψώνοντας τή φωνή τους, κρίνοντας καί ἀμφισβητώντας, ἀγωνίζονται γιά ἓνα νέο κόσμο. Ἐλλοίστε καί ὁ Ν. Καζαντζάκης ὅταν ἔδωσε τόν ὀρισμό γιά τή νεότητα εἶχε πεῖ: «Νέος θά πεῖ νά διορθῶσει τόν κόσμο».

Αὐτή τους ἡ εὐαισθησία γιά μία κοινωμία ἀγάπης, ἐλευθερίας, ἀσφάλειας εἶναι ὁ κύριος παράγων ἐπιστροφῆς τῶν νέων στήν Ἐκκλησία. Ὁ φορέας αὐτός ὡς γνήσιος ἐκφραστής τοῦ ὀράματος τῶν ἰδανικῶν τοῦ ἰδρυτῆ τῆς γίνε-

ται γι' αὐτοῦς ὁ ἐκρηκτικός χώρος τῆς ἐλπίδας τους.

Οἱ νέοι κουρασμένοι ἀπό τήν ἀντιρωτική, ἀνταγωνιστική, ἐξοντωτική κοινωμία τῶν μεγάλων, οἱ ὅποιοι τοῦς ἔταξαν παραδείσους, ἀπογοητευμένοι ἀπό μία κοσμική ἡγεσία, ἡ ὁποία μένει μουκκή στήν κοινωνική διαφθορά, συμβιβασμένοι στίς ἀρχές τῆς ἀπόλαυσης, προδομένοι ἀπό τοῦς κάθε λογῆς αἰρετικούς προσηλυτισμούς, ἀκόμη καί ἀπό τά σύγχρονα σαρκικά εἰδῶλα τῆς τηλεψίας, ἀναζητοῦν ἓνα δρόμο ἀπελευθέρωσης, μία ἐλπίδα σωτηρίας. Πιστεύουν ὅτι αὐτή ἡ ἐλπίδα βρίσκεται ἐντός τῆς Ἐκκλησίας, γι' αὐτό ὅλοι μας τόν τελευταῖο καιρό ἀπό τά ΜΜΕ γινόμαστε ἀποδέκτες μηνυμάτων ἐπιστροφῆς τῶν νέων στήν Ἐκκλησία.

Αὐτό ἀποδεικνύεται μέσω τῆς εἰκόνας τῶν συμμετεχόντων στή λειτουργική ζωή τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ παρουσία νέων ἐρχεται νά ἀνατρέψει παρελθοντολογικές καταστάσεις, ὅ,τι κατά τό παρελθόν θεωροῦνταν γι' αὐτούς out, γίνεται σήμερα in στή ζωή τους. Ἐνῶ παλαιότερα ἡ Ἐκκλησία ὡς συναξὴ προσώπων ἑμοιάζε

ὡς ἓνα ἀπέραντο γηροκομεῖο, σήμερα ἡ ἐπιστροφή τῆς νέας γενιάς ἔρχεται νά ἀνατρέψει αὐτή τήν εἰκόνα, στέλνοντας πρὸς ὅλους μας ἓνα αἰσιόδοξο μήνυμα ὅτι οἱ νέοι βρῆκαν τήν ἴθακή τους.

Ἄν καί ὁ βαθμὸς ἐκκλησιαστικῆς συνειδητικότητός τους ποικίλλει, ἡ Ἐκκλησία γι' αὐτούς ἀποτελεῖ τό φῶς καί τήν ἐλπίδα τους καί αὐτό γιὰτί οἱ νέοι στόν χώρο βρίσκουν αὐτό που δέν συναντοῦν στίς ἀπρόσωπες, ἀντιανθρώπινες κοινωνικές σχέσεις τοῦ κόσμου τῆς τυπολατρίας καί τοῦ ἰδεολογικοῦ καταναγκασμοῦ.

Οἱ νέοι συμμετέχοντας στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας, μέσα σ' αὐτή ἀνακαλύπτουν τήν πραγματική κοινωμία τῶν προσώπων, ὅπως αὐτὴ ἀποκαλύπτεται στήν ἀπόλυτη ἁρμονία τῶν Προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος. Μετέχοντας στήν μυστηριακή ζωή τῆς, ἀνακαλύπτουν ὅτι ὁ χώρος αὐτός δέν εἶναι χώρος ἀπρόσωπος, ἀλλά τόπος συνάντησης, τόπος κοινωνίας τῶν προσώπων συνειδήσεων, ὅπου ἐκεῖ δεσπάζει ἡ ἠθική, ἡ ἀγάπη καί ἡ ἐλευθερία.

Καταλαβαίνουν ὅτι ἐντός

τῆς Ἐκκλησίας καί μόνο ἐκεῖ μποροῦν νά συναντήσουν τόν κατερχόμενο Θεό τῆς ἀγάπης, ὁ ὁποῖος γιά χάρη τους γίνεται ἄνθρωπος, δεχόμενος τόν μετασχηματισμένο ἄνθρωπο τῆς ἀποστασίας.

Στόν τόπο τῆς Ἐκκλησίας οἱ νέοι βρίσκουν αὐτό πού τοῦς λείπει, καθώς λέγει ὁ Νικόλαος Καβάσιλας, ἀναζητοῦν τόν Θεό, ὁ ὁποῖος εἶναι: «Πιό στοργικός ἀπό κάθε φίλο, πιό δίκαιος ἀπό κάθε κυβερνήτη, πιό τρυφερός ἀπό κάθε πατέρα, πιό ἀναγκαῖος ἀπό ὄ,τι ἢ ἴδια ἡ καρδιά μας. Αὐτό εἶναι τό πανδοχεῖο πού ξεκουραζόμαστε μιά νύχτα καί τό ὀριστικό τέρμα τοῦ ταξιδιοῦ μας».

Αὐτή τήν ἐπιδιωκόμενη γαμήλια σχέση τῶν νέων μέ τήν Ἐκκλησία καί τήν πείνα τους γιά πνευματική ζωή, ἡ Ἐκκλησία δέν πρέπει νά τήν ἀγνοήσει.

Ἄντιδρώντας ἐγκαιρα καί εὐστοχα, δίνοντάς τους τό χέρι τῆς τῆς ὥρα αὐτῆ τοῦ τοκετοῦ, τῆς γέννησης αὐτῆς τῆς συνάντησης, ἡ Ἐκκλησία καλεῖται νά γεφυρώσει τό χάσμα. Διαβεβαιώνοντάς τους ὅτι ὁ Χριστιανικός Θεός δέν εἶναι ἀντίπαλος, ἀλλά ὑπερασπιστῆς τῶν ἐπαναστατημέ-

νων γενεῶν, ἀγκαλιάζοντάς τους, καλεῖται νά τοῦς δώσει προτάσεις ζωῆς. Ἀκούγοντας τή φωνή τους καί τοῦς νεανικούς παλμούς τους, συνδέοντες τήν καρδιά τους μέ τόν λόγο τῆς, προσφέροντάς τους τόν θεολογικό διαφωτισμό τῆς, καλεῖται νά τοῦς πείσει ὅτι ἡ ἀποστολή τῆς σχετίζεται μέ τήν ἀγαπητική στάση πού ἔχει ἀπέναντι στοῦς ἁμαρτωλοῦς, τόν ληστή, τήν πόρνη καί, τέλος, τόν ἄσωτο υἱό. Ἐφαρμόζοντας τήν ποιμαντική τῆς ἀγαπητικῆς κοινωνίας καί κάνοντας διάκριση μεταξύ τῆς Βασίλειας τοῦ Θεοῦ καί αὐτῆς τοῦ Καίσαρα, παρεμβαίνοντας οὐσιαστικά στά καθημερινά προβλήματα τους, καλεῖται νά τοῦς ἀποδείξει ὅτι εἶναι ἡ δύναμη ἐκείνη, ἡ ὁποία στέκεται δίπλα τους, αὐτῆ πού πάντα θά τοῦς παρέχει κατανόηση καί ἀσφάλεια.

Αὐτή ἡ ἐπιχειρηματολογία σέ συζυγία μέ τήν ἐμπρακτικὴ συμμετοχή τῆς Ἐκκλησίας στοῦς ἀγῶνες τῶν ἐπαναστατημένων γενεῶν ἀποτελεῖ τόν χώρο συνάντησης τῶν νέων μέ τήν Ἐκκλησία καί τόν θεμελιωτῆ τοῦ Ἰησοῦ, ὁ ὁποῖος δάκρυσε πάνω στόν Σταυρό γιά τόν κόσμο.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΤΙΜΑ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΥΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΟΥΣ

► Από τον Παν. Αρχιμανδρίτη
ΔΗΜΗΤΡΙΟ ΖΑΧΑΡΕΓΚΑ (Αλεξάνδρεια)

Μέ Πατριαρχική Θεία Λειτουργία και την τέλεση μνημοσύνου από την Α.Θ.Μ. τον Πάπα και Πατριάρχη 'Αλεξανδρείας και πάσης 'Αφρικής κ. Πέτρο Ζ', στην 'Ιερά Πατριαρχική Μονή 'Αγίου Σάββα στην 'Αλεξάνδρεια, τιμήθηκαν οι έν 'Αφρική εργασθέντες και τελειωθέντες αείμνηστοι 'Ιεραπόστολοι:

- Νικόλαος Πατριάρχης
- 'Ισιδωρος 'Αρχιερέυς (Ιωαννουπόλεως)
- Κυπριανός 'Αρχιερέυς (Κεντρώας 'Αφρικής)
- Νικόδημος 'Αρχιερέυς (Ειρηνοπούλεως)
- Φρουμέντιος 'Αρχιερέυς (Ειρηνοπούλεως)
- Νικόδημος 'Ιερομόναχος (Σαρίκας)
- Χρυσόστομος 'Ιερομόναχος (Παπασαραντόπουλος)
- 'Αθανάσιος 'Ιερομόναχος ('Ανθίδης)
- Κοσμάς 'Ιερομόναχος (Ασλανίδης)
- Χαρίτων 'Ιερομόναχος (Πνευματικάκης)
- Γαβριηλία Μοναχή
- Σίνα Μοναχή (Ταουλάμι - Φινλανδία)
- 'Ανυσία Μοναχή (Πέξου)
- 'Όλγα (Παπασαράντου)
- 'Αννα (Μαντζουρίδου)
- Σταυρίτσα (Ζαχαρίου).

Ο Μακαριώτατος στην όμιλία του συγκινημένος είπε τά ακόλουθα:

«'Η Εκκλησία του 'Αλεξανδρινού Θρόνου τιμά σήμερα τους άνα τήν 'Αφρικανικήν ήπειρον εργασθέντας ιεραποστολικώς και κοιμηθέντας πρός δόξαν Κυρίου και τής 'Εκκλησίας Του. 'Εκείνους τούς άφανείς και πρωτοπόρους ταπεινούς διακόνους, τούς ακολουθήσαντας πιστώσ τούς λόγους του Κυρίου "Πορευθέντες εις τόν κόσμον άπαντα μαθητεύσατε πάντα τά έθνη" (Ματθ. 28, 19).

Συνήχθημεν σήμερα εις τόν πάνσεπτον Πατριαρχικόν τούτον ναόν, ίνα έν βαθεία συγκινήσει και εύγνωμοσύνη "έν ένι στόματι και μιá καρδίá" κατά χρέος και καθήκον ιερόν τιμήσωμεν τήν μήμην, τήν τεραστίαν προσφοράν και τό άνεκτιμήτου άξία έργον των. Τιμώμεν και γεραίρομεν τούς κοπιάσαντας και αναλώσαντας τόν βίον διά τήν μεγάλην των άγάπην πρός τόν Κύριον και τήν σωτηρία των συνανθρώπων των. 'Επιβάλλεται σήμερα όσον ποτέ άλλοτε, ζώντες εις τήν εποχήν των αντίθεσεων, των πολλαπλών και επικινδύνων περιπετειών και συγκρούσεων, να ύψώσωμεν τήν φωνήν μας, ίνα τονίσωμεν εύθαρως και άνεπιφυλάκτως τόν θαυμασμόν μας δι' όλην τήν πολιτείαν και τήν προσφοράν εκείνων, οίτινες έθεσαν τούς έαυτούς των εις τήν έξυπηρέτησιν των ανθρωπίνων εικών του Δημιουργού μας Θεού.

Ίδιαίτερη συγκίνηση

'Ως πνευματικός πατήρ του έν άπάση τή 'Αφρική διαμένοντος και δραστηριοποιημένου όρθοδόξου ποιμνίου, αισθανόμεθα ιδιαίτερα συγκίνησιν σήμερα, διότι καταθέτομεν τήν εύγνωμοσύνην, τόν σεβασμόν και τήν τιμήν πρός τούς προσφιλείς και άκαταπονήτους εργάτας του ιεραποστολικού άμπελώνος τής 'Αλεξανδρινής 'Εκκλησίας.

Ο Θρόνος ούτος, από τής εποχής του πρώτου επισκόπου 'Αλεξανδρείας Μάρκου του Εύαγγελιστού, του και 'Αποστόλου κληθέντος, ανέλαβε διά τής πίστεως και τής άγάπης πρός τόν άνθρωπον να έκφράση τήν οικουμενικότητα και τήν καθολικήν άποστολήν τής 'Εκκλησίας εις τόν κόσμον. Γεγονός ιστορικόν όντως άποτελεί διά τό Πατριαρχείον, ότι εύρέθησαν εργάται πολύτιμοι, οίτινες ήθέλησαν να συνεχίσουν τήν άραιάν ταύτην παράδοσιν τής αρχαίας άποστολικής και άδιαρέτου 'Εκκλησίας. Διά του τρόπου τούτου ή 'Εκκλησία του Χριστού έμεγαλόυρησε και οι λόγοι του Κυρίου "έσεθέ μοι μάρτυρες" έχρέωσε τόν άνθρωπον του καθήκοντος διά τής εύθύνης τής μαρτυρίας εις τά έθνη. "Ανδρας σοφούς και έκλεκτούς ητύχησε να έχη τό Πατριαρχείον 'Αλεξανδρείας, οίτινες διά τής αυτοθυσίας, τής μεγαλοψυχίας, τής φιλαλληλίας και τής πρός τόν πλησίον άγάπης των άνεδείχθησαν σκαπανείς και πρωτοπόροι εις τήν διάδοσιν, καλλιέργειαν και στερέωσιν του εύαγγελικού μηνύματος έν μέσω λαών και φυλών πρωτογόνων, ένθυμούμενοι τούς λόγους του 'Αποστόλου των 'Εθνών Παύλου, "Σύ ούν κακοπήθησον ως καλός στρατιώτης 'Ιησού Χριστού.

Ούδεις στρατευόμενος εμπλέκεται ταίς του βίου πραγματείας, ίνα τω στρατολογήσαντι άρέση. "Εάν δε και άθλη τις, ού στεφανούνται, εάν μή νομίμως άθλήση" (Β' Τιμ. 2, 3-5) και "ήμύν έχαρίσθη τό ύπέρ Χριστού, ού μόνον τό εις αυτόν πιστεύειν, αλλά και τό ύπέρ αυτού πάσχειν" (Φιλιπ. 1, 29).

Τρόπαιον 'Αναστάσεως

Οί αείμνηστοι ιεραποστολικώς εργασθέντες και μαρτυρήσαντες ύπέρ Χριστού και 'Ορθοδοξίας έστησαν εις τās χώρας τής δράσεώς των τό τρόπαιον του Σταυρού και

της 'Αναστάσεως. Μετά πολλών δακρύων, μόχθων, στερήσεων, κινδύνων και ταλαιπωριών ήκουον και πάλιν τούς λόγους του 'Αποστόλου Παύλου και έλάμβανον δύναμιν έσωτερικήν και ψυχικήν αυτοθυσία, "ό λόγος του σταυρού τοίς μέν άπολλυμένοις μωρία έστι, τοίς δε σωζόμενοις ήμίν δύναμις Θεού έστι" (Α' Κορ. 1, 18). 'Εκ του σταυρού άρύοντο δυνάμεις, έκφράζοντες ούτω τό μυστήριον τής άπειρου άγάπης, τής άνιδιοτελούς προσφοράς διά τής πίστεως, τής θυσίας και τής χριστιανικής εύφορίας. Οί

άγιοι ιεραπόστολοι τής 'Εκκλησίας μας δέν ήδύναντο να πορευθοϋν εις τά έθνη άνευ τής παρουσίας του σταυρού εις τήν ζωήν των, διότι ό 'Εσταυρωμένος 'Ιησούς ήτο και παραμένει ή φανέρωσις τής δυνάμεως τής σοφίας και τής άγάπης του Θεού.

'Αποτελοϋσε δι' αυτούς τήν συνισταμένη τής άγάπης προς πάντα άνθρωπον έρχόμενον προς τό φώς και τήν αλήθειαν του εύα-

τούς τιμίους άγώνας όλης εκείνης τής στρατίας των άφοσιωμένων αδελφών μας, οίτινες έθεμελίωσαν έργον ιερόν και πρωτοποριακόν εις τήν άχανή γήν τής άφρικανικής ήπειρου. Ουτοι έσπειραν τόν εύαγγελικόν λόγον και έχάραξαν τόν δρόμον του υπεράτατου χρέους και του ιεροϋ καθήκοντος, διότι ό Κύριος "θέλει πάντα άνθρωπος σωθηναι και εις έπίγνωσιν αληθείας έλθειν" (Α' Τιμ. 2, 4). 'Ησαν πρόσωπα, τά όποία είχαν ξεχωριστήν κλίσιν διά τής άνιδιοτελούς προσφοράς και θυσίας, έπορευθησαν μετά πολλών πνευματικών αναζητήσεων, προοπτικών και όραμάτων δια τήν σωτηρία του γένους των ανθρώπων.

Σήμερα, εις τήν κατασκευτικήν ταύτην τελετήν, αι ιεραί μορφαί των ξαναζωντανεύουν και καθιστανται δι' όλους μας ύποδείγματα και πηγή έμπνεύσεως διά τήν εύγένειαν τής ψυχής των, τήν πίστιν των, τήν άρετήν των και τό ψυχικόν των μεγαλείον. Αι εύγενικά των μορφαί παραδειγματίζουσι τās νεωτέρας γενεάς, διότι υπήρξαν οι πρωτομάστορες και θεμελιωταί εις τήν όδόν του χρέους και τής άποστολής τής 'Εκκλησίας μας. 'Υποκλινόμεθα και καταθέτομεν έλάχιστον δείγμα εύγνωμοσύνης και τιμής προς τήν προσφοράν και τό έργον των. Τά όνόματά των θα μνημονεύονται έσαεί και τό πέρασμά των εκ τής γής θα αποτελή σέμνωμα, πηγή φωτός και ζωής, ύπόδειγμα άρετής και ένσάρκωσιν του πνεύματος του Κυρίου και των 'Αποστόλων Του. 'Η προσφορά των θα είναι μία συνεχής ύπόμνησις του χρέους και του καθολικού έργου τής 'Εκκλησίας.

Καθήκον μας και όλων εκείνων, οίτινες έχουν ταχθή εις τήν υπηρεσία του ανθρώπου κάθε φυλής και χρώματος, ή περιφρούρησις και ολοκλήρωσις του έργου εκείνων.

"Ας προσατενίσωμεν μέ τούς όφθαλμούς τής ψυχής μας και άς άποτίσωμεν φόρον εύλαθείας, τιμής και εύγνωμοσύνης.

Αιωνία αυτών ή μήμη, αμήν!..

Στήν έπιμνημόσυνη δέση παρέστησαν ό Σεβ. Μητροπολίτης Πηλουσίου κ. Ειρηναίος, ό Γενικός Πρόξενος τής 'Ελλάδος στην 'Αλεξάνδρεια κ. Μ. Δαρατζίκης, ό Πρόεδρος τής 'Ελληνικής Κοινότητας 'Αλεξανδρείας και 'Αναπληρωτής Πρόεδρος του Συμβουλίου 'Αποδήμου 'Ελληνισμού κ. Στ. Ταμβάκης, Κοινοτικοί παράγοντες, πλήθος παροίκων και 35μελής όμιλος προσκυνητών από τήν 'Αθήνα. 'Ακολούθησε δεξίωση στή Μεγάλη Αίθουσα τής 'Ιεράς Μονής, όπου ό Πατριάρχης, άπευθυνόμενος κυρίως προς τούς προσκυνητές, αναφέρθηκε στην ιστορία, στή σύγχρονη παρουσία του 'Αλεξανδρινού Θρόνου, στην ιεραποστολική διακονία και προσφορά του Πατριαρχείου 'Αλεξανδρείας προς τούς 'Αφρικανούς και έξήγησε πώς ή ήμέρα αυτή θεσπίσθηκε από τό Πατριαρχείο 'Αλεξανδρείας να τιμώνται σε όλη τήν 'Αφρικανική 'Ηπειρο οι κοιμηθέντες 'Ιεραπόστολοι.

Ο Πατριάρχης με 'Αφρικανούς πιστούς

γελικού λόγου.

'Εις τήν εύλογημένην ταύτην πορεία των έν μέσω φυλών και λαών, ένιοτε άγρίων, μετά δυσειδαιμονιών και προκαταλήψεων δέν ήδύνατο να προκληθή φόβος και δειλία εις αυτούς, διότι έπίστευον άκραδάντως και σθεναρώς ότι "θεμέλιον γάρ άλλον ούδεις δύναται θείναι παρά τόν κείμενον, ός έστιν 'Ιησούς Χριστός" (Α' Κορ. 3, 11). 'Η μαρτυρία των ήτο διαρκής και ό λόγος τής 'Ορθοδοξίας και του Εύαγγελίου μεστός τής αιώνιου δυνάμεως και ισχύος, δια να ένθυμηθώμεν έπικαίρως τούς λόγους του ιεροϋ Χρυσόστομου, "ή των αληθών δογμάτων και ή κατά τόν βίον όρθότης". Ο λόγος ούτος τής αληθείας ήναψεν εις τās χώρας τής ιεραποστολικής των πορείας ένθα διηκόνησαν: έσπάρη και έκαρποφόρησε τό έργον τής άνευ όριών άγάπης του Θεού και έδωσεν εις τās ψυχάς των 'Αφρικανών τό δώρον τής αληθείας, τής δικαιοσύνης, τής ισότητος και τής αλληλεγγύης. 'Η κίνησις αύτη τής άγάπης έπραγματοποίησεν έν τέλει τό θαύμα τής μεταστροφής, τής αλλαγής και τής μεταμορφώσεως. Οί κόποι, ή θυσία και ή προσφορά των έφύτευσαν τό δένδρον τής 'Ορθοδοξίας, τό όποιον έβλάστησε και απέδωσε τούς γλυκυτότους καρπούς τής χάριτος και του έλέους του Θεού. Φώς έθνών, φώς οικουμενικόν, φώς παγκόσμιον και υπερεθνικόν.

'Εργο ιερό

Διά των σημερινών μνημοσύνων τιμώμεν

Ο Πατριάρχης Πέτρος τελεί τρισάγιο στους τάφους των 'Ορθοδόξων ιεραποστόλων

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΤΥΦΛΩΝ

Τούς όδηγοῦσε ὁ Παῦλος πού δέν ἔβλεπε...

Γιά πολλά χρόνια μέ ἀπασχολοῦσε τό θέμα τῶν τυφλῶν. Εἶναι ἕνας κόσμος γιά τούς πιά πολλούς ἀπό μᾶς ἄγνωστος λόγω τῆς ἰδιαίτερης καί λεπτῆς θέσης πού ἔχει στήν κοινωνία. Γιά τούς πολλούς εἶναι ἴσως τελείως ἄγνωστο ὑπό τήν ἔννοια ὅτι δέν ἔτυχε στή ζωή τους νά συναντήσουν ἕναν ἔστω τυφλό ἢ ἀκόμα καί νά διαβάσουν ἢ νά συναναστραφοῦν μέ κάποιον τυφλό.

Πρίν τήν ἀφιξή μου στήν Ἀφρική, ἴσως καί γιά μένα ἦταν μπορῶ νά πῶ τελείως ἄγνωστο. Ἐλάχιστα γνώριζα καί λίγο εἶχα μελετήσει γιά τό θέμα αὐτό πού τελικά ἔμελλε στόν χώρο τῆς ἱεραποστολῆς νά μου γίνε τόσο οἰκεῖο πού νά ἀσχολοῦμαι σχεδόν πολύ συχνά σέ τέτοιο σημείο πού νά μου γίνε πιά τρόπος ζωῆς. Οἱ τυφλοί μέ ἐντυπωσίασαν τόσο καί μέ ἐνέπνευσαν πολύ στή ζωή αὐτή τῆς ἱεραποστολικῆς πορείας. Γι' αὐτό ἔχω πάρει πολλά μαθήματα καί διδάχθηκα πολύ περισσότερο ἀπό τή ζωή καί τόν τρόπο ἀντιμετώπισης τῶσαν πολλῶν δυσκολιῶν πού παρουσιάστηκαν.

Ἦταν τίς πρώτες ἡμέρες τῆς γνωριμίας μου μέ τούς Ἀφρικανούς Ὁρθοδόξους ὅταν ἀρχίσαμε τήν πρώτη κατηχητική τάξη, θά ἔλεγα σέ μιά ἀπομονωμένη περιοχή πρωτόγονη ἀνάμεσα στή φυλή τῶν Τουρκάνα. Τήν ἐποχή ἐκείνη ὁ τρόπος ζωῆς ἦταν ἀκόμα πολύ πρωτόγονος λόγω τῆς πολλῆς φτώχειας καί τῆς ἔλλειψης νεροῦ. Ἦταν ἀκόμα ἐποχή ἀνομβρίας. Τό νερό τό κουβαλοῦσαν ἀπό μιά παρακείμενη λίμνη ὅπου ἐλούοντο καθημερινά οἱ ἀγελάδες τους! Ἀπ' αὐτό λοιπόν τό νερό πίνουμε τό φαί μας, μαγειρεύανε τό παραδοσιακό φαγητό τους καί πλέναμε λιγάκι τό πρόσωπό μας... Τό χρώμα τοῦ νεροῦ αὐτοῦ ἦταν κόκκινο, ὅπως καί τὰ πρόσωπά μας, ἀπό τή σκόνη. Κοιμόμαστε μέσα στίς καλύβες ὅλοι μαζί χάμα στό χῶμα χωρίς κουβέρτες ἢ σεντόνια ἢ ὅ,τιδήποτε ἄλλο. Καί οἱ καλύβες φυσικά χωρίς πόρτες ἐπέτρεπαν σέ κάθε εἶδους ζῶο νά μπαινοβγαίνει μέσα τόσο τή μέρα ὅσο καί τήν νύκτα. Περί ὕπνου κανένας λόγος. Γιά τὰ ὑπόλοιπα ἄς χρησιμοποιηθεῖ λίγο ἡ φαντασία μας.

Ἄσθeneies τῶν ματιῶν

Μέσα σ' αὐτή τήν κατάσταση τὰ ἑβδομήντα πέντε τοῖς ἑκατό τῶν ἀνθρώπων ἔπασχαν ἀπό διάφορες ἀσθένειες, ἰδιαίτερα στά μάτια τους, πού ἦταν κάτι τό αἰσθητό μέ τόν τρόπο πού τὰ ἐκλείναν συνεχῶς. Ἀπό πού ν' ἀρχίσει λοιπόν κανεῖς. Σκοπός μας ἐκεῖ ἦταν ἡ κατήχησις. Ἔτσι μαζευόμαστε κάθε μέρα κάτω ἀπό τή σκιά ἐνός δένδρου, τοῦ μοναδικοῦ πού ὑπῆρχε τότε. Μαθήματα, διδασκαλία, μεταφράσεις, τραγοῦδι καί χορός μαζί. Κουραστικό δέν ἦταν. Διαρκοῦσε τοῦτο συνήθως ἀπό τό πρωῖ μέχρι τό βράδυ. Λίγο φαγητό, μόλις γιά νά μᾶς κρατᾶ ἐν ζωῆ, ἀφοῦ οἱ ἀνθρώποι ἦσαν πτωχοί καί δέν μπορούσαν νά μᾶς ἐξυπηρετήσουν περισσότερο μέσα στίς πρωτόγονες αὐτές συνθήκες. Τό συνηθίσαμε ὅμως. Ἦμουν ὁ μόνος λευκός ἀνάμεσα τους. Ἀπομακρυσμένη φυλή, μόλις εἶχαν σιγά - σιγά ἀρχίσει νά μέ συνηθίζουν, ὅπως κι ἐγώ, γιατί πρώτη φορά ζοῦσα ἀνάμεσα σέ πρωτόγονους μέ διαφορετικά ἔθιμα καί συνήθειες. Τά παιδάκια στήν ἀρχή εἶχαν σοβαρό πρόβλημα. Δέν ἤθελαν νά μέ πλησιάσουν. Φοβόντουσαν γιατί νόμιζαν ὅτι κατέβηκα ἀπό ἄλλο πλανήτη καί ὅτι οἱ προθέσεις μου ἦταν νά τούς φάγω - κάπως ἔτσι μέ φανταζόντουσαν, ἕνα περίεργο μεγάλο ζῶο μέ παράξενο χρώμα καί ντύσιμο! Ἐκεῖνοι ἦσαν

► Ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη Κένυας **ΜΑΚΑΡΙΟ ΤΗΛΛΥΡΙΔΗ**

Εὐτυχημένα τὰ Ἀφρικανόπουλα περιβάλλουν τόν πνευματικό τους πατέρα

σχεδόν γυμνοί. Οἱ γυναῖκες ἀπό τή μέση καί πάνω. Οἱ ἄνδρες φοροῦσαν μιά κόκκινη μακριά χλαμύδα μόνο. Τά παιδάκια, ἀγόρια καί κορίτσια, γυμνά. Ἔτσι τό μάθημα γινόταν μέσα σ' αὐτή τήν ὡραία ἀτμόσφαιρα. Ἐκεῖνο τό ὅποιο ἦταν ἐντυπωσιακό ἦταν τό γεγονός ὅτι κρατοῦσαν οἱ ἄνδρες τὰ προστατευτικά τους ὅπλα, τίς ἀσπίδες τους, τὰ τόξα τους καί οἱ γυναῖκες ἦσαν πλούσια στολισμένες μέ χιλίων εἰδῶν πέτρες...

Τό ἀποκαλυπτικό ἀπό τήν ὑπόθεση αὐτή ἦταν ὅτι ἐκεῖνος πού μου μετέφραζε ὅλες τίς μέρες ἦταν ἕνας χαριτωμένος νέος τῆς φυλῆς Τουρκάνα, πού γνώριζε ὅλες τίς τοπικές διαλέκτους τῶν φυλῶν πού κατοικοῦσαν στήν περιοχή. Μετέφραζε μέ πολύ ἐνθουσιασμό τὰ λεγόμενα, γιατί τώρα ἔβλεπε ὅτι ὀλόκληρη ἡ φυλή του θά γινόταν ὀρθόδοξη, χριστιανική. Αὐτός λοιπόν ὁ τυφλός - ὁ Παῦλος - πραγματικός ἱεραπόστολος, ἦταν προικισμένος ἀπό τόν Θεό μέ ὅλα τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀκόμα νομίζω ὅτι ἀκούω τή φωνή του νά μεταφράζει ἀπό τή μιά διάλεκτο στήν ἄλλη καί ὅταν κάναμε διάλειμμα νά τούς διευθύνει ὅλους στό τραγοῦδι. Ἦταν ὁ δάσκαλός τους σέ ὅλα, ἦταν ὁ σύμβουλός τους σέ ὅλες τίς ὑποθέσεις τους. Ἦταν πράγματι χαριτωμένος. Περπατοῦσε πάντα ξυπόλυτος, ρακέδνυτος, πεινασμένος, ἀλλά εἶχε ἕνα πλατύ χαμόγελο πού διαβεβαίωνε τούς πάντες ὅτι ἦταν ἀληθινά ὁ πιά εὐτυχισμένος ἀπ' ὅλους ἐκεῖ. Μοῦ ἔκανε φοβερή ἐντύπωση ἡ πίστη του, ἡ βεβαία του

πίστη. Αὐτή ἡ πίστη του στόν Θεό τόν ἔκανε ὀλοκληρωμένο ἄνθρωπο. Τί κι ἂν δέν ἔβλεπε τήν ὀμορφὴ γύρω του φύση, τί κι ἂν δέν ἔβλεπε τούς ἀνθρώπους μέ τούς ὁποίους μιλοῦσε καθημερινά; Μαζί μου ἦταν τό κάτι ἄλλο. Ἦθελε νά μέ αἰσθάνεται πάντα δίπλα του καί νά μου μιλά γιά τὰ ὄνειρά του καί τὰ σχέδιά του γιά τούς ἀνθρώπους του ἐκεῖ. Αὐτός ὁ ἄνθρωπος λοιπόν τοῦ Θεοῦ μετέφερε γιά πρώτη φορά τόν λόγο τοῦ Θεοῦ στοῦς συνανθρώπους του μέ τόν πιά αὐθεντικό τρόπο. Ἔτσι τόν ἐπλάσε ὁ Θεός: ἐκεῖνος χαμογελοῦσε κι ἐρχόταν νά μου πει ἐμπιστευτικά στό αὐτί «πόσο ἦταν δίπλα του ὁ Θεός πού τόν φρόντιζε καί τόν προστατευε». Αὐτό ἦταν τό μυστικό τῆς εὐτυχίας του. Ἐπικοινωνοῦσε μέ τόν Θεό, τοῦ ἄνοιγε τήν καρδιά του κι αὐτό ἦταν τό στήριγμά του. Κάποτε τόν ἄκουσα νά μιλά μόνος του καί τόν πλησίασα νά τόν ρωπήσω μέ ποιόν μιλά, ἀφοῦ δέν ἦταν κανεῖς ἐκείνη τήν ὥρα. Καί ἡ ἀπάντησή του ἦταν: «Δέν βλέπεις ἐσύ αὐτά τὰ ὅποια ἐγώ βλέπω ὅτι ὑπάρχουν γύρω μου καί ἐπικοινωνῶ μαζί τους. Ἄν δέν ἦταν μαζί μου ὁ Θεός πῶς θά μπορούσα νά ζήσω ἔτσι ὅπως εἶμαι». Καί φυσικά δέν μπορούσα νά διαφωνήσω μαζί του.

Ὁ τυφλός ὀδηγός

Τά χρόνια περνοῦσαν. Οἱ ἐπισκέψεις αὐτές συνεχίστηκαν γιά πολύ. Ὁ Παῦλος ἦταν πάντα ἐκεῖ. Τούς κρατοῦσε ὅλους ἐνωμένους. Δέν ὑπῆρχε

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κένυας **Μακάριος** μέ τόν Ἀφρικανό ἱερέα

ἱερέας μόνιμος ἀκόμα ἐκεῖ. Ἔπρεπε κάποιος ν' ἀναλάβει τό κατηχητικό ἔργο, δηλαδή νά συγκεντρώνει τούς ἤδη βαπτισμένους ὀρθόδοξους χριστιανούς νά τούς μιλά, νά τούς διευθύνει στά τραγοῦδια τους καί νά τούς ἀναλύει τόν λόγο τοῦ Θεοῦ. Αὐτός δέν ἦταν ἄλλος ἀπό τόν τυφλό Παῦλο... Δέν μπορούσε κανένας ἄλλος νά κάνει αὐτή τή δουλειά. Ἐκεῖνος ἦταν ὁ μόνος μορφωμένος, ὁ διαβασμένος, ὁ ἐμπειρος...

Ἡ ἱεραποστολή σ' αὐτή τήν περιοχή πού σήμερα ἀριθμεῖ πολλές ἐνορίες, ὀφείλεται ἀποκλειστικά στόν Παῦλο, τόν ἄνθρωπο τοῦ Θεοῦ, πού μετέφερε αὐτούσιο τό μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου σ' αὐτούς τούς ἀνθρώπους. Ἀκόμα, κάποτε θελήσαμε νά μεταφράσουμε πρώτα τή λειτουργία ἢ ἀκόμα καί ἄλλες ἀκολουθίες στήν τοπική διάλεκτο τῶν Τουρκάνα. Ὅ,τι κυκλοφορήσαμε καί ὅ,τι ἐτοιμάζεται γιά νά τό κυκλοφορήσουμε εἶναι ἡ ἐργασία πού ἔκανε ὁ Παῦλος. Κάποτε ἦλθε μόνος του στό Σεμινάριο μας στή Ναϊρόμπι. «Γιατί ἦλθες Παῦλο μόνος σου, δέν φοβήθηκες τίς ἀποστάσεις, τούς κινδύνους;». «Ὁχι, ὁ Θεός μέ ὀδήγησε. Ἦλθα γιά νά δῶ κι ἐγώ πῶς ζεῖτε στό Σεμινάριο, τί κάνετε καί φυσικά νά μάθω περισσότερα στήν ψαλμωδία... Ἰδιαίτερη ἦταν ἡ παρουσία του ἀνάμεσα στοῦς μαθητές, ἀφοῦ τούς ἔκανε μαθήματα συμπεριφορᾶς, τρόπων, ὀμιλίας καί πρό παντός αὐτός πρώτος μετέφρασε τίς διάφορες ἀκολουθίες στή διάλεκτο τῶν Τουρκάνα... Ἀκόμα καί ἀποσπάσματα ἀπό τήν Ἁγία Γραφή στή διάλεκτο του αὐτός ὁ Παῦλος τὰ μετέφραζε γιά νά τούς δώσει νά καταλάβουν πόσο δυνατός ἦταν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καί τί ἀξία εἶχαν τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ καί τῶν Ἀποστόλων στή ζωὴ τῶν χριστιανῶν.

Ἡ πορεία αὐτή ἦταν ἡ καλύτερη. Μπορεῖ νά εἶχε τίς δυσκολίες της ὅσον ἀφορᾶ τίς συνθήκες διαβίωσης, τίς ἀρρώστιες πού ἦσαν πολλές καί λίαν ἐπικίνδυνες, τή στέρηση τοῦ νεροῦ, τόν καύσωνα, τό χῶμα...

Ὅμως, ἦταν μιά ἀποκαλυπτική πτυχή τῆς πορείας καί τῆς ἱστορίας τῆς ἱεραποστολῆς. Μιά μέρα ἤθελε ὁ Παῦλος νά ἐπισκεφθῶ τή φτωχή του τήν καλύβη. Πράγματι, ἐπῆγα μαζί του: ἐκεῖνος μέ ὀδήγησε μέσα ἀπό βάτους καί ἄλλη τροπική βλάστηση τῆς περιοχῆς.

Τώρα ἐγώ μέ ὀδήγησε καί τό ἐννοῶ, ἀφοῦ δέν ἤξερα πού ἔμενε. Λοιπόν, ἡ καλύβη του ἀπό χόρτο φτιαγμένη, χωρίς νά ἔχει μέσα τίποτε, μόνο μιά βυζαντινὴ χάρτινη εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ἀνάμεσα στά χόρτα κι αὐτή ἀνάποδα... Τὴ διόρθωσα φυσικά ὅταν μῆγκα καί μου ἔδειξε πῶς ζεῖ μόνος του, πῶς κοιμάται, πῶς μαγειρεύει, πῶς κινεῖται... Κι ὅλα αὐτά μέ χαμόγελο, μέ ἐνθουσιασμό, μέ εὐχαρίστηση... Χωρίς νά ἔχει κανένα ἴχνος στενοχώριας. Ἀφοῦ δέν παρέλειψε νά μου πει στό τέλος τῆς ξενάγησης ὅτι «...ἐδῶ πού ζῶ αἰσθάνομαι πολύ κοντά τόν Θεό καί ὅλο προσεύχομαι περισσότερο γιατί μοῦ χάρισε αὐτή τήν καλύβη καί ὅ,τι ἄλλο ἔχω...».

Πού στήν πραγματικότητα δέν ὑπῆρχε τίποτε ἄλλο. Ἦταν ὅμως ἡ μεγάλη του πίστη πρός τόν Θεό πού συνεχῶς τόν εὐχαριστοῦσε καί ἤθελε νά τόν αἰσθάνεται Πατέρα του, προστατή του, σκεπαστή του. Αὐτή ἦταν ἡ πηγὴ τῆς εὐτυχίας του.

Ο ΘΕΟΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Τό παιδί και ο σκοπός της θρησκευτικής αγωγής

► Από τον **ΣΤΑΜΑΤΗ Α. ΠΟΡΤΕΛΑΝΟ**
Δρα Θεολογίας

Η θρησκευτική αγωγή έχει σκοπό τη διάπλαση της ψυχής του παιδιού. Ο μαθητής διαθέτει τη φυσική ροπή για να μάθει και να βιώσει το παιδευτικό αγαθό που του προσφέρεται από την αγάπη των υπεύθυνων πνευματικών του πατέρων, δασκάλων ή κατ' επέκταση των νόμιμων φορέων Παιδείας. Σε κάθε βαθμίδα της Εκπαίδευσης που αντιστοιχεί και κάποια ηλικία, συντάσσεται σύμφωνα με την ψυχοπαιδαγωγική και το ανάλογο περιεχόμενο των Αναλυτικών Προγραμμάτων. Αυτά πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους τα στάδια της πνευματικής ανάπτυξης του παιδιού και τη μετάβασή του από την ανωριμότητα στην ωριμότητα. Όταν η διάθεση της ώρας του μαθήματος των θρησκευτικών έχει κέντρο το παιδί αλλά χωρίς θεοκεντρικό προσανατολισμό, τότε κινδυνεύει να γίνει ώρα αποπροσανατολιστής αγωγής και ανεύθυνου μαθητοπατερισμού με παράλληλη εξουδετέρωση της ειλικρινούς πατρικής αγάπης του δασκάλου.¹

Ο Θεολόγος είναι αληθινός δάσκαλος και παιδαγωγός κατά Χριστόν όταν η διδασκαλία του, ως χριστοκεντρική, αποτελεί «ρήμα ζωής αιώνιου». Είναι συνθετικός λόγος που οδηγεί τον μαθητευόμενο στην πίστη, στην εμπειρική γνώση και στη σωτηρία. Ο στόχος της ορθόδοξης αγωγής στρέφεται προς το παιδί και ικανοποιεί την ανάγκη για ανατροφή του «έν παιδεία και νοουθεσία Κυρίου», για συνάντησή του με τον Θεό. Η Παιδεία έχει πίο γενική έννοια, όπως και στους κλασικούς, ενώ η νοουθεσία έχει πίο συγκεκριμένη, δηλαδή περιέχει την υπόδειξη, την παραίνεση, την επίκριση για σφάλματα, την πρόληψη παραβάσεων.²

Διδακτική αρχή

Η παιδοκεντρικότητα δεν αποτελεί πλέον μονόδρομο και από μόνη της διδακτική αρχή της Διδακτικής, όπως κάποιοι παιδαγωγοί στο παρελθόν υποστήριξαν. Η λέξη που χρησιμοποιούμε εδώ έχει την έννοια ότι η αιτία και σκοπός για τη μετάδοση της οποίας παιδείας είναι το παιδί, αφού αυτό αναπτύσσει τη θρησκευτική πίστη και διαμορφώνει την προσωπικότητά του. Η τριλογία μαθητής - καθηγητής και μάθημα είναι η αποδοτικότερη σύνθεση για την επιτυχία του μαθήματος των θρησκευτικών. Στην ορθόδοξη χριστιανική αγωγή αυτή η έννοια της παιδοκεντρικότητας εμφανίζεται με τη σάρκωση και φανέρωση του Υιού και Λόγου του Θεού στον κόσμο. «Οτι ενανθρωπίστηκε ως βρέφος διδάσκει, εκτός των άλλων, την αφετηρία και τις προϋποθέσεις της ψυχοσωματικής εξέλιξης της ανθρώπινης φύσης. Είναι γενικά παραδεκτό ότι το παιδί έχει μέσα του την ικανότητα και την προϋπόθεση να πιστεύει. Αυτή η ικανότητα και προϋπόθεση είναι σύμφυτη με την άθωότητα, την ανώθευτη και αγεώρητη ψυχή. Έδώ χρειάζεται η πατρότητα, ως καθοδήγηση υπεύθυνη και όχι ως άριστη και αποπροσανατολιστική παρουσία του Καθηγητή μέσα στην τάξη. Για κάθε μάθημα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τη διδασκαλία η αντιληπτική ικανότητα, για τις προαναφερόμενες νέες αλήθειες και οι πιθανές ανάγκες και ελλείψεις των μαθητών που προέρχονται από τη συμβίωσή τους σε συγκεκριμένο κοινωνικό και μαθησιακό περιβάλλον, ακόμη ένα γεγονός για να ισχύσει η αρχή της εξατομικεύσεως. Σ' αυτή την περίπτωση άσκειται το ενδιαφέρον, η παιδαγωγική και η υπομονή του Θεολόγου που προσαρμόζει τη διδακτική του σύμφωνα με τις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών.

Συνεργασία

Από τη συνεργασία παιδιού και Καθηγητή μπορεί το παιδί να άφομοιώσει το μορφωτικό αγαθό. Ο μαθητής διδάσκεται από τη γνώση, την εμπειρία και τον τρόπο διδασχής

«Η κοινωνικότητα καλλιεργείται στις εθνικές και θρησκευτικές εκδηλώσεις»

του Καθηγητή και ο Καθηγητής οικοδομεί διότι βρίσκει στο παιδί τις κατάλληλες για τη διδασχή προϋποθέσεις: την άθωότητα, την άγνοια, την ταπεινότητα και την ανοιχτότητα. Η ανωριμότητα με την ωριμότητα (παιδικότητα και πατρότητα) συνθέτουν το αγαθό της μάθησης. Αυτή η συνθετική διαδικασία μπορεί να αλλοιωθεί όταν αγνοηθεί η παιδική άθωότητα και αντί αυτής προκριθεί ο αυτοσχεδιασμός του Θεολόγου, ο ρητορικός ή αυταρχικός μονόλογος και η σκόπιμη διαφοροποίησή του από το περιεχόμενο του συγκεκριμένου μαθήματος. Μία τέτοια πατερναλιστική ήθηκη εξαφανίζει τη θεοκεντρικότητα της χριστιανικής αγωγής και συγκρούεται με την παιδοκεντρικότητα, έναν από τους συνθετικούς όρους μάθησης.

Η παιδοκεντρικότητα, για να λειτουργήσει αληθινά, πρέπει να στηρίζεται στους παρακάτω παράγοντες, εκτός βέβαια από το βιβλίο του μαθητή: α) στη Βίβλο, στους Πατέρες, στην εκκλησιαστική εμπειρία και στους σύγχρονους φωτισμένους Θεολόγους, β) στην αυτενέργεια, αυτονομία του μαθητή, που του επιτρέπει να σκέπτεται από μόνος του και όχι στην κατάχρηση εξουσίας του δασκάλου³, και γ) στην πατρική αγάπη που μεταφράζεται στην αποδοχή του παιδιού από τον Καθηγητή σε όποια πνευματική κατάσταση και αν βρίσκεται, με τις ελλείψεις, τις ανησυχίες και τους προβληματισμούς του. Το μάθημα προσαρμόζεται στο σκοπό που είναι ο μαθητής με κυρίαρχο οδηγό τον Πατέρα Θεό και όχι στις ατομικές επιθυμίες του Καθηγητή, ενός ενήλικα θρησκευόμενου ή μη με τις ιδιαιτερότητές του, ρομαντισμό, προκαταλήψεις, θρησκοληψίες κ.ά.

«Όταν σε μία όμιλία του Ήσου προς τους Φαρισαίους του έφεραν κάποια παιδιά για να τα εύλογήσει και οι μαθητές επέπληξαν τους συνοδούς τους, τότε ο Ήσους τους είπε: «άφετε τα παιδιά έλθειν προς με» (Ματθ. 19, 13-14). Με την απάντησή αυτή ήθελε να επισημάνει πόσο εύκολότερη είναι η συνάντησή του άθωου και εύπλαστου παιδιού με τον Θεό και πόσο δυσκολότερη είναι για τους μεγάλους, που παράλληλα εμποδίζουν με τον ορθολογισμό, τη σκληροκαρδία και άμετανοησία τους την πορεία των μικρών για να γνωρίσουν αληθινά τον Θεό.

Η ταπεινότητα του παιδιού που υπάρχει σ' αυτή την ηλικία είναι προϋπόθεση για μάθηση, υπακοή και καθοδήγηση, συνειδητή ένταξή του στη Βασιλεία του Θεού. Είναι η άρετή που δεν έχει προσβληθεί ακόμη στην ηλικία αυτή από τον ανυποχώρητο εγωισμό, τον πρόξενο της παρακοής και της ανθρώπινης πτώσης. Ο Ήσους εύρισκόμενος κάποια φορά μαζί με τους μαθητές του προσκαλεί ένα παιδί και το βάζει ανάμεσά τους λέγοντας: «οστις ούν ταπεινώσει εαυτόν ως το παιδίον τούτο, ούτος έστιν ο μείζων έν τη βασιλεία των ούρανών» (Ματθ. 1-4). Για να

λειτουργήσει το αξίωμα της παιδοκεντρικότητας, ως συνθετικός όρος της διδασκαλίας, πρέπει να προσεχθούν τα παρακάτω σημεία:

Α'. Οι μαθητές με ευνόικες στάσεις προς τη θρησκεία, απόρροια και του περιβάλλοντος που μεγαλώνουν, διατηρούν και άφομοιώνουν εύκολότερα θρησκευτικές έννοιες και έχουν αυξημένο ενδιαφέρον στο Θ.Μ. από μαθητές με άρνητικές στάσεις⁴.

Β'. Οι έννοιες που θα χρησιμοποιούνται κατά την ανάπτυξη του μαθήματος να είναι εύπεπτες ανάλογα με τη γνωστική αντίληψη και πνευματική ωριμότητα του παιδιού. Ίσως σε κάποιες περιπτώσεις χρειασθεί μεγαλύτερη ανάλυση κάποιων θεολογικών έννοιων εφαρμόζοντας, δηλαδή, την αρχή της εξατομικεύσεως. Έδώ καθίσταται απαραίτητο κάποια στιγμή να μελετηθεί και για τα θρησκευτικά ή χρήση του πολλαπλού βιβλίου. Αυτό θα ωφελήσει και τον μαθητή αλλά και τον Καθηγητή που διαθέτει έναν άλλο τρόπο προσέγγισης της αλήθειας.

Γ'. Ιδιαίτερη φροντίδα του Θεολόγου είναι να βοηθήσει τους εφήβους εκείνους που δεν έχουν διάθεση να επανεξετάσουν τις θρησκευτικές αλήθειες, που τις έχουν έσφαλμένα κατανοήσει ή βιώσει από τα παιδικά τους χρόνια. Καθ' όσον του είναι αυτοί οι έφηβοι να επανεύρουν το βαθύτερο και αληθινό νόημα των προσφερομένων αληθειών⁵. Για το έργο αυτό απαιτείται ισχυρή θέληση του Θεολόγου, δείγμα αληθινής ζωής, εμπνευσή, ικανότητα και περισσότερη προσέγγιση των μαθητών.

Η όριζόντια διάσταση του Χριστιανισμού ως κοινωνιολογική διάσταση της ορθόδοξης πίστης

Η Εκκλησία στους πρώτους χρόνους από την ίδρυσή της εμφανίζεται ως αληθινή κοινωνία ανθρώπων, άφου ή συναξη στηρίζεται πρώτα στη σχέση Θεού και ανθρώπου. Αυτή η δυναμική σχέση εμπιστοσύνης και αγάπης των πρώτων πιστών προς τον Θεό εξασφαλίζει και την αδιάρρηκτη αγάπη μεταξύ τους (βλέπε το αγαθό της κοινοκτημοσύνης εξ ελευθερίας, κατάργησης του δικού μου και του δικού σου, της σταυρικής αγάπης κ.ά.). Η ορθόδοξη χριστιανική αγωγή μπορεί να συμβάλει με το σκοπό και τις αξίες που υπηρετεί στην αληθινή απόδοση της έννοιας προϋποθέσεις κοινωνικής ένταξης και κοινωνικοποίησης. Ο άκρατος ατομισμός μας πρακτικά ύλιστικής κοινωνίας εύημερίας αφήνει λίγο περιθώριο για βιωματική προσέγγιση του μαθητή στις χριστιανικές κοινωνικές αξίες, για οργανική, λειτουργική ένταξή του στο σύνολο της Εκκλησίας. Ειδικότερα:

α) Η ένότητα της πίστεως των μελών του Σώματος της Εκκλησίας και η κοινωνία του

Αγίου Πνεύματος διασφαλίζουν την ειρηνική συμβίωση των ανθρώπων. Αυτή η μετοχή στις ενέργειες του Αγίου Πνεύματος είναι αδιαμφισβήτητος προστάτης και έγγητης των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Δικαιώματα που απορρέουν από την αναγνώριση του ανθρώπινου προσώπου ως εικόνας του Θεού. Το μυστήριο της Θείας Εύχαριστίας μας ένώνει μυστικά και αδιαίρετα με το Σώμα του Χριστού που είναι αλήθεια, φώς, αγάπη, ειρήνη, δικαιοσύνη, έλπίδα και αιώνια ζωή. Πρέπει να διδαχθεί και να αποδειχθεί με σύγχρονα παραδείγματα στα παιδιά ότι η κοινωνικότητα δεν διασφαλίζεται με την απόκτηση υλικών αγαθών και την ατομική εύδαιμονία αλλά με τη συμμετοχή στους πνευματικούς καρπούς της πίστεως.

β) Η συνειδητοποίηση του νέου ότι είναι μέλος του Σώματος του Χριστού, ο οποίος είναι αγάπη, ειρήνη, δικαιοσύνη, αποτελεί σημαντικό στοιχείο κοινωνικότητας. Η κοινωνιολογία χωρίς Χριστολογία και Τριαδολογία οδηγεί στην άλλοτρίωση, στον ατομοκεντρισμό, αφού ο Χριστός δεν βρίσκεται ανάμεσά μας για να μάς ένώσει. Ο τρόπος ύπαρξεως των προσώπων της Αγίας Τριάδας δειγματίζει τον τρόπο συνυπαρξεως των ανθρώπων. Η κοινωνικοποίηση ή κοινωνικότητα χωρίς αυτές τις ορθόδοξες προϋποθέσεις οδηγούν στην απομόνωση.

Ο μαθητής μέσα από το μάθημα της Ορθόδοξης Χριστιανικής αγωγής μπορεί να εκφράσει την κοινωνικότητα του Χριστιανισμού με δύο τρόπους:

α) μέσα από το περιβάλλον του Σχολείου: στην καθημερινή συναναστροφή με τους συμμαθητές του, σε διάφορες έορταστικές, σε φιλανθρωπικές εκδηλώσεις που προγραμματίζει το Σχολείο ή παρακινούνται και από τους ίδιους τους μαθητές και

β) μέσα από το άμεσο περιβάλλον του, οικογένεια, φίλοι κ.ά. αλλά και το ευρύτερο, όπου μπορεί να εφαρμόσει έμπρακτα και να βιώσει εκείνα τα όποια διδάχθηκε στο μάθημα των θρησκευτικών.

Η διδακτική του μαθήματος της Ορθόδοξης αγωγής σήμερα, στην εποχή των τεράστιων τεχνολογικών εξελίξεων, πρέπει να μάς άπασχολεί σοβαρά διότι:

1. Περιέχει τις αρχές εκείνες ή τον καταλληλότερο τρόπο με τον οποίο ο Καθηγητής θα διδάξει στον μαθητή την ορθόδοξη αλήθεια για τη ζωή και θα βοηθήσει ώστε αυτή να μετουσιωθεί σε στάση ζωής.

2. Αναφέρεται σε όλες τις φάσεις της παιδικής και εφηβικής ζωής και πρέπει με προσοχή να χειριζόμαστε το μορφωτικό αγαθό σε κάθε φάση που αντιστοιχεί στη σχολική ζωή και

3. Χωρίς να φοβόμαστε τη συμμετοχή της χώρας μας στην Ένωμένη Ευρώπη, καθώς και την ύπαρξη και άλλων θρησκευτικών δοξασιών, να παρουσιάσουμε στο παιδί ποιά είναι η ταυτότητα της πίστεως και της παραδόσεώς μας με συνέπεια και να κατεργαστούμε τη σωτηρία του με ευθύνη, μετά φόβου και τρόμου. «Η αγάπη και μελιχλιότητα της σοφίας, ή κρυάδα και ή άπροσεξία εκείνου που στέκεται ανάμεσα στον Χριστό και στο παιδί θα οικοδομήσουν ή θα καταστρέψουν το μέλλον του»⁶.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Σταμάτη Α. Πορτελάνου, Η κοινωνική και χριστιανική αγωγή στο Λύκειο μέσα από φιλοσοφικό στοχασμό, σ. 31.
2. Αρχιμ. Ειρηναίου Χατζηεφραιμίδη, Γρηγόριος Παλαμάς, τ. 748, Θεσσαλονίκη 1993, σ. 305.
3. Χρήστου Κ. Βασιλόπουλου, Θρησκευτική αγωγή και αυτονομία του παιδιού, έκδ. Αδελφών Κυριακίδη, Αθήνα 1996, σλ. 39-40.
4. Χρήστου Βασιλόπουλου, Η ανάπτυξη της θρησκευτικής σκέψης και το μάθημα των θρησκευτικών, Σύναξη, τ. 4, 1982, σ. 105.
5. ό.π. Χρήστου Βασιλόπουλου, σ. 105.
6. ό.π. Αρχιμ. Ειρηναίου Χατζηεφραιμίδη, σ. 307.

Τιμή από την 'Ι. 'Αρχιεπισκοπή 'Αθηνών στους έπιζώντες αγωνιστές του πολέμου 1940-1941

ΣΤΟ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Τούς 584 έπιζώντες αγωνιστές του πολέμου 1940-41, οί όποίοι άνήκουν στό ποίμνιο τής 'Ι. 'Αρχιεπισκοπής 'Αθηνών, βράβευσε στις 14 Μαρτίου σέ έκδήλωση πού πραγματοποιήθηκε στό Μεγάλο 'Αμφιθέατρο του Πολεμικού Μουσείου 'Αθηνών στό πλαίσιο τής ποιμαντικής του μέριμνας ό Μακ. 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνών και πάσης 'Ελλάδος κ. Χριστόδουλος. Τιμήθηκαν όλοι όσοι πολέμησαν και άντιστάθηκαν στους 'Ιταλούς κατακτητές κατά τό ήρωικό έπος του '40-'41 και άνήκουν στις 'Ενορίες τών 'Αθηνών. Μέ τή σεμνή αυτή τελετή έπιβραβεύτηκαν οί άγωνες και οί θυσίες γιά τό άπόλυτα συνδεδεμένο δίπτυχο Πατρίδα - Θρησκεία και όσοι παραβρέθηκαν αισθάνθηκαν βαθιά συγκίνηση και έιλικρινή εύγνωμοσύνη πρός εκείνους πού άψήφησαν κάθε κίνδυνο γιά νά ύπερασπιστούν τήν έλευθερία πού άπολαμβάνομε σήμερα.

Στήν έκδήλωση παρευρέθηκαν ό 'Υπουργός 'Εθνικής 'Αμυνας κ. Γιάννος Παπαντωνίου, οί 'Αρχηγοί τών όπλων του 'Ελληνικού Στρατού, ό Γεν. Γραμματέας Θρησκευμάτων κ. 'Ι. Κονιδάρης, ώς έπίσης και οί βοηθοί 'Επίσκοποι και άρκετοί κληρικοί τής 'Ι. 'Αρχιεπισκοπής.

Τό πρόγραμμα τής έκδήλωσης προλόγισε ό Αιδεσ. Πρεσβύτερος κ. Θεμιστοκλής Χριστοδούλου. Πρώτος όμιλητής ήταν ό Πανος. 'Αρχιμανδρίτης κ. 'Ιάκωβος Μπιζαούρης, Προσωπάρχης τής 'Ιεράς 'Αρχιεπισκοπής, ό όποιος εύχαρίστησε τόν Μακαριώτατο γιά τήν πρωτοβουλία του αυτή, κάνοντας μία σύντομη άναφορά στά ιστορικά γεγονότα τής περιόδου και έπισημαίνοντας χαρακτηριστικά

Τμήμα από τό πυκνό άκροατήριο

κρίσιμη περίοδο κατά τήν όποία ή χώρα μας βρίσκεται σέ διαρκή άγώνα και άγώνα και διακυβεύεται ή έθνική άνεξαρτησία τής Κύπρου. 'Ο Μακαριώτατος έπίσημανε ότι στις δύσκολες αυτές ώρες χρειάζονται ήγέτες γενναιοφρονες πού νά έχουσαν τή δυνατότητα νά έμπνεύσουν τό λαό μας, ενώ σημείωσε ότι αυτοί πού γκρεμίζουν τά ήθικά θεμέλια του 'Εθνους και δέν δίνουν λογαριασμό σέ κανέναν, πρέπει νά γνωρίζουν ότι ύπονομεύουν τό 'Εθνος. Αυτόι, συνέχισε, είναι οί ψευτο-

κουλτουριάρηδες πού τολμοουν νά όνομάζουν ύποτιμητικά έθνικιστές όλους όσοι πιστεύουν στις άξίες και τά ίδανικά πού ένέπνευσαν τούς πολεμιστές του 'Αλβανικού μετώπου. Αυτόι πρέπει νά μπούν στή θέση τους και νά γνωρίζουν ότι ό λαός δέν τούς άκολουθεί. Και σημείωσε: «Τά τρία έκατομμύρια τών ύπογραφών πού συγκεντρώθηκαν γιά τό θέμα τής άπάλειψης του θρησκευματος από τά Δελτία 'Αστυνομικών Ταυτοτήτων άποτελοουν μάθημα πλοήγησης γιά τό 'Εθνος.

Δέν τίς χαρίζομε σέ κανέναν. Είναι φωνές πού κανείς δέν έχει τό ήθικό άνάστημα νά παραβλέψει. 'Η ιστορία επαναλαμβάνεται και αυτοί πού τήν ποδοπατοουν είναι οί μεγάλοι νεκροθάφτες του 'Εθνους... Και όλα αυτά πού λέει ό κ. Δαφέρμος είναι μωροφιλοσοφίες. Γιατί ή 'Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων θά έπρεπε νά άσχολεϊται μέ τό «Big Brother» και τό «Bar» και όχι μέ αυτό πού είναι ό λαός μας. 'Ομως ό λαός θά δώσει άπάντηση σέ αυτούς πού άσεβούν πάνω στό σώμα του έν όνόματι δήθεν τών ανθρωπίνων δικαιωμάτων». Από τήν πλευρά του ό 'Υπουργός 'Εθνικής 'Αμυνας εξέφρασε τά συγχαρητήριά του στόν Μακαριώτατο και στήν 'Ιερά 'Αρχιεπισκοπή 'Αθηνών γιά τή λαμπρή, όπως είπε, πρωτοβουλία βράβευσης τών έπιζώντων αγωνιστών του πολέμου 1940-41, ένώ ό Πρόεδρος του Συλλόγου Γενικής Συνομοσπονδίας 'Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου κ. 'Ι. Τσιαπάρας και ό Πρόεδρος του Συλλόγου Πανελλήνιας 'Ομοσπονδίας 'Αναπήρων Στρατιωτικών 'Ειρηνικής Περιόδου κ. Τ. Πουλημένος, ύπογράμμισαν ότι ή 'Εκκλησία ήταν και είναι πάντοτε άρωγός τους και μαζί τους στους άγώνες τής πατρίδας. Τέλος, βραβεύτηκαν από τόν ίδιο τόν Μακαριώτατο μέ ένα σταυρόσχημο παράσημο και από μία τιμητική περγαμηνή όλοι οί αγωνιστές πού παρευρίσκονταν. 'Αξίζει νά σημειώσουμε ότι ή άπονομή διήρκεσε μία (1) ώρα περίπου, ένώ ό Μακαριώτατος προσέφερε περίπου έπτακόσια παράσημα.

Α.Ι.Χ.

'Ο 'Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος στό θήμα του Μουσείου

τήν έν γένει προσφορά τής 'Εκκλησίας στις δύσκολες στιγμές του 'Εθνους μας.

'Ακολούθησε ή συγκινητική έρμηνεία κειμένων - άποσπασμάτων τής περιόδου από τήν κ. 'Αννα Συνοδινού, ή όποία κατάφερε νά εισαγάγει τό άκροατήριο στό πνεύμα τής ιστορικής αυτής έποχής γιά τήν 'Ελλάδα.

Τό πρόγραμμα πλαισίωσε ή όρχήστρα και χορωδία του 'Αγίου 'Αθανασίου Πολυδρόσου, ή όποία υπό τή διεύθυνση του αιδ. κ. Λάμπρου 'Ανδρεαδάκη, γιά μία άκόμη φορά ένθουσίασε τόν κόσμο άποδίδοντας τραγούδια τής έποχής του '40 και ή προβολή ειδικού φίλμ μέ τά σημαντικότερα ιστορικά γεγονότα τής περιόδου. «Πρέπει νά θυμόμαστε. Και άν όλοι ξεχνούσαν, ή 'Εκκλησία δέν ξεχνά», τόνισε χαρακτηριστικά ό Μακαριώτατος κατά τή διάρκεια τής όμιλίας του, σπηλιτεύοντας τήν έλλειψη ένδιαφέροντος από τήν πλευρά τής Πολιτείας γιά τή δημιουργία κοιμητηρίων στους τόπους όπου έπεσαν ήρωικά οί αγωνιστές του 'Εθνους μας, καθώς, όπως ανέφερε, δέν ύπάρχουν πλέον δικαιολογίες.

'Ο Προκαθήμενος τής 'Ελλαδικής 'Εκκλησίας, διαμηνύοντας πρός όλους όσοι του προσδίδουν ιδιότητες ξένες πρός τό αξιωμα του ότι ό ίδιος δέν έπιθυμεί πρωτοκαθεδρίες, κάλεσε σέ ένότητα όλους τούς 'Ελληνες γιά τό καλό του 'Εθνους, ιδιαίτερα τή σημερινή

Και νέα νέφη στό Βορειοηπειρωτικό

► Από τόν ΑΠ. Π. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

Νέα και καιρία πλήγματα στις ψυχές των άδελφών μας Βορειοηπειρωτών προσθέτει ή άδιαφορία του 'Εθνικού Κέντρου. Σύμφωνα μέ μία ένδιαφέρουσα έρευνα του κ. Παν. Μπάρκα, πρ. βουλευτού εκεί (βλ. έφημ. 'Ιωαννίνων, 16-17/3/02), ή αίσθηση των Βορειοηπειρωτών γιά τή διμέτωπη έγκατάλειψη, δηλαδή από τήν έπίσημη 'Αλβανία και -άκόμη χειρότερα- από τήν 'Ελλάδα, ή κάθε μία γιά διαφορετικούς λόγους, και ή αγανάκτηση τούς όδηγει και στήν πιό άποτρόπαια και άπονενομημένη πράξη, δηλαδή στήν άπάρνηση και αυτής τής έθνικής ταυτότητάς τους! Θέλαμε, όμως, νά έλπίζομε ότι πρόκειται μάλλον γιά σκόπιμη άπόκρυψη.

Τό γεγονός αυτό, πάντως, τής στάσης έναντι των Βορειοηπειρωτών και των δύο πλευρών, καθώς και τής συνέπειες -δυσμενέστερες γιά τούς εκεί άδελφούς μας- όπως τή φυγή τους κυρίως πρός τήν 'Ελλάδα, τά έπισημάνανε πολλές φορές κρούοντας, συνάμα, και τόν αντίστοιχο «κώδωνα κινδύνου». Εϊδικότερα, όμως, τήν περίπτωση ότι ύπάρχουν άρκετοί Βορειοηπειρωτές, οί όποιοι ύποκύπτουν στις δοκιμασίες αυτές άκόμα και μέ άρνηση -έστω και άπόκρυψη- τής έθνικής ταυτότητάς τους, όμολογουμένως έλάχιστα άκούσαμε και ειλικρινά, δέν τό πολυπιστεύσαμε, ούτε και τό άντιμετωπίσαμε έπαρκώς μέχρι τώρα.

'Αλλά ό κ. Μπάρκας στά έν λόγω γραφόμενά του είναι άρκετά πειστικός και μάς πειθει άκόμα και μέ παραδείγματα και μάλιστα όνομαστικά από όλες σχεδόν τής περιοχές των άποφράδων «Μειονοτικών Ζωνών» τής Βορείου 'Ηπειρου, ιδίως 'Αργυροκάστρου και 'Αγίας Σαράντα, και δη, έπιχειρηματιών ή άκόμη και εκλεγμένων έπαρχων, πού γίνονται και από τούς κυρίους στόχους από τήν άλλη πλευρά! 'Υποκύπτουν, λοιπόν, στις ποικίλες πιέσεις, προκειμένου νά περισώσουν τής έπιχειρήσεις ή γιά νά μήν τούς έχουσαν στό μάτι οί 'Αρχές κ.λπ. και χάσουν τό αξιωμα τους.

Φαίνεται ότι και αυτό τό θλιβερό γεγονός πού προστίθεται στό έθνικό τουτο θέμα λαμβάνει σοβαρές διαστάσεις και είναι άσφαλώς άποτέλεσμα άγανακτήσεων και άπογοητεύσεων από τής άνωτέρω δύο εκάτέρωθεν πιέσεις, άφ' ενός δηλαδή τής σκόπιμης έγκατάλειψης και έκβιασμών από τούς 'Αλβανούς και άφ' έτέρου, παραμέλησης από τή «Μητέρα Πατρίδα» και ένθικό κορμό, ώστε νά θεωροϋνται άπροστάτευτοι και από αυτήν.

Γιά μέν τή φυγή τους πρός τήν 'Ελλάδα, ιδίως, γιά έργασία, αλλά όχι γιά όριστική έγκατάλειψη των πατρογονικών έστιών τους, ή όποία πολλάκις μάς άπασχόλησε, είναι δικαιολογημένοι και εύπρόσδεκτοι και εύπρόσδεκτοι και όχι πάντοτε, άτυχώς- ώστε, ένίοτε και έδώ, νά αισθάνονται άλλοδαποί και μάλιστα ως «'Αλβανοί», όπως συνέβη μέ τή διαγραφή, μέ 150 περίπου φοιτητές, οί όποιοι έκαναν άπεργία πείνας.

Τό νά καταλήγουν, όμως, έστω και υπό τής άνωτέρω παρούσας συνθήκες, κάποιοι άδελφοί μας Βορειοηπειρωτές στόν τόπο που γεννήθηκαν και κληρονόμησαν από τούς προγόνους μία πατρίδα, όπου άνέκαθεν τά πάντα βοοϋν έλληνιστί και πλημμυρίζουν από τήν πιό άγνή έλληνική εύωδία, αυτοί, γιά λόγους πού καταλήγουν και ιδιοτελείς, νά άπαρνοϋνται, κατά κάποιον τρόπο -έστω και προσωρινά- και αυτόν τόν πιό πολύτιμο μαργαρίτη τους και μοναδικό συνδετικό κρίκο μέ τόν έθνικό κορμό, δηλαδή τήν έθνική ταυτότητα, ένώ οί πρόγονοί τους πρόσφατοι και άπώτεροι, παρά τής πολλαπλής, πολυετείς και πολύ -μέχρι και άσύγκριτα- ύπερτερες δυσχέρειες, έν τούτοις τόν κράτησαν και τόν παρέδωσαν άμόλυντον, έ, αυτό, όμολογουμένως, είναι άκατανόητο γιά κάθε 'Ελληνα. 'Επακόλουθο των άνωτέρω είναι και τό νά προτιμούν οί έναπομένοντες άκόμα εκεί Βορειοηπειρωτές τήν έγγραφή των παιδιών τους στα άλβανικά σχολεία, μέ άποτέλεσμα νά έρημώνουν άκόμη περισσότερο και κλείνουν τά αντίστοιχα μειονοτικά. Πρέπει, έπομένως και οί νυν -όντως δοκιμαζόμενοι και αυτοί- άδελφοί μας, άκόμη και από τήν ίδια τή Μητέρα Πατρίδα, νά καθίστανται περισσότερο άνυποχώρητοι σέ τέτοια κεφαλαίωδους σημασίας θέματα, μέσα στα πλαίσια τής άλβανικής πολιτείας, υπό τής σημερινές συνθήκες. 'Αλλά επιβάλλεται -τό τονίζομε γιά ποσοστή φορά- και οί άρμόδιοι τής έλληνικής πολιτείας νά έγκύψουν περισσότερο και έγκυρότερα στα δίκαια σχετικά παράνομα και αιτήματά τους και νά έπιτελέσουν στό άέπαιστο και τό ύψιστο αυτό έθνικό χρέος. Αυτές οί «καταστροφικές συνέπειες» νά μήν τούς αφήνουν παγερά άδιάφορους. Διότι, όταν βγούσαν από τόν λήθαργο, ίσως νά είναι άργά, όποτε κάθε άλλη άναβολή νά όδηγει σέ άνεπίτρεπτα πλέον και μή άναστρέψιμα άποτελέσματα. Αυτό άκριβώς άπαιτούν και οί Βορειοηπειρωτές άδελφοί μας, προκειμένου -«σύν 'Αθηνά και χείρα κίνει» και γιά τούς ίδιους- νά περιωθει κάτι από τόν δόλιο αυτόν τόπο.

Η ΠΑΤΡΟΠΑΡΑΔΟΤΗ ΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΤΟ ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΤΙΣ ΙΕΡΟΣΥΝΗΣ

► Από τον **ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΠΑΝΩΤΗ**
θεολόγο - τ. λυκειάρχη

Ἡ τίμια προσπάθεια για τήν επιστροφή στην αρχαία πατροπαράδοτη τάξη της αγίας μας Ἐκκλησίας, μιά προσπάθεια ἀναζωογονήσεως τῆς λειτουργικῆς μας ζωῆς, θεωρήθηκε ἀπό κάποιους ὡς ἀπόπειρα εἰσαγωγῆς οἰκουμενιστικῶν δαιμονίων. Ἡ θέση αὐτή εἶναι πλανεμένη καί διαβλητή. Ὅσοι τήν εἰσηγοῦνται ἀνακατεύουν προκαταλήψεις καί ἄγνοια τῆς τεράστιας βιβλιογραφίας πού ὑπάρχει γιά τό θέμα τά τελευταῖα 30 χρόνια. Ἡ λειτουργική κίνηση δέν εἶναι μιά νέα λατινική εὐρεισιτεχνία, γιά νά φθεῖρει τήν καθ' ἡμᾶς εὐλάβεια. Εἶναι μιά ἀναγνώριση τῶν λαθῶν τῆς Δύσεως καί στόν τομέα αὐτόν, πού δυστυχῶς ἐπέδρασαν, στήν καθ' ἡμᾶς Ἀνατολή, παρά τό ὑφιστάμενο σχίσμα ἀπό τό 1054, λόγω τῆς παρατηρουμένης ἔκτοτε κοσμικοποιήσεως τῆς βυζαντινῆς κοινωνίας καί μέ τίς δυτικές ἐπιρροές. Ἄς βάλουμε λοιπόν τά πράγματα στή θέση τους.

Ὁ Κύριός μας προσέρχεται γιά νά τελέσει τόν Μυστικό Δείπνο φορώντας τά ἱμάτια αὐτοῦ, δηλαδή τόν κατασάρκιο χιτώνα (σαλούκ), πού ἦταν μακρύτερος ἀπό τόν ἑλληνικό, καί τόν ἄραφο ἐπενδύτη (ταλίθ), τό καθ' αὐτό ἱμάτιο, πού ἔμοιαζε μέ φιλοσοφικό τρίβωνα, ὅπως

τόν παρουσιάζει ἡ ἀρχαίκή παράδοση στήν τέχνη. Αὐτά τά ἱμάτια «ἐγένετο λευκά ὡς τό φῶς», πρὶν λίγους μήνες κατὰ τήν Μεταμόρφωσή του στό Θαβῶρ (Ματθ. ιγ' 2). Τό ὑπέροχο αὐτό ἱερό γεγονός διατηρήθηκε στή μνήμη τῶν Ἀποστόλων καί τῶν πρώτων ἱερουργῶν τοῦ ὑπατοῦ μυστηρίου τῆς συνεχούς παρουσίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στό μέσο τῶν συνερχομένων στό Ὄνομά του. Εἶναι ἀδιανόητο νά χρησιμοποιοῦσαν ἄμφια τοῦ ἰουδαϊκοῦ ἱερατείου. Καμιά τέτοια κατηγορία δέν διατυπώθηκε ποτέ ἐναντίον τους ἰδίως ἀπό τοὺς ἐχθρικούς ἰουδαϊκοὺς κύκλους. Κατὰ τήν τέλεση τοῦ μυστηρίου φοροῦσαν τήν καλύτερη, καθαρότερη καί λιτότερη ἐνδυμασία πού διέθεταν.

Δεύτερος αἰώνας

Ἡ Ἐκκλησία ἀπό τόν Β' αἰώνα ἐναρμόνισε τήν ἀμφίεση τῶν λειτουργῶν τῆς κατὰ τήν ἱεροτελεστία τῆς Θ. Εὐχαριστίας, μέ τό ἀποκαλυπτικό ὄραμα τῆς δόξης τοῦ ἐσφαγμένου Ἀρνίου, πού κατέγραψε ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης (Ἀποκ. δ. 1-11). Ἡ οὐράνια αὐτή πραγματικότητα, φανερώνει ἐνότητα ἀμφιέσεως στή σύναξη τοῦ Πρεσβυτερίου.

Οἱ παριστάμενοι φοροῦν λευκή ἐνδυμασία, δαίγμα πνευματικῆς καθαρότητος. Αὐτός ὁ λευκός ποδήρης χιτώνας,

ἐγίνε βαπτισματικό ἐνδυμα γιά ὅλους τοὺς χριστιανούς καί τέθηκε ὡς πρέπων τῆ σεμνότητι (Κλήμης Ἀλεξ. Ε.Π. 8.628), σέ λειτουργική χρήση γιά τοὺς κατόχους τῆς Εἰδικῆς Ἱεροσύνης. Ἔτσι ἐγίνε βασικό ἱερατικό ἄμφιο γιά τήν τέλεση τοῦ πασχαλίου μυστηρίου τῆς Κλάσεως τοῦ Ἄρτου, ὁ κατάλευκος ἅγιος ποδήρης, κατὰ τόν ἱστορικό Εὐσέβιο (Ἐκκλ. Ἰστ. ι. 4,2). ἤδη ἀπό τόν Β' αἰώνα. Αὐτός εἶναι τό σημερινό στιχάριο, πού ἔφερε ἐκατέρωθεν τῶν ὤμων του ἀνά ἓνα ἐρυθρό στιχο ἢ ποταμό καί μιμήθηκε τά σήματα τοῦ ρωμαϊκοῦ χιτώνα τῆς ἐποχῆς. Τό λευκό τοῦ στιχαρίου πρέπει νά ἀποστιλβῆ κατὰ τόν ἱερό Χρυσόστομο.

Πολλοί ἐπίσκοποι τῶν πρώτων αἰώνων φοροῦν ὡς καθημερινή ἐνδυμασία, ὅπως ὁ Κύριος (Ἰω. ιγ' 4), ἱμάτια, ὑπό τή μορφή τοῦ τρίβωνα τῶν φιλοσόφων καί τῶν ρητόρων ἢ τῆς τηθέννου τῶν ὑψηλά τιμωμένων προσώπων. Τελικά ἀπό τά μέσα τοῦ Γ' αἰώνα, ἡ ἀνάγκη προστασίας τῆς ὑγείας τῶν γερόντων ἐπισκόπων ἢ καί οἱ τοπικές συνθηκες γιά τή διάκριση μέ κάποιο ἰδιαίτερο σχῆμα τοῦ ἀξιωματός τους, πρόσθεσαν καί τή χειμερινή ὀδοπορική χλαμύδα, τή γνωστή ὡς φελόνιο. Εἶναι ὁ γνωστός κωδωνοειδῆς ἐπενδύτης, πού παραχωρήθηκε τελικά καί στοὺς πρεσβυτέρους, μέχρι τότε διδασκάλους μόνον τοῦ Εὐαγγελίου, ὡς ἀρχική ἐντολή τελέσεως καί τῆς Εὐχαριστίας, γιά νά ἀκολουθῆσει τελικά καί ἡ ἱεουργία ἐπὶ τοῦ ἀντιμνησίου τοῦ κυριάρχου ἐπισκόπου. Γι' αὐτό τό φελόνιο θεωρεῖται εὐχαριστιακό ἄμφιο. Τό ἄμφιο αὐτό ἀπέφευγε τά πολυδάπανα κοσμικά ὑφάσματα καί τά ἀήθη χρώματα ἢ τήν ἀπεικόνιση βιβλικῶν παραστάσεων (Ἀμασείας Ἀστέριος).

Μονοχρωμία

Οἱ πατέρες προτιμοῦν τήν μονοχρωμία (λευκό ἢ καστανό ἢ ἐρυθρό καί σπάνια χρυσό), ὅπως φαίνεται ἀπό τίς διασωθεῖσες εἰκόνες τοῦ Ε'-Ζ' αἰώνα. Ὅμως, κανέναν περιορισμό δέν θέτουν γιά τόν στολισμό τῶν ναῶν μέ ἐνδυτές, πέπλα ἢ λάβαρα ἢ καταπετάσματα καί ἄλλα κεντητά πολύτιμα ἀφιερῶματα.

Ἡ διαμόρφωση τῆς ἐμφάνσεως τῶν ἀξιωματῶν τῆς Πολιτείας, εἶχε ἐπιπτώσεις καί στά τῆς Ἐκκλησίας. Κατ' ἐξοχήν δαίγμα ἀρχοντικῆς ἀξίας καί ιδιότητος εἶναι: τό ζώννυσθαι ζώνην, ὅπως καί ἡ ἀπέζωση εἶναι ἡ ἐκπτώση ἐκ τοῦ ἀξιωματός. Γι' αὐτό καί παλαιά, τήν καθάρωση κληρικοῦ ἀκολουθοῦσε ἡ ἀφαίρεση τοῦ ἐμβλήματος τῆς ἱεροσύνης πού ἔφερε, εἴτε αὐτό ἦταν τό ὠμοφόριο ἢ τό ἐπιτραχήλιο ἢ τό ὄραριο. Καί τά τρία αὐτά ἄμφια εἶναι ἐμβλήματα τῶν βαθμῶν τῆς ἱεροσύνης καί ἔχουν κοινή καταγωγή, ἀνεξάρτητα ἀπό τοὺς ὁποιοσδήποτε συμβολισμούς πού ἔλαβαν σέ κάθε ἐποχή. Ὅποια καί ἂν εἶναι ἡ πιθανή προ-

έλευση τοῦ ὄραριου, ἀπό τήν ὀθόνη, τό κασιδρωτίον-προσόψιον ἢ ἀπό τό περιώμιο (ταλέθ) τῆς προσευχῆς τῶν Ἰουδαίων, μέ τίς φούντες (τσιτσιτί), ἔχει τή μορφή ζώνης, πού ἦταν ἀρχαῖο σύμβολο δυνάμεως καί γοήτρου, ἀλλά καί σύμβολο τῆς ἐτοιμότητος γιά ἱεουργία καί κατὰ τήν Ἁγία Γραφή. Ἡ ζώνη αὐτή ἀναδιπλώνεται ἐπὶ τῶν ὤμων σέ διαφορετικό σχῆμα ἀπό τίς πλατύτερες ζώνες τῶν κοσμικῶν ἀρχόντων, τοὺς λῶρους, πού σηματοδοτοῦν τό ἀξίωμα τοῦ φέροντος. Τῆ σημασία τῆς ζώνης γιά τήν ἀμφίεση τοῦ λειτουργοῦ, ἐπεσήμανε καί αὐτός ἀκόμη ὁ Λούθηρος, ὁ ὁποῖος καί τή διατήρησε στή λατρεία του.

Ἄναντίρητο

Εἶναι ἀναντίρητο πῶς οὔτε ὁ Κύριος, οὔτε οἱ ἀπόστολοι καί οἱ πατέρες τῶν ὀκτώ πρώτων αἰώνων ἐπέβαλαν στήν Ἐκκλησία τήν ἱερατική ἀμφίεση τῆς Π. Διαθήκης (Ἐξοδος, κη', 1-43). Ἀλλά καί καμιά ἄλλη πού νά μοιάζει μέ ἐκείνη. Οἱ πατέρες τῆς Ἀνατολῆς κράτησαν ἐπίμονα τά ἄμφιά τους στήν ἀρχική τους γραμμὴ καί ἀπλότητα καί μετὰ ἀκόμη τήν Εἰκονομαχία. Τῆ μόνη καινοτομία πού ἐπέτρεψαν τόν ΙΑ' αἰώνα, εἶναι ἡ προσθήκη τῶν πολυσταυριῶν, μέ τήν τετρακτύν τῶν γαμμαδιῶν, στά κατάλευκα φελόνια μόνον τῶν πατριαρχῶν, γιά ἐξαρση τῆς ἀξίας τους στήν ἀναφορά, ἐπειδὴ κατ' αὐτὴν ἀπέθεταν τό ὠμοφόριο. Ἡ διάκριση αὐτή, μέ ἀπλούστερο σχῆμα, ἐπεκτάθηκε ἀργότερα καί στοὺς λοιπούς ἐπισκόπους. Τό πολυσταύριο φελόνιο παρέμεινε ἀρχιερατικό ἄμφιο, μέχρι τήν ἀντικατάστασή του ἀπό τό αὐτοκρατορικό σαγίον.

Εἶναι ἡ ἐποχή πού τά ἐκκλησιαστικά συμμεταβάλλονται καί μιμοῦνται τίς κοσμικότητες μιᾶς παρηκμασμένης πολιτικῆς. Τό πάθος γιά τήν πολυτέλεια καί τήν προβολή, μεταφέρει τό αὐλικό βεστιάριο στό ἱερό βῆμα γιά ἀρχιερατική ἐπιβολή. Αὐτὴ ἡ μεταβολὴ ἀμφιέσεως

είχε επιπτώσεις και στους δύο χαμηλότερους βαθμούς, του πρεσβυτέρου και του διακόνου. Άρχισε και η μίμηση των ήδη εκκοσμημένων λατινικών προτύπων, παρά το ύφιστάμενο σχίσμα. Ή επιρροή της λατινικής αμφιέσεως είχε

όπωςδήποτε μικρότερες επιπτώσεις στους Έλληνορθόδοξους, σε κρίσιμη εποχή εξάρσεως του αντιλατινισμού και πολύ περισσότερες στους Αρμένιους. Ήμεεις υιοθετήσαμε άγνωστα μέχρι τότε σύμβολα, παρηλλαγμένα για εύνοητους λόγους, όπως είναι η πατερίτσα, το Μωσαϊκό σημείον-ράβδος (Αριθμ. κα', 8-9), ή παλαιολόγια μίτρα, ο χρυσοκέντητος σάκκος της δαλματικής, σύμβολα περισσότερο της κοσμικής εξουσίας, πού ιεροποιήθηκαν.

Όμως, οί Γρηγοριανοί Αρμένιοι προχώρησαν ακόμη περισσότερο. Αποδέχθηκαν διάφορα λατινικά λειτουργικά έθιμα και άμφια.

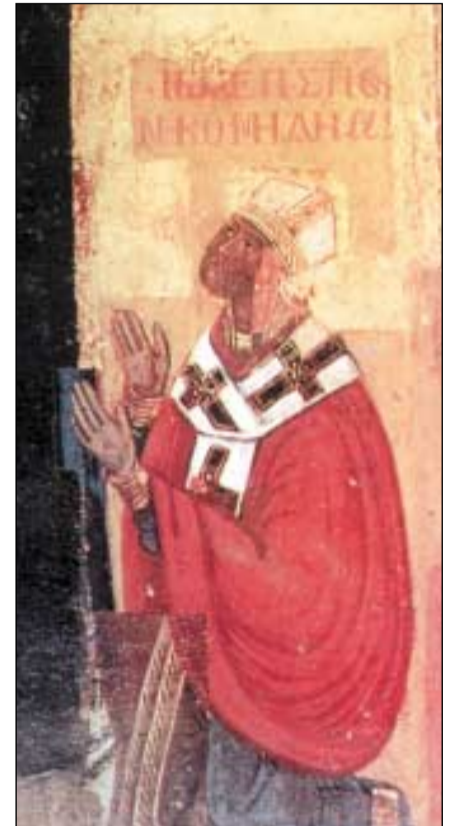
Μεταξύ αυτών είναι: η πιννοειδής μίτρα, ιουδαϊκής και βορειοαφρικανικής προελεύσεως, καθώς και η βλαστήσασα ράβδος του Ααρών (Αριθ. ιζ', 16-26), ως πατερίτσα.

Φραγκοκρατία

Οί κοσμικής έμπνεύσεως αλλαγές της

άρχαιας ιερατικής αμφιέσεως, αρχίζουν κυρίως από τά χρόνια της Φραγκοκρατίας στην Ανατολή. Ο άσκητικός και πιστός κατά τά άλλα στην Όρθοδοξία, Νικομηδείας Ίωάννης (1250-1328), μιτροφορεί λατινιστί και ο πολυς λατινόφρων Ίωάννης ο Βέκκος, κατηγορεί στην Απολογία του, κάποιους Όρθοδόξους Ιεράρχες της εποχής του: πώς εκείνος μέν κράτησε την αρχαία αμφίεση, ενώ οί επικριτές του λατίτισαν στην αμφίεσή τους! Οί έπιρροές αυτές δέν έπαυσαν στον χώρο της Ανατολής ακόμη και τους τελευταίους αιώνες. Ή διαφορά είναι πλέον πώς έρχονται διά μέσου όμοδόξων τοπικών Έκκλησιών, όπως της Ρωσίας. Έτσι εισήλασε ή αισθητική του πομπώδους και ή βαρβαρική έπιδειξιμανία του Μπαρόκ και σε άμφια και σε σκευή. Οί όπτικές ψευδαισθήσεις μέσω των ύφασμάτων και των διακοσμητικών κεντημάτων, δυστυχώς πάντα θά θυμίζουν την ένδυματολογία του θεατρικού βεστιαρίου. Οί έπιλογές αυτές δέν συντελούν στή μυσταγωγική άναγωγή των πιστών στό γνήσιο πνεύμα της ορθοδόξου λατρείας, ούτε και έναρμονίζονται μέ τό ύψηλης στάθμης μέτρο των ιερών λειτουργικών τεχνών της Έκκλησίας μας. Άπεναντίας, μέ αυτές τίς έπιλογές, εύτελίζονται αισθητικές άξίες αιώνων, από την άγνοια των κανόνων της ορθοδόξου φιλοκαλίας, πού φιλοτεχνούν μετ'

εύσεβείας και εύπρεπίζουν τους λειτουργούς μέ τή θεία ωραιότητα της άναγωγικής λατρείας μας.

Τούς οδηγούσε ό Παύλος πού δέν έβλεπε...

Συνέχεια από τη σελ. 5

Ήταν εύλογημένος

Φυσικά, ό Παύλος ήταν ένας εύλογημένος άνθρωπος του Θεού. Δέν γνώριζε τον όρατό γύρω κόσμο του αλλά ήταν πεπεισμένος για τον άόρατο για μάς κόσμο. Έκείνο τον έβλεπε και ζούσε μέσα σ' αυτό τό περιβάλλον της θείας του Θεού χάριτος. Δέν είχε κανένα πρόβλημα επικοινωνίας ούτε και τόν στενοχωρούσε ή κατάσταση πού βρισκόταν. Άπεναντίας, ήταν ό γνήσιος ό αυθεντικός πλούτος της ζωής της Έκκλησίας μας, πού τόν έκανε νά έχει τόση πίστη και νά αισθάνεται ένας άκόμα προνομιούχος χριστιανός, άφου ό Θεός του επέτρεπε νά μεταφέρει τά κοσμοσωτήρια μηνύματά Του στους γύρω του. Ή ιστορία φυσικά δέν τελειώνει μέχρις εδώ. Ύπάρχουν πολλές άλλες λεπτομέρειες από τή ζωή του Παύλου πού πραγματικά ένισχύουν όλους μας. Νυμφεύθηκε μία μέρα, έκανε τή δική του οικογένεια, έχει πέντε χαριτωμένα παιδάκια, όμως εκείνος συνεχίζει μέ τόν δικό του πάντα τρόπο τόν εύαγγελισμό των φυλών της Άφρικής κι άς συνεχίζει νά ζει κάτω από τίς δύσκολες αυτές συνθήκες πού αναφέραμε προηγουμένως κι άς στερείται πολλών υλικών αγαθών. Ή ουσία γι' αυτόν δέν είναι ή ύλη αλλά ό ζωντανός Χριστός μέσα στή ζωή του πού βρίσκεται συνεχώς μαζί του και τόν καθοδηγεί. Ό ίδιος δέν μπορεί νά γράψει. Όμως υπαγορεύει σε κάποιον και ή επικοινωνία μαζί του συνεχίζεται... Δέν ξέρουμε ποιό είναι άκόμα τό σχέδιο του Θεού, τό δικό Του τό άληθινό για τόν άνθρωπο αυτό. Στο τέλος θά υπάρξουν έκπληξεις για τόν καθένα μας γιατί μόνον Έκείνος είναι ό δίκαιος και ό ήλιος της δικαιοσύνης... Άπό τους ιεροσπουδαστές πού πέρασαν από τή Σχολή μας και τώρα είναι ιερείς και ύπηρετούν σε τρεις διαφορετικές περιοχές, τρεις γνώρισαν τόν πατέρα τους τυφλό. Γεννήθηκαν και μεγάλωσαν δηλαδή μέσα σε ένα τέτοιο περιβάλλον. Μέσα λοιπόν σ' αυτό τό περιβάλλον τά παιδιά αυτά είχαν νά αντιμετωπίσουν μία κατάσταση δύσκολη έφ' όσον ό πατέρας του καθενός απ' αυτούς δέν ήταν σε θέση ν' αντικρύσει τό φώς της μέρας. Κι όμως, τά πράγματα ήταν διαφορετικά. Καί οί τρεις ήσαν άνθρωποι δοσμένοι στον Θεό. Βαπτισμένοι Όρθόδοξοι από τήν

πρώτη γενιά των Όρθοδόξων, έδιναν στά παιδιά τους τό καλό παράδειγμα μέ τήν αγάπη τους προς τόν Θεό έφ' όσον ήθελαν κάθε Κυριακή νά εκκλησιαστούν, νά κοινωνήσουν και νά ζητούν από τά παιδιά τους νά τους διαβάσουν τήν Άγία Γραφή. Είναι μερικά πράγματα στην Άφρική πού δέν μπορεί εύκολα κανείς νά δώσει άπαντήσεις. Μέσα σ' αυτό τό περιβάλλον μεγάλωσαν αυτά τά παιδιά. Ένας πατέρας τυφλός κι όμως πιστός και τόσο άφοσιωμένος κοντά στον Θεό! Τά παιδιά αυτά μαθήτευσαν άληθινά παρά τούς πόδες του πατέρα τους πού τούς εισήγαγε βασικά αυτός στό νόημα και στή ζωή της ορθόδοξης ζωής. Όταν μεγάλωσαν και άρχισαν πλέον νά καταλαβαίνουν τί τούς γινόταν γύρω και πόση άξια είχαν εκείνα τά θεία λόγια πού τούς μετέφερε ό τυφλός τους πατέρας από τήν Άγία Γραφή, δέν διάλεξαν άλλο καλύτερο δρόμο έκτός εκείνον της πλήρους ύποταγής στό θέλημα του Θεού, ένταχθέντες ύστερα από εύλογία από τόν γέροντα πιά πατέρα τους στις τάξεις του ιερού κλήρου.

Τά παιδιά του

Θυμούνται πολλές φορές πόσο ό πατέρας ένδιαφερόταν για τά πνευματικά τους, για τή σωστή τους διαπαιδαγώγηση και τήν έν Χριστώ ζωή τους. Αυτές οί στιγμές τούς έχουν μείνει χαραγμένες μέσα στην ψυχή τους, γιατί από τόν τυφλό πατέρα τους ή Έκκλησία κέρδισε τρεις νέους λειτουργούς του Ύψίστου. Τουτο όφείλεται έντελώς στην ύπομονή, έπιμονή και πίστη του πατέρα τους.

Έπειδή τά χρόνια είναι πολλά πού έγιναν αυτά, θυμάμαι ένα απ' αυτά τά παιδιά στό δημοτικό σχολείο σε μία περίπτωση όταν κρατούσε τόν πατέρα του από τό χέρι για νά πάνε μαζί στην εκκλησία τήν Κυριακή. Αυτή ή σκηνή τότε μέ έντυπωσίασε, αλλά δέν μπορούσα νά φαντασθώ τό βάθος της σοφίας και του σχεδίου του Θεού, ότι δηλαδή μετά από λίγα χρόνια εκείνο τό παιδάκι ακριβώς από τήν αγάπη του τυφλού πατέρα του προς τήν Έκκλησία, θά είχε αυτή τήν εξέλιξη νά γίνει μαθητής μου στή Σχολή και στή συνέχεια νά τόν χειροτονήσω ιερέα, άφου πρώτα τελέσω τό μυστήριο του γάμου του. Θαυμαστός ό Θεός έν τοίς άγίοις αυτού...

Μία άλλη περίπτωση πάλι μέσα στό ιερατικό περιβάλλον. Ό π. Σ. έχει τή μεγάλη εύλογία νά έχει μία θαυμάσια πρεσβυτέρα πού του χάρισε δώδεκα παιδιά. Εύτυχισμένοι ό καθένας μέ τόν τρόπο του προσφέρει τόν καλύτερό του έαυτο για τό καλό των άλλων. Άνάμεσά τους και ή μικρή Ε. πού τώρα φυσικά είναι μεγάλη, ώριμη και πρό παντός εργατική. Τούς έκπλήττει όλους μέ τήν αγάπη της και τό πλατύ χαμόγελό της, αίχμαλωτίζει όλους. Τώρα αλλά και πρίν ήταν και είναι απ' όλα μητέρα τους, άδελφή τους, σύμβουλος τους. Ή ζωή για όλους είναι δύσκολη, βουνό. Τά μαθήματα, τό οικονομικό, τά προσωπικά προβλήματα. Κι όμως, αυτή ή τυφλή Ε. τά δίνει όλα για όλους. Όλοι τρέχουν κοντά της στις δυσκολίες τους. Πόσες φορές, ενώ κανένας απ' αυτούς δέν μπορούσε νά λύσει ένα μικρό πρόβλημα προσωπικό ή άκόμα και οικογενειακό, αυτή ή τυφλή τούς έδινε πάντα μία λύση μέ ένα γερό μάθημα. Πάντα χαμογελούσε κι εύχαριστούσε τόν Θεό για ό,τι ήταν και όπως ήταν. Ήταν ό άνθρωπος της μεγάλης καρδιάς, του μεγαλείου της ψυχής. Πιστή στον Θεό και στην Έκκλησία.

Γνώριζε από τόν πατέρα της ιερέα και τή μητέρα της τήν πρεσβυτέρα πώς νά ζει και νά αναπαύεται μέσα στον πλούτο της Όρθόδοξης Έκκλησίας. Θυμάμαι όταν πρίν πολλά χρόνια πέθανε ό μεγάλος άδελφός της σε δυστύχημα, άφησε πίσω του δύο βρέφη όρφανά. Αυτή βασικά ήταν εκείνη πού μέ τή μεγάλη της καρδιά, τήν ύπομονή, τήν πίστη τά μεγάλωσε και τώρα καμαρώνουν ότι ή τυφλή θεία τους στάθηκε σαν άληθινή μητέρα τους για νά τά μεγαλώσει. Χάρη στην δική της φροντίδα ή οικογένεια αυτή, παρ' όλη τή φτώχεια της και τή στέρηση τήν υλική πού γνώρισε, κρατήθηκε και θριάμβευσε κυριολεκτικά χάρη σ' αυτή τήν τυφλή, πού ήταν ή κινητήρια δύναμη για όλα και για όλους.

Σήμερα εργάζεται και μέ τήν τέχνη της συντηρεί όλους. Μαζί μέ τήν πνευματική τροφή πού έδινε σε όλους, τώρα μέ τή μεγάλη θέληση πού είχε στή ζωή της κατόρθωσε νά μορφωθεί και νά αξιοποιεί όλα τά τάλαντα πού της χάρισε ό Θεός. Κι άς είναι τυφλή.

Ζει για τόν Θεό, απ' όπου παίρνει όλη τή δύναμή της και προσφέρει στον συνάνθρωπό της τόν καλύτερο έαυτό της...

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΑΝΤΙΚΡΟΥΣΗ ΤΩΝ ΙΣΧΥΡΙΣΜΩΝ ΤΟΥ ΔΑΡΒΙΝΟΥ

'Η θεωρία εξέλιξης νοήμονος οικοσυστήματος

Η κλασική θεωρία της εξέλιξης του Δαρβίνου, υποστηρίζει ο κ. Ίωσήφ - Χρήστος Κονδυλάκης (Εθνικό Κέντρο Θαλασσιών Έρευνών) δέν ρυθμίζει με αποκλειστικότητα την εξέλιξη ενός οικοσυστήματος, τό οποίο περιλαμβάνει είδη τά οποία είναι άρκετά νοήμονα καί έχουν τίς ικανότητες νά επιδρουν στην εξέλιξη του οικοσυστήματός των.

Κύριες αποκλίσεις από την Δαρβινική εξέλιξη μπορούν νά παρουσιαστούν σέ μία τέτοια περίπτωση. Σέ μακροχρόνια θεώρηση ή προοδευτική εξέλιξη ενός οικοσυστήματος όταν συνδυάζεται μέ δημιουργία καί νοημοσύνη μπορεί νά απαιτήσει την εφαρμογή της άρχης της βέλτιστης (optimum) συνεργασίας μεταξύ των νοημόνων μελών καί ειδών του οικοσυστήματος.

Σέ συνέντευξη του προς την «Α» ο κ. Κονδυλάκης ανέπτυξε τίς απόψεις του σχετικά μέ τό πολύ ένδιαφέρον αυτό θέμα. Σέ έρώτησή μας «Ποιά είναι ή βασική διαφορά της θεωρίας έλλίψεως ενός νοήμονος οικοσυστήματος από την εξελικτική θεωρία του Δαρβίνου», απάντησε:

– Η βασική διαφορά μεταξύ των δύο παραπάνω θεωριών είναι ότι ή κλασική θεωρία εξέλιξης του Δαρβίνου ισχύει γιά την «ζωώδη» εποχή του οικοσυστήματος, δηλαδή τότε πού ο Άνθρωπος έθεωρειτο ως ένα είδος ζώου μεταξύ των άλλων ζώων καί πού δέν μπορεί νά επηρεάζει την εξέλιξη ενός νοήμονος οικοσυστήματος, ισχύει όταν ο Άνθρωπος έχει ύψηλή νοημοσύνη καί γνώσεις καί διαθέτει ύψηλή τεχνολογία πού μπορεί νά επηρεάζει την εξέλιξη του οικοσυστήματός του. Δηλαδή ή θεωρία εξέλιξης ενός νοήμονος οικοσυστήματος ισχύει στή σημερινή μας εποχή, όπου ο Άνθρωπος μέ π.χ. τή γενετική, την βιοτεχνολογία μπορεί σημαντικά νά επηρεάζει την εξέλιξη των ειδών του οικοσυστήματος, μπορεί νά δημιουργεί μέ προγραμματισμό μεταλλαγμένα προϊόντα, κ.λπ. Επίσης στην εποχή μας μέ τή χρήση της πυρηνικής ενέργειας είναι δυνατό νά προκαλέσει τέτοιες καταστροφές στό οικοσύστημα πού ποτέ δέν θά μπορούσαν νά προκύψουν ως συνέπεια της κλασικής Δαρβινικής θεωρίας της εξέλιξης οικοσυστήματος. Άκόμα ή θεωρία εξέλιξης νοήμονος οικοσυστήματος ισχύει γιά τίς διαστημικές έρευνες όπου τεχνικά οικοσυστήματα ζωής μπορούν νά δημιουργηθούν.

Διαφορές

– Υπάρχουν άλλες διαφορές μεταξύ των δύο παραπάνω θεωριών;

Ναί υπάρχουν. Η Δαρβινική θεωρία στηρίζεται στην

Μιλάει στην «Α» ο κ. ΙΩΣΗΦ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΝΔΥΛΑΚΗΣ του Έθνικού Κέντρου Θαλασσιών Έρευνών

➤ Από τόν ΓΙΩΡΓΟ Ι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

προσαρμογή προς τό περιβάλλον γιά την επιβίωση καί τόν πολλαπλασιασμό των ειδών. Αυτή ή προσαρμογή δέν εξασφαλίζει την ποιότητα καί την ποικιλότητα του περιβάλλοντος πάντοτε.

Έάν ή εξέλιξη ενός οικοσυστήματος άφηνόταν έντελώς στην τύχη είναι δυνατόν τότε μακροπρόθεσμα τό οικοσύστημα αυτό νά υποβαθμιστεί ποιοτικά καί από απόψεως ποικιλότητας, άκόμα δέ καί νά καταστραφεί μέ την έννοια ότι σχεδόν θά εκλείψει κάθε είδος ζωής, π.χ. σενάρια παγκοσμίου πυρηνικού πολέμου, ισχυρο-

τάτης μόλυνσης περιβάλλοντος, άνεξέλεκτες καταστροφές από βιοτεχνολογία, κ.λπ. Η θεωρία της εξέλιξης του νοήμονος οικοσυστήματος προτείνει μία άρχή πού πρέπει νά ακολουθήσουν οι νοήμονες Άνθρωποι μέ σκοπό νά συνεισφέρουν στην ποιοτική καί ποικιλότητος ανάπτυξη του οικοσυστήματος. Αυτή είναι ή άρχή της βέλτιστης (optimum) συνεργασίας. Η έννοια του βελτίστου έδω έχει επιστημονική έννοια, αυτή της μεγιστοποιήσεως ενός συνόλου στόχων μέ ταυτόχρονα έκπληρωση των σχετικών περιορισμών τους. Υπάρχουν καί σχετικές μαθηματικές θεωρίες, π.χ. ή θεωρία των μεταβολών (calculus of variations).

'Η ποικιλότητα

– Υπάρχει άνθρωπιστική άποψη στή θεωρία εξέλιξης ενός νοήμονος οικοσυστήματος;

Υπάρχει. Γιά παράδειγμα οι Άνθρωποι μέ ειδικές ανάγκες δέν πρέπει νά άγνοούνται, διότι συνεισφέρουν στην αύξηση της ποικιλότητας του οικοσυστήματος, στην αύξηση της νοημοσύνης των Άνθρώπων γιά σχετικές έρευνες καί άκόμα καί στην οικονομία.

– Υπάρχει φιλοσοφική άποψη στην θεωρία εξέλιξης ενός νοήμονος οικοσυστήματος;

Ναί. Η θεωρία μπορεί νά υποθέσει ότι υπάρχει σκοπιμότητα στην εξέλιξη ενός νοήμονος οικοσυστήματος.

Αυτό μέ την έννοια ότι άνθρωποι ύψηλης δημιουργικής νοημοσύνης μπορούν νά συμβάλουν στην «στατιστική» αύξηση της τάξεως καί άρμονίας του οικοσυστήματος (στην θερμοδυναμική τό λέμε μείωση της έντροπίας) μέ σκοπό την μακροχρόνια ποιοτική εξέλιξη του.

Ίσως φιλοσοφούντες μπορούμε νά πούμε ότι ή ή Άγάπη έν εύρεία έννοια μακροπρόθεσμα θά επικρατήσει καί τό οικοσύστημα θά αναπτυχθεί σέ νοημοσύνη, ποιότητα καί ποικιλότητα ή άλλοίωτικά μακροπρόθεσμα τό οικοσύστημα θά καταστραφεί...

– Πού μπορεί νά βρεθεί ή επιστημονική άνάλυση της θεωρίας πού συζητάμε;

Η θεωρία της εξέλιξης ενός νοήμονος οικοσυστήματος (Theory of evolution of an intelligent ecosystem) έχει δημοσιευθεί στό επιστημονικό περιοδικό των Ένώσεων των Όλλανδών καί Γάλλων Θεωρητικών Βιολόγων «Acta Biotheoretica», June 1997, 45(2), σελίδες 181-182.

ΔΙΑΚΗΡΥΞΕΙΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

Άριθμ. Πρωτ. 171

Διεκπ. 137

Έχοντες υπ' όψει τās διατάξεις του Νόμου 817/1978 (Φ.Ε.Κ. 170/τ. Α'/8.10.1978) «Περί ρυθμίσεως ένίων εκπαιδευτικών καί εκκλησιαστικών θεμάτων», ως καί τό Προεδρικό Διάταγμα 582/1980 (Φ.Ε.Κ. 158/τ. Α'/11.7.1980) «Περί κατανόμης θέσεων Έεροκηρύκων εις τās Έεράς Μητροπόλεις της Έκκλησίας της Έλλάδος», άποφασίζομεν όπως προκηρύξωμεν διά της παρούσης την πλήρωση δύο (2) κενών θέσεων Έεροκηρύκων της καθ' ήμάς Έεράς Μητροπόλεως. Καλοῦμεν τούς έχοντας τά υπό των Έερών Κανόνων καί Νόμων προβλεπόμενα προσόντα, όπως υποβάλωσιν Ημίν σχετικήν αίτησιν μετά δικαιολογητικών ίνα προβώμεν εις τάς περαιτέρω υπηρεσιακάς ένεργείας προς τοποθέτησίν των.

Έν Λαμία τή 20ή Μαρτίου 2002

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ

ΚΛΗΡΙΚΩΝ

ΓΙΑ ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

ΙΕΡΕΩΝ Α' ΚΑΙ Β' ΤΑΞΕΩΣ

Μέ βάση τό ΝΔ 90/1973 «Περί του Θρησκευτικού Σώματος των Ένόπλων Δυνάμεων», (ΦΕΚ Α' 168) τό Υπουργείο Έθνικής Άμυνας προκηρύσσει διαγωνισμό γιά την κατάταξη κληρικών της Άνατολικής Όρθοδόξου Έκκλησίας, γιά την πλήρωση έπτά (7) κενών θέσεων Στρατιωτικών Έερέων Α' καί Β' Τάξεως (Λοχαγών καί Υπολοχαγών) Άριθμ. Έγκυκλ. 12/ Άθήνα 22 Φεβ. 2002.

Οί κενές όργανικές θέσεις των Στρατιωτικών Έερέων θά πληρωθούν μέ ιερείς, ύστερα από έπιλογή, μεταξύ των υποψηφίων άγάμων ή έγγάμων, πού φέρουν τόν πρώτο ή δεύτερο ιερατικό βαθμό (Διακόνου - Πρεσβυτέρου) καί έχουν εκπληρώσει τίς στρατιωτικές τους υποχρεώσεις ή νόμιμα άπαλλαγεί άπ' αυτές. Γιά τίς προϋποθέσεις πού πρέπει νά πληρούν οι υποψήφιοι καί γιά έπιπλέον πληροφορίες οι ένδιαφερόμενοι μπορούν νά επικοινωνούν μέ τή Δ/ση Θρησκευτικού του ΓΕΕΘΑ στό τηλέφωνο 010-6420120 καθώς καί μέ όλα τά Γραφεία Θρησκευτικού των Μεγάλων Μονάδων.

Η προθεσμία υποβολής αίτησης

καί δικαιολογητικών λήγει την 20ή Μαΐου 2002.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΕΙΑΣ

Άριθ. Πρωτ. 225

Έν Πολυγύρω τή 22α Μαρτίου 2002

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ

Προκειμένου ίνα προβώμεν εις την κατ' εξαίρεσιν δι' έπιλογής κατά τās διατάξεις του άρθρου 15 του υπ' αριθ. 5/1978 Κανονισμού «Περί Κώδικος Έκκλησιαστικών Υπαλλήλων» πληρωσιν μιās θέσεως Κλάδου ΔΕ της καθ' ήμάς Έεράς Μητροπόλεως του Ν. 2819/2000, καλοῦμεν τούς βουλομένους όπως έντός εΐκοσι (20) ήμερών από της δημοσιεύσεως της παρούσης, υποβάλωσιν ήμίν αίτησιν μετά των σχετικών δικαιολογητικών. Οί υποψήφιοι διά την κατάληψιν της άνω θέσεως δέον ίνα έχωσι καί τά λοιπά δι' έκκλησιαστικών υπάλληλων προσόντα, ως ταῦτα όρίζονται έν τοίς άρθροις 6 έως 13 του ως άνω Κανονισμού.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο ΚΑΣΣΑΝΔΡΕΙΑΣ

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΝΙΚΑΙΑΣ

Άριθ. Πρωτ. 217

Έχοντες υπ' όψει τās διατάξεις των άρθρων 37 παράγρ. 2 καί 67 του Νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου της Έκκλησίας της Έλλάδος» ως καί τās διατάξεις των άρθρων 33 καί 34 του υπ' αριθμ. 2/1969 Κανονισμού «Περί Έερών Ναών, Ένοριών καί Έφημεριών», προκειμένου ίνα προβώμεν εις ανακήρυξιν υποψηφίων προς πλήρωσιν κενών θέσεων τακτικών Έφημεριών των Έερών Ναών: 1. Άγίας Μαρίνης Χαϊδαρίου, 2. Άγιων Κωνσταντίνου καί Έλένης Αϊγάλεω καί 3. Παναγίας Βλαχερνών Κερατινίου, καλοῦμεν τούς βουλομένους ίνα καταλάβωσι τās Έφημεριακάς ταῦτας θέσεις καί έχοντας τά υπό του άρθρου 34/1γ του αυτού ως άνω Κανονισμού προβλεπόμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, όπως, έντός μηνός από της δημοσιεύσεως της παρούσης, υποβάλωσιν ήμίν τά νενομισμένα δικαιολογητικά διά τά περαιτέρω.

Έν Νικαία τή 27η Μαρτίου

2002

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο ΝΙΚΑΙΑΣ ΑΛΕΞΙΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΣΥΡΟΥ

84100 ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΣ - ΤΗΛ.

02810-82.582 -

ΦΑΞ: 02810-83.013

Άριθμ. Πρωτ.: 197

Έρμούπολις τή 11η Άπριλίου 2002

Προκειμένου ίνα προβώμεν εις την κατ' εξαίρεσιν δι' έπιλογής -κατά τās διατάξεις του άρθρου 15 του υπ' αριθμ. 5/1978 Κανονισμού «Περί Κώδικος Έκκλησιαστικών Υπαλλήλων»- πληρωσιν μιās (1) κενής θέσεως Έκκλησιαστικού υπάλληλου Κατηγορίας ΔΕ, Κλάδου Διοικητικού, καλοῦμεν τούς ένδιαφερομένους όπως έντός εικοσαήμερου από της δημοσιεύσεως της παρούσης εις τό Περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καί την έφημερίδα «ΑΛΗΘΕΙΑ» υποβάλωσιν εις την Έεράν Μητρόπολιν Σύρου (Ταχ. Δ/σις, Έρμούπολις - 84100), σχετικήν αίτησιν.

Οί υποψήφιοι διά την κάλυψιν της ως άνω θέσεως δέον, ίνα έχωσι καί τά λοιπά δι' έκκλησιαστικών υπάλληλων προσόντα, ως ταῦτα όρίζονται έν τοίς άρθροις 6 έως 13 του υπ' αριθμ. 5/1978 Κανονισμού (ΦΕΚ 48/3-4-1978 τ.Α').

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο ΣΥΡΟΥ ΔΩΡΟΘΕΟΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΕΝΟΡΙΩΝ

'Αναβιώνουν οι άρχαιες «'Αγάπες»

► Του ΚΩΣΤΑ ΓΕΩΡΓΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ*

Υπάρχει μία τουλάχιστον Ένορία της Αθήνας που καλλιεργεί το αρχαίο ορθόδοξο ήθος, δηλαδή το φιλάνθρωπον. Η σεμνότητα των ιερών και τῶ σὺν αὐτοῖς δὲν μοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἀναφερθῶ σὲ ὀνόματα

Θὰ ὀνομάσω μόνο τὴν περιοχή, τὴ γειτονιά καὶ τὸν ναό, γύρω ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὡς πόλον συντελοῦνται, γιὰ τὶς μίζερες ἀλλοτριωμένες μέρες μας, μικρὰ θαύματα, ἀπὸ ἐκεῖνα πού σὲ κάνουν περήφανο πού εἶσαι ἄνθρωπος καὶ ἀπὸ ἐκεῖνα πού, ἂν καὶ μικρὰ, καλλύνουν τὸν βίον μας καὶ ἀναθερμαίνουν τὴν πίστη μας στὴν ἀνθρώπινη ἀλληλεγγύη. Πρόκειται γιὰ τὴν Ένορία Ἁγίου Χαλαράδου Ἰλισίων, μιά γειτονιά στὰ σύνορα Δήμου Ἀθηναίων καὶ Ζωγράφου, ἀνάμεσα στὴν Πανεπιστημιούπολη, τὸ νοσοκομεῖο Συγγρού, τὸ Χίλτον, τὸ Χολινταῖη Ἴνν. Στὸ κέντρο τῆς γειτονιάς, ὅπου καὶ ὁ ναός, ὑπάρχει μιά ἀπὸ τὶς λίγες νησιδὲς πράσινου σ' αὐτὴ τὴν περιοχή τῆς Ἀθήνας, τὸ Ἅλσος Συγγρού, τέλος πάντων ἡ περιοχή ἄλλοτε ὀνομαζόταν Κουπόνια.

Καὶ πρῶτα ὁ ναός, βασιλικὴ μετὰ τρούλλου, τρίκλιτη, εἶναι προσφάτως πλήρως εἰκονογραφημένος κατὰ τὴν παράδοση τῆς μεταβυζαντινῆς τεχνικῆς καὶ κατὰ τὴν δογματικὴ τάξη. Περιτρέχουν τὸν ναό οἱ χριστολογικὲς ιστορήσεις, δίκην ζωοφόρου, ὑπάρχουν στίς κολόνες οἱ στρατιωτικοὶ «φύλακες» ἄγιοι, στυλοβάτες, κατὰ τὸ δόγμα τῆς πίστεως, ὑπάρχει ἡ Πλατυτέρα στὴ θέση τῆς. Ὑπάρχει μάλιστα, σπάνια νομίζω, θεματικὴ στὴν κυρίως Ἑλλάδα, καὶ τὸ περιήρημο θέμα τοῦ Ἀββα Σισῶη στὸ Σινᾶ ἐνώπιον τοῦ ἀνοιγμένου τάφου τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, ὅπου ὁ μέγας στρατηλάτης ἔχει ἀπομείνει σωρὸς ὁστέων γεγυμνωμένων (ἡ εἰκόνα ὁμοιάζει μὲ τὸ μῦθος τοῦ σαιχηρικοῦ Ἀμλετ μπροστὰ στὸν ἀνοιγμένο τάφο τοῦ γελωτοποιοῦ Γιόρικ, ὅπου ὁ σκεπτικιστὴς ἤρωας στοχάζεται γιὰ τὴ μοῖρα τῶν ἀνθρωπίνων, φέρνοντας ὡς παράδειγμα τὴν σποδὸ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου!).

Στὸ κέντρο

Ὁ ναός δεσπόζει στὸ κέντρο τῆς Ἑνορίας τοῦ ὄχι μόνο ὡς ἱερό τέμενος ὅπου οἱ φιλακόλουθοι ἑνορίτες προσέρχονται γιὰ νὰ ἐκκλησιαστοῦν. Ὁ ναός χάρις στοὺς ρέκτες, φιλοπρόδους καὶ ἐνήμερους γιὰ τὰ κοινωνικά, ὑπαρξιακά καὶ οικονομικά ἀδιέξοδα τῶν συμπολιτῶν μας, λειτουργεῖ ὅπως στίς μεγάλες ἐποχὲς τοῦ κοινοτισμοῦ, σὲ ὥρες δουλείας, ὡς κέντρο τῆς παιδείας, τῆς δικαιοσύνης, τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ψυχαγωγίας. Ἐν πρώτοις ἔχει ὀργανωθεῖ ἕνα ἔξοχο σύστημα ἐφοδιασμοῦ τῶν πτυχῶν διανομῆς ἱματισμοῦ. Μὲ χαρὰ καὶ ταπεινότητα, χωρὶς φαρισαϊσμούς, οἱ ἑνορίτες ἔχουν συνηθίσει νὰ ἀφήνουν κρυφὰ, μὴ γνωρίζοντας τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ τους, μεγάλους μπόγους μὲ ἀξιοπρεπῆ ἐνδύματα, ὑποδήματα καὶ ἀξεσουάρ. Ἀνωνύμως ἀποτίθενται σὲ μιά γωνιά τοῦ παρεκκλησίου καὶ οἱ ὑπεύθυνοι τὰ μοιράζουν μὲ δικαιοσύνη στοὺς προσερχόμενους ἑνδεεῖς, οἱ ὁποῖοι ἐφοδιάζονται, συγχρονῶν τὰ ἀποθαμμένα τῶν δωρητῶν, ἀνωνύμως!

Ὁ ναός διαθέτει μαγειρεῖο. Καὶ εἶναι ἔξοχο νὰ περνᾶ κανεὶς γύρω στίς μεσημβρινὲς ὥρες καὶ μαζί μὲ τὰ ἀναμμένα κεριὰ καὶ τὴ διάχυτη μυρωδιὰ τοῦ λιβανίου, νὰ ἀπολαμβάνει μυρωδιὲς τηγανιάς ψαριῶν, νὰ ἀκούει κοχλάζουσες κατσαρόλες μὲ ὄσπρια, νὰ τοῦ τρυπάει τὴ μύτη τὸ τσιγαριστὸ κρεμμύδι καὶ τὸ φρέσκο πράσο. Κι ὅλες αὐτὲς οἱ τερψιλαρῦγγες γεύσεις νὰ ἐτοιμάζονται στὸν ἡμιπύργιο χώρο κάτω ἀπὸ τὸν πρόναο καὶ προσφέρονται σὲ κοινὸ γεῦμα στοὺς ἐν ἀνάγκαις συνανθρώπους μας. Τὶς Παρασκευὲς πού ἡ γειτονιά φιλοξενεῖ τὴ Λαϊκὴ Ἀγορὰ στὸν χώρο τοῦ Νοσοκομείου Συγγρού, οἱ ἱερεῖς ἔχουν ἐπιτρέψει (μᾶλλον προτρέψει) νὰ ἀνοίξουν οἱ ἐμπορικὸί πάγκοι σὲ ὅλο τὸ προαῦλιο τοῦ ναοῦ, συχνὰ μέχρι τὰ σκαλοπάτια τῆς εἰσόδου. Ἐτσι κατακλύζεται τὸ ἱερό προαῦλιο μὲ εἶδη προικῶν, φιαλίδια φτηνῶν ἀρωμάτων,

πορτοφόλια, παράνομες κασέτες καὶ CD, κλεψίτυπα βιβλία, χαλιά (συχνὰ τὰ χαλιά ἀπλώνονται στὰ κάγκελα τοῦ ναοῦ), ἀνθη, σερβίτσια, σάμαλι, μαλλὶ τῆς γριάς. Ἰδιαιτέρως στίς 10 Φεβρουαρίου πού ἐορτάζει ὁ ναός στοὺς γύρω δρόμους ἀναβιώνει τὸ παλαιὸ παζάρι, πού ἐκτός τῶν ἄλλων, φιλοξενεῖ καὶ μικρὸ τσίρκο καὶ παιδικὴ χαρὰ.

Τὸ ὑπόγειο

Στὸ ὑπόγειο τοῦ ναοῦ ὁ χώρος ἔχει διπλὴ χρήση. Μᾶλλον τριπλὴ. Διαμορφώνεται σὲ αἶθουσα μαθημάτων, διαλέξεων, σὲ καφενεῖο ὅπου μετὰ τὰ μνημόσυνα οἱ συγγενεῖς παίρνουν τὸν πατροπαράδοτο καφέ, τὸ παξιμαδάκι καὶ τὸ κονιάκ (ἕνα σπουδαῖο ἔσοδο τοῦ ναοῦ γιὰ νὰ ἐνισχύσει τὸ πολιτιστικὸ του ἔργο) καὶ αἶθουσα διδασκαλίας. Ἡ ἀξιοθαύμαστη αὐτὴ αἶθουσα δέχεται τοὺς μικροὺς ἑνορίτες μὲ κάποια μαθησιακὰ προβλήματα καὶ τοὺς προσφέρει δωρεὰν μαθήματα ἐνισχυτικὰ πού τὰ ἀναλαμβάνουν ἐθελοντὲς ἐκπαιδευτικοὶ, βεβαίως δωρεὰν.

Ἡ αἶθουσα ὁμοῦ αὐτὴ εἶναι καὶ ἕνα μικρὸ ἀλλὰ ἐκλεκτὸ ὄδειο. Δάσκαλοι μουσικῆς παραδίδουν μαθήματα βυζαντινῆς, δημοτικῆς καὶ λαϊκῆς μουσικῆς! Εἶναι μιά μικρὴ ἀποκάλυψη νὰ περνᾶς τὸ βραδάκι, χεῖμῶνα καλοκαίρι, καὶ ἀπὸ τὰ θεμέλια τοῦ ναοῦ νὰ ἀκούς τοὺς νεαροὺς μουσικιστὲς στὴ μαγεῖα

τῆς μουσικῆς νὰ παίξουν στὸ ἀκοντεόν, στὸ μπουζούκι, στὸ κλαρίνο, στὸ τουμπλεκὲ καὶ τὴ «Παιδιά τῆς Σαμαρίνας» καὶ τὴ «Φραγκοσυριανή»!

Ὁ ναός ὁμοῦ εἶναι καὶ χοροστάσι. Κάθε Σάββατο καὶ Κυριακὴ πρῶτὴ μετὰ τὴ λειτουργία, δασκάλες τοῦ χοροῦ μουσῶν μεγάλους καὶ μικροὺς στοὺς δημοτικὸς χορούς (φωτ.). Ἐχουν σχεδιαστῆ μὲ ἀσβέστη σὲ τρεῖς διαφορετικὲς μεριὲς τοῦ προαυλίου κύκλι καὶ ἀσκούνται σὲ χοροὺς ἀπὸ ὅλη τὴν Ἑλλάδα παιδιὰ ἀπὸ 5 ὡς 10 ἐτῶν, στὸ ἕνα χοροστάσι, ἔφηβοι (ἄγόρια καὶ κορίτσια) στὸ δεῦτερο καὶ ὄριμες γυναῖκες (πολλὲς γιαγιάδες πού μεταδίδουν καὶ τὴν πείρα τους –συχνὰ καὶ ἀπὸ τὶς χαμένες πατρίδες, παλιότερες καὶ πρόσφατες). Εἶναι παρήγορο νὰ ἀνοίξεις τὰ παράθυρά σου, νὰ θγαινίεις στὸ μπαλκόνι σου Κυριακὴ πρῶτὴ καὶ νὰ σὲ ὑποδέχονται νεανικὲς φωνούλες πού τραγοδοῦν, χορεύοντας ἡπειρώτικους, ποντιακοὺς καὶ αἰγαιοπελαγίτικους σκοποὺς, καὶ ἔλιγμοι σωμάτων.

Τὰ καλοκαίρια, οἱ ἱερεῖς σὲ συνεργασία μὲ τὸ κέντρο νεότητος τοῦ Δήμου παραχωροῦν τὸ προαῦλιο γιὰ νὰ δοῦν τὰ γειτονόπουλα κινηματογράφο καὶ πῖο συχνὰ Καραγκιόζη.

Τὸ προαῦλιο

Τὸ προαῦλιο εἶναι γεμάτο ἀναπαυτικὰ παγκάκια, ὅπου τὶς ἀνοιξιάτικες, τὶς θερινὲς

καὶ τὶς φθινοπωρινὲς κυρίως ἀπογευματινὲς ὥρες γεμίζουν ἀπὸ ἑνορίτες, γιαγιάδες μὲ ἐγγόνια, συνοδοὺς γηραιῶν κυριῶν καὶ κυρίως νοικοκυραίους οικονομικοὺς μετανάστες. Καὶ εἶναι χάρις σ' αὐτὴν τὴ συμβολικὴ σκέπη τοῦ Θεοῦ νὰ συμφύρονται, νὰ τιτιβίζουν, νὰ ἀφηγοῦνται, νὰ ὄνειρεύονται ἄνθρωποι σὲ ὅλες τὶς γλώσσες τῆς Βαβέλ. Καὶ εἶναι ἀκόμη πῖο συμβολικὰ συνταρακτικὸ νὰ θλέπεις μετὰ τὶς κηδεῖες, γάμους καὶ βαφτίσια, σὺν μιά νομοτελειακῆ συνέχειᾳ τοῦ βίου καὶ μετὰ τὰ μνημόσυνα κι ἐνῶ ἀποχωροῦν οἱ πενθοῦντες, νὰ ξεχύνονται στὸν ἴδιο χώρο τὰ σκέιτ τῶν ἀγοριῶν, τὸ σκρινάκι τῶν κοριτσιῶν καὶ τὰ πρῶτα ἐρωτικὰ σκιρτήματα τῶν ἐφήβων.

Συχνὰ-πυκνὰ τὰ παγκάκια καταστρέφονται καὶ κυρίως ἐπιζωγραφίζονται ἀπὸ νυχτερινοὺς ἐπελαύνοντες παρίες. Καὶ κάθε τόσο χωρὶς ὀργή, μὲ κατανόηση καὶ ἐπιμονή, ἡ ἐπιστάσια τοῦ ναοῦ ἀντικαθιστὰ τὰ χαλασμένα ἢ βωμολοχοῦμενα ἐρεισίνωτα τῶν πάγκων.

Δέν εἶναι σπάνιο θέαμα ἕνας ἀπὸ τοὺς συνεργάτες τῶν ἱερῶν νεαρὸς νὰ συγκεντρῶναι τοὺς πιτσιρικούς τῆς ἑνορίας, νὰ τοὺς χωρίζει σὲ ὀμάδες καὶ νὰ διαιτητεῖ σὲ ποδοσφαιρικὸ μάτς. Δίπλα ἀκριβῶς ἀπὸ τοὺς χώρους πού τὴν ἴδια ὥρα ἕνας πνευματικὸς ἀκούει μὲ προσοχὴ τὴν ἐξομολόγησι ἑνὸς ἑνορίτη. Καὶ ὅταν ἔρθουν οἱ μεγάλες ἐθνικὲς ἐορτὲς, νὰ ὄπως τὶς προάλλες, στήνεται στὸν αὐλόγυρο παζάρι μὲ σημαϊάκια, ὅπως στοὺς πίνακες τοῦ Τσαρούχη, τοῦ Φασιανοῦ, τοῦ Μιγάδη, τοῦ Στεφάνου καὶ ὀρχήστρες μὲ ἐπαγγελματίες λαϊκοὺς μουσικοὺς μαζί μὲ τοὺς μαθητευόμενους τῆς ἑνορίας παίζουν καὶ οἱ τρεῖς ὀμάδες χορευτῶν (πάνω ἀπὸ 200 ἑνορίτες) χορεύουν καὶ παιδάκια διδασκόμενα ἀπὸ ἐθελοντὲς δασκάλους ἀπαγγέλλουν καὶ οἱ κυρίες τῆς ἑνορίας προσφέρουν ἀναψυκτικὰ καὶ γλυκὰ πού ἔχουν ἐτοιμάσει σπίτι τους ὡς συμμετοχὴ στὸν πολιτιστικὸ ἔρανο.

Ἐτσι ἀναβιώνουν οἱ ἀρχαῖες ἀγάπες, ἡ προσφορὰ ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας.

*Μὲ ἐναργέστατο τρόπο ὁ γνωστὸς φιλόλογος, ποιητὴς καὶ κριτικὸς θεάτρου Κώστας Γεωργουσόπουλος περιγράφει στὰ «Νέα» (31.3.2002) τὴ ζωὴ τῆς ἑνορίας Ἁγίου Χαλαράδου Ἰλισίων, πού τὴ γνωρίζει πολὺ καλά.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΘΗΣΑΥΡΟΥΣ ΤΗΣ ΠΑΤΕΡΙΚΗΣ ΣΟΦΙΑΣ

'Η εὐσπλαχνία καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ δέν ἔχουν ὄρια

► Ἀπὸ τὸν θεολόγο - καθηγητὴ ΛΑΜΠΡΟ Ι. ΣΚΟΝΤΖΟ

Βασικὸ στοιχεῖο τῆς ὀρθόδοξης ζωῆς καὶ πνευματικότητας εἶναι ἡ διαρκὴς μετάνοια τοῦ πιστοῦ. Τὸ ἅγιο Βάπτισμα ἀνακαινίζει, βεθαίως, καὶ ἀναγεννᾷ τὸν ἄνθρωπο, ὅμως ἡ ροπή πρὸς τὴν ἁμαρτία παραμένει δυνητικὰ σ' αὐτόν, ἐξαρτώμενη ἀπὸ τὴν ἐλευθερία τῆς βουλήσεώς του. Γιὰ τὴν θεραπεία λοιπὸν τῶν ἐκπτώσεων τῶν πιστῶν στὴν ἁμαρτία μετὰ τὸ Βάπτισμα, οἰκονόμησε ὁ Θεὸς τὴ δυνατότητα τῆς μετάνοιας, ἡ ὁποία εἶναι οὐσιαστικὰ ἐνεργοποίηση τῶν σωστικῶν ἐνεργειῶν τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος. Τὸ γεγονός αὐτὸ μαρτυρεῖ τὴν ἀμετρὴ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ τὴν πραγματικὴ καὶ διαρκὴ λύτρωση, τὴν ὁποία προσφέρει ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, μὲ τὸ ἀκόλουθο ἀπόσπασμα λόγου του, θέλει νὰ ἐνηθάρρυνει τὸν ἁμαρτωλὸ, νὰ ἀποβάλλει τὴν ἠττοπάθεια καὶ νὰ μετανοήσῃ, ὄχι μὴν ἅμαρτία, ἀλλὰ ἅμαρτων φορὲς: «Εἶσαι δυνατός; Μὴν πέσεις στὴν ἁμαρτία. Εἶσαι ἁμαρτωλός; Μὴν ἀπελπίζεσαι. Δέν θὰ πάψω ποτέ νὰ σοῦ ὑπενθυμίζω αὐτὴ τὴν μεγάλη ἀλήθεια. Καὶ ἂν καθημερινῶς ἁμαρτάνεις, καθημερινὰ καὶ νὰ μετανοεῖς. Κάμε ἐκεῖνο πού κάνουμε μὲ τὶς παλαιὲς οἰκίες μας. Ὅταν παλαιώσουν δέν τὰ ἀφήνουμε νὰ καταρρεύσουν, ἀλλὰ ἀφαιροῦμε ὅλα τὰ σαθρὰ στοιχεῖα καὶ τὶς ἐπισκευάζουμε, ὥστε νὰ γίνουν πάλι καινούργιες. Ποτέ δέν παύουμε νὰ φροντίζουμε τὶς οἰκίες μας καὶ νὰ τὶς ἀνανεώνουμε. Τὸ ἴδιο κάμε καὶ σύ, ἂν σήμερα παλιώσεις ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, αὔριο φρόντισε νὰ κάμεις καινούργιο καὶ πάλι τὸν ἑαυτὸ σου

μέ τὴ μετάνοια» (1. Χρυσόστομος, Λόγος ΛΒ2, Περί Μετανοίας, Ρ.ὑ. 63,833).

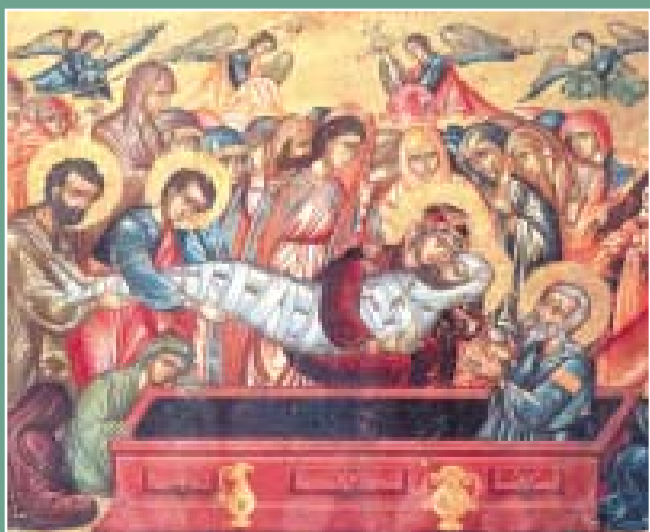
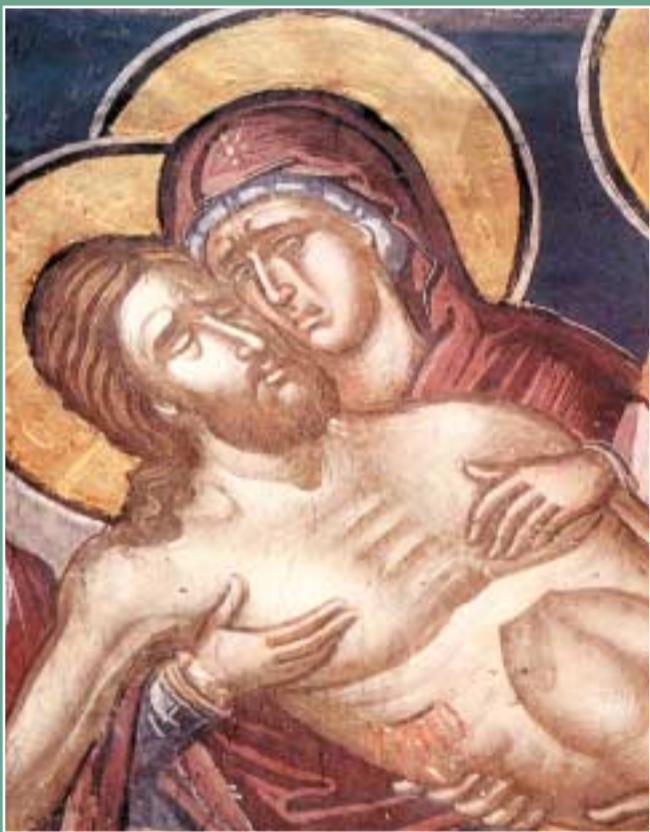
Παρανεῖ ὁ ἱερός Πατέρας τοὺς ἁμαρτωλοὺς νὰ μετανοήσουν. Προσπαθεῖ νὰ τοὺς πείσει νὰ ἀποβάλλουν τοὺς δισταγμοὺς τῆς ἀπελπισίας, τοὺς ὁποίους σπεῖρει στὴν ψυχὴ τους ὁ διάβολος, τονίζοντας: «Ἴσως ρωτήσεις, εἶναι δυνατόν νὰ σωθῶ ἂν μετανοήσω; Εἶναι καὶ παραεῖναι μάλιστα! Καὶ ἂν πέρασα ὅλη μου τὴ ζωὴ μέσα στὸ βούρκο τῆς ἁμαρτίας καὶ μετανοήσω, σώζομαι; Βεθαίως! Ποῦ στηρίζεις αὐτὴ τὴ βεβαιότητα; Στὴ φιλανθρωπία τοῦ Δεσπότη μας! Ἐχει ἀπὸ μόνῃ τῆς ἡ μετάνοια τὴ δύναμη νὰ καθορίζει τὰ ἁμαρτήματα; Ἀσφαλῶς ὄχι! Ἐν θεωροῦνται ὅτι ἀπὸ μόνῃ τῆς ἡ μετάνοια ἔχει αὐτὴ τὴ δύναμη, δικαιολογημένα νὰ φοβόσουν. Ὅμως στὴ δικὴ σου μετάνοια προστίθεται ἡ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ! Ἐχε θάρρος, διότι ἡ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ δέν ἔχει μέτρο σύγκρισης καὶ ἡ ἀγαθότητά Του τρόπο ἐκφρασεῖς!.. Φέρε στὸ νοῦ σου μιά σπιθα, ἡ ὁποία πέφτει μέσα στὸ πέλαγος. Ὑπάρχει περίπτωση νὰ μὴν σθῆσει; Ἀσφαλῶς ὄχι! Ὅσο μικρὴ καὶ ἀσήμαντη εἶναι μιά σπιθα μπροστὰ στὸν ἀπέραντο ὠκεανὸ, τόσο μηδαμινὴ εἶναι ἡ κακία, ἂν συγκριθεῖ μὲ τὴν ἀμετρὴ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ καὶ ἀκόμη περισσότερο!» (Ἰδιος, ὅπου ἀνωτέρω 3-4).

Τώρα τὴν περίοδο τῆς Μεγάλῃς Τεσσαρακοστῆς, ἰδιαίτερα, ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία μᾶς περιμένει νὰ «ἐρθοῦμε εἰς ἑαυτὸν», νὰ μετανοήσομε. Νὰ ἀνανεωθοῦμε πνευματικὰ, προκειμένου νὰ ἐορτάσομε τὸ Ἅγιο Πάσχα ὡς νέες ὑπάρξεις, ἀναβαπτισμένοι στὴ νοητὴ κολυμβήθρα τῆς μετανοίας.

ΑΠΟ ΤΗ ΣΤΑΥΡΙΚΗ ΖΩΗ

► Της Α.Θ.Μ. του Πάπα και Πατριάρχη 'Αλεξανδρείας κ. ΠΕΤΡΟΥ

Μηδείς οδυρέσθω πταίσματα,
Συγγνώμη γάρ εκ του τάφου άνέτειλε...
'Ανάστη Χριστός, και χάρουσιν 'Αγγελοι,
'Ανάστη Χριστός, και ζωή πολιτεύεται...
(Από τον Κατηχητικό Λόγο 'Αγ. 'Ιωάννου
του Χρυσοστόμου)

Καί πάλιν ή 'Εκκλησία λαμπруνομένη «τῷ άνσπέρῳ φωτί τῆς 'Αναστάσεως» κηρύττει πρὸς ὅλους εκ του θεμελίου της, του Ζωοδόχου κενου Τάφου, τό φαιδρόν της μεγάλης έορτῆς κήρυγμα: Χριστός 'Ανάστη.

Τόσον ὁ Θεός ήγάπησε τόν άνθρωπον, ὡστε νά φθάση μέχρι Πάθους και Σταυροῦ και 'Αδου, αλλά και συντριβῆς τῶν δεσμών της άμαρτίας και του θανάτου μέ τήν τριήμερον έξανάστασίν Του, κομίσας πρὸς τόν κόσμον νέαν ζωήν, χαράν και ειρήνην.

Τέκνα και ήμεις άπαντες της 'Αναστάσεως Του και κληρονόμοι της του Χριστου επαγγελίας, βιοῦμεν διά μίαν εισέτι φοράν τό μέγα και άκρογωνιαίον θαῦμα και γεγονός της πίστεώς μας. Καί οὐ μόνον συγχρόνως αναθεωροῦμεν και επανεκτιμῶμεν τήν θέσιν ήμῶν.

Εύρισκόμεθα άραγε εις τήν ψυχολογικήν κατάστασιν τῶν έμφόβων μαθητῶν του υπέρφου της 'Ιερουσαλήμ ή εκείνων τῶν πορευομένων εις 'Εμμαούς; Διακατεχόμεθα από τόν φόβον, τήν δειλίαν και τήν αποκαρδίωσιν; 'Ακόμη και τουτο εάν συμβαίη, παρ' ὅλα ταῦτα σήμεραν και πάλιν, διά μέσου τῶν εκκλεισμένων θυρῶν συμπορεύεται ὁ 'Αναστάς 'Ιησοῦς τήν ὁδόν τῶν άμφιθόλων και πικρῶν διαλογισμῶν.

Διά του φωτός της 'Αναστάσεως ή ήθική τάξις επανευρίσκει τήν θέσιν της και ὁ Σταυρός τήν αληθῆ έννοιαν και εκφρασιν, τήν πραγματικήν διάστασιν και ὀρθήν τοποθέτησίν του.

Πέραν του Τάφου υπάρχει λυτρωτική ή αναστάσιμη και ζωηφόρος επέμβασις του Θεου.

Και εάν τά πάντα μέχρι χθές εθεωροῦντο άπολεσθέντα, μέ χαρακτηριστικά τῶν τόν θάνατον και τήν άτέρμονα σιωπήν, σήμεραν τά πάντα κερδίζονται και «πεπλήρωται φῶτός, οὐρανός τε και γῆ και τά καταχθόνια».

Ζῶντες πάντοτε τήν άέναον προσδοκίαν του ὀρθρου της μιάς τῶν Σαββάτων, παρά τόν από του Σταυροῦ κάματον, εύέλπιδες εισερχόμεθα εις τήν φωτεινήν χώραν της 'Εκείνου χαράς και ειρήνης.

Ὁ χθές επί του Σταυροῦ κρεμάμενος Θεάνθρωπος 'Ιησοῦς και έν Τάφῳ ὡς νεκρός σφραγισθείς και εις 'Αδου κατελθών, σήμεραν ελευθερωτής τῶν πεπεδημένων έρχεται, της ειρήνης 'Αγγελος, της χαράς χορηγός, της έλπίδος άγκυρα, ζωῆς νέας άφάρτου και αιωνίου 'Αρχηγός.

'Η 'Ανάστασις είναι δημιουργική πράξις της Θείας μεγαλειότητος και παντοδυναμίας, ή ὁποία καταλύει τό βασίλειον του θανάτου και συνεγείρει πρὸ του θείου κριτηρίου ζῶντας και νεκρούς.

'Εξ αὐτῆς της ὀπτικής γωνίας βλέπων ὁ σύγχρονος άνθρωπος τό θαῦμα της 'Αναστάσεως έλπίζει εις τήν λύτρωσιν, διότι ἔως της σήμεραν αὐτονομηθείς, ήρνήθη τήν μεταφυσικήν διάστασιν της ζωῆς του και κατηυθύνθη από τήν έπαρσιν τῶν επιτεύξεών του, νά πράξη τήν ιστορίαν του μέ τήν άπουσίαν του Θεου.

'Επλησίασεν ὁ δυστυχής εις τήν επαλήθευσιν τῶν λόγων του Κίρκεγκωρ: «ή ανθρωπότης θά εισέλθῃ εις τήν μεγάλην νύκτα, διότι θά μείνῃ χωρίς έλπίδα, δηλαδή χωρίς πίστιν, πού τήν εφόνευσεν ή λογική».

'Αλλά ή υπέρχρονος έλπίδα της 'Αναστάσεως ήλθε και έφερε τήν ζωήν και τήν αληθειαν μέσα εις τόν χρόνον.

Διά τουτο και ή ζωή είναι σταυρική, διότι

τήν ὀριζόντιον άτέρμονα πορείαν του ανθρωπου πρὸς τήν σωτηρίαν και τήν λύτρωσιν τέμνει καθέτως ὁ χρόνος και ή ιστορία.

Και ὄντως εις τήν πορείαν του, διά νά λυτρωθῇ εκ του κλοιου της άμαρτίας και επανέλθῃ εις τήν προτέραν μακαριότητα, ήλπισε πάντοτε έλπίδα μεγάλην, και πρό Χριστου έστηριγμένος εις έπινοημένους θεούς και φιλοσοφικές άναζητήσεις ή εις τήν αὐτάρκειάν του. Καί εκεί, ὅπου έσπειρεν έλπίδας τοιούτου είδους, έδρεψεν άπόγνωσιν.

Και ιδού τό φῶς ήλθε, διά νά καταπαύσωμεν, έστω πρὸς στιγμήν, τόν γοργόν ρυθμόν, τόν θόρυβον και τήν σύγχρυσιν τῶν έργων και επιδιώξεών μας και νά ιδῶμεν τήν έσωτερικήν μας κατάστασιν.

'Υπό τό φῶς τουτο τό λαμπρόν της 'Αναστάσεως ανακρίνοντας έαυτούς και θεωρούντες τά καθ' ήμᾶς και τά περί ήμᾶς, κατανοοῦμεν διά μίαν άκόμη φοράν ὅτι υπό τās προϋποθέσεις της πίστεως εις τόν 'Αναστάντα Κύριον και της μετανοίας και τῶν έργων τῶν άξιῶν της πίστεως:

- έχομεν ειρήνην και χαράν έν Χριστῷ
- έχομεν εξήγησιν τῶν φαινομένων και τῶν γεγονότων εκείνων τῆς ζωῆς ήμῶν, τά ὁποία παρέμεναν μυστηριώδη και ανεξήγητα
- έχομεν παραμυθίαν και έλπίδα διά πάν τό αποκεκρυμμένον από τήν ὄρασιν και κατανόησιν, τό ὁποῖον θά φανερωθῇ κατά τήν ήμέραν Κυρίου τήν μεγάλην και επιφανῆ
- έχομεν χαράν μεγάλην, διότι εκ του χοικου βάθους άνέρχεται ὁ άνθρωπος εις άρμόζουσαν πνευματικήν ὄντότητα.

Ταῦτα πάντα έχοντες εις τόν νοῦν και τήν καρδίαν, πορευόμεθα πορείαν δύσκολον, ὡς 'Εκκλησία Μαρτυρική και 'Ιεραποστολική.

Τό μήνυμα της 'Αναστάσεως, ὡς κεντρικόν μήνυμα εύαγγελισμοῦ σήμεραν, είναι μήνυμα κυρίως ειρήνης και έλπίδος, τό ὁποῖον λαμβάνει σάρκα και ὄσα εις τόν εύαίσθητον άφρικανικόν χῶρον, ὅπου, έν περιστάσει ὄντες οἱ άδελφοί ήμῶν, αγωνίζονται τόν άγῶνα τόν καλόν, έν μέσῳ έμφυλίων συγκρούσεων και άκαταστασίας, προκειμένου έν ὀνόματι του εκ του κενου μνημείου εκπηγάσαντος λυτρωτικοῦ Φωτός, νά εγκαταστήσουν τήν πολυπόθητον ειρήνην διά παντός.

Αὐτήν τήν ιεράν στιγμήν ὁ 'Αναστάς Κύριος προσφέρει εις ὅλους ήμᾶς τήν κλειδα του μυστηρίου και τήν λύσιν του δράματος. Λέγει: «Γνωρίζω τό ελατήριο της τόλμης σας. Καί εάν άκόμη δύνασθε νά συνακολουθήσετε τήν πορείαν εις τόν Γολγοθά, πρέπει νά έχητε και τό πνεῦμα του Γολγοθα. 'Αλλως δέν ὠφελείσθε».

'Η άπάντησις εις τόν πρώτον πασχάλιον χαιρετισμόν ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ είναι άπάντησις πίστεως, δύναμειως και έλπίδος, ή ὁποία γλυκαίνει τόν πικρόν άγῶνα του επιγείου βίου έντός του χάους, της άγωνίας, του άγχους, τῶν άπειλῶν του πολέμου, της άβειότητος, της μοναξιάς και της δυσαρμονίας τῶν ανθρωπίνων σχέσεων.

'Ημεις άπαντες «τήν θεϊαν, τήν φίλην, τήν γλυκυτάτην φωνήν» του 'Αναστάντος Χριστου και τήν υπόσχεσίν Του νά μένῃ μεθ' ήμῶν «μέχρι τερμάτων αιῶνος, ὡς άγκυραν έλπίδος κατέχοντες άγαλλόμεθα» (ὄρθρος έορτῆς) και αναφωνοῦμεν: ΑΛΗΘΩΣ ΑΝΕΣΤΗ Ο ΚΥΡΙΟΣ!

«Αὐτῷ ή δόξα και τό κράτος εις τούς αιῶνας τῶν αιῶνων. 'Αμήν» (Κατηχ. λόγος 'Ιω. Χρυσοστόμου).

ΣΤΗΝ ΑΝΑΣΤΑΣΗ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΖΩΗ

«Εγείρεσθε, άγωμεν»

► Από τον συνεργάτη μας
Π.Μ. ΣΩΤΗΡΧΟ

«Εγείρεσθε άγωμεν». Αύτες τίς δύο λέξεις τίς είπε ο Χριστός, τήν ώρα, πού τόν πλησίαζε ο προδότης Ιούδας. Καί πρόσθεσε μέ τό ίδιο πικρό αίσθημα τής άχαριστίας τών ανθρωπών, πού ήρθε νά τούς σώση μέ τή θυσία του: 'Ιδού ήγγικεν ο παραδιδούς με» (Ματθ. ΚΣΤ' 46).

Κρίσιμη ώρα, ή ώρα τής προδοσίας. 'Η πιό κρίσιμη και ή πιό μαύρη στην ιστορία του σύμπαντος κόσμου. Γιατί δέν τόν πρόδωσε κάποιος έχθρός του, κάποιος, πού τόν πολεμούσε, πού ήταν αντίπαλός του. Τόν πρόδωσε ένας από τούς πιό στενούς συνεργάτες του. Ένας από τούς δώδεκα αγαπημένους συνεργάτες του, από τό στενό πνευματικό έπιτελείο του, μέ τό οποίο κήρυττε τήν αλήθεια τής σωτηρίας του κόσμου. Καί δέν ήταν ένας άπλός συνεργάτης του, αλλά είχε και αξίωμα. ('Ετσι γίνεται και στην καθημερινή μας ζωή: μάς προδίδουν οι στενοί συνεργάτες μας και κυρίως οι άξιωματούχοι...). Διότι ο 'Ιούδας κρατούσε τό «γλωσσόκομον», δηλαδή ήταν ο ταμίας τής ομάδος τών δώδεκα 'Αποστόλων για τίς ανάγκες συντηρήσεώς τους, «και τά θαλλόμενα έβάσταζε» (Ίω. ΙΒ' 6). Καί αυτό τό γεγονός έκανε τήν προδοσία του 'Ιούδα ακόμα πιό άποκρουστική, πιό επώδυνη. Κι ακόμα χειρότερα: 'Επρόδωσε τόν Κύριο μέ τόν πιό τρυφερόν τρόπο, μέ τήν έκφραση τής αγάπης, πού είναι τό φιλί.

– «Χαίρε ραββί» είπε ο 'Ιούδας, «και κατεφίλησεν αυτόν» (Ματθ. ΚΣΤ' 49).

Πόσες φορές κι έμεις δέν κάνουμε τό ίδιο; 'Εμεις οι θαππισμένοι Χριστιανοί, πού θαφτιστήκαμε «εις θάνατον αυτού» και όρκιστήκαμε αιώνια πίστη και άφοσίωση; Τόν χαιρετούμε στους ναούς, φιλούμε τήν εικόνα του και μόλις θγούμε έξω από τόν ναό τόν προδίδουμε σέ κάθε μας βήμα. Τραγικό...

Κι όμως ή άπερίγραπτη αγάπη του, ακόμα και τήν ώρα τής προδοσίας, όπως και τήν ώρα τής Σταυρώσεως, συγχωρεί, εύλογεί τούς σταυρωτές του, και παρακαλεί γι' αυτούς τόν Θεόν Πατέρα:

«Άφες αυτοίς...

– Πάτερ, άφες αυτοίς: ου γάρ οίδασι τά ποιούσι (Λουκά ΚΓ' 34).

Σύγχωρεσέ τους, Πατέρα, διότι δέν ξέρουν τί κάνουν, είπε γι' αυτούς, πού τόν εσταύρωσαν τότε. Τό ίδιο λέγει και για μάς, πού συνεχίζουμε νά τόν σταυρώνουμε καθημερινά μέ χιλίους τρόπους και ταυτόχρονα νομίζουμε ότι είμαστε μαζί του και λεγόμαστε «Χριστιανοί». Δέν ξέρουμε τί κάνουμε. Καί κυρίως δέν ξέρουμε νά αγαπούμε. Βουτηγμένοι στα πάθη μας συνεχίζουμε...

Άλλά δέν λέγει μόνον αυτό σήμερα ο Χριστός. Βλέπει και ξέρει ότι είμαστε έτοιμοι νά τόν προδώσουμε και πάλι όλοι. Καί γι' αυτό λέγει στους αληθινούς Χριστιανούς, αυτό, πού είπε και στους πιστούς μαθητές του:

– «Εγείρεσθε άγωμεν» ιδού ήγγικεν ο παραδιδούς με».

Έμπρός, σηκωθείτε νά φύγουμε. Κοιτάξτε, πλησίασε εκείνος, πού θά μέ παραδώση στην άρνηση και τήν σταύρωση. Καί αν αυτά τά λόγια τά κατανοήσουμε ως κανόνα ζωής, θά δούμε ότι ο Χριστός μάς δίδει άλλο ένα μεγάλο όπλον μάχης. Έναν τρόπο σωτηρίας. «Ελάτε νά φύγουμε» μάς λέγει. Νά φύγουμε από τήν προδοσία τής αλήθειας και τής αγάπης. Νά φύγουμε από τήν ματαιότητα, πού καθημερινώς μάς ρίχνει στις παγίδες τής. Τό έγείρεσθε άγωμεν», δέν είναι μόνον ή άποφυγή τής άμαρτίας και τής ματαιότητας του κόσμου τούτου, πού «κείται εν τώ πονηρώ», αλλά και μία συνεχή υπόμνηση ότι δέν γεννηθήκαμε για νά μείνουμε μόνιμα σ' αυτήν τή μορφή τής ζωής, αλλά νά επιστρέψουμε κοντά στον Θεόν, όπου «οι

Άγιοι αναπαύονται».

Έτσι, μέ τήν πολυσήμαντη αυτή προτροπή τής αγάπης, ο Πανοικτίρμων Χριστός, μάς βοηθά συνεχώς νά αποφύγουμε τήν προδοσία και τήν όλέθρια ματαιότητα του κόσμου, άφου έδώ προετοιμαζόμαστε για τήν αιωνιότητα, πού χάσαμε. Ποιός όμως γνωρίζει τό τέλος τής γήινης πορείας του; Όλοι ξέρουμε ότι ή ζωή αυτού του κόσμου έχει ένα τέλος. Πότε όμως, ποιά ώρα έρχεται αυτό τό τέλος; Καί όχι μόνον από γηρατεία ή από άσθένεια ή από άτύχημα. Κανείς δέν τό ξέρει, όπως δέν ξέρει κανείς και τήν γέννησή του. Αυτά τά δυό μόνον ο Θεός τά γνωρίζει και τά όρίζει.

Εύλογημένο τό όνομά του

– «Ός τώ Κυρίω έδοξε ουτώ και έγένητο. Είη τό όνομα Κυρίου εύλογημένον (Ίώβ Α' 21), αναφωνεί ο πολυάθλος Ίώβ.

Τί συμπέρασμα βγαίνει από όλα αυτά; Καί κυρίως από τίς δύο λέξεις του Θεανθρώπου Χριστού «εγείρεσθε άγωμεν»: Ότι πρέπει καθημερινά και πριν θγούμε από τό σπίτι μας νά τίς ακούμε καθαρά, σαν κάλεσμα του Κυρίου, νά τίς άποτυπώνουμε αγαπητικά μέσα μας και κυρίως νά τίς κάνουμε πράξη και όδηγό τής πορείας μας, άφου δέν ξέρουμε πότε θά φύγουμε από αυτήν τήν ζωή. Καί αυτό πρέπει νά είναι τό πρώτον άθλημα του βίου μας: – Νά μη προδώσουμε ποτέ τόν Χριστόν: Ό,τι και νά συμβεί. Νά μη τόν παραδώσουμε, ως φρόνημα και πράξη, στους άνομους τής εξουσίας του κόσμου. Άλλά ουτε νά τόν παραδώσουμε στην ματαιότητα των σκέψεων, των λόγων και των πράξεών μας, πού πρέπει πάντοτε νά γίνονται μέ τά χέρια τής αγάπης.

– «Εγείρεσθε άγωμεν», αγαπημένα μου παιδιά, λέγει ο Χριστός.

Φαίνεται σέ πολλούς ότι επειδή κυκλοφορούμε σωματικά μέσα στον κόσμο, έχουμε τήν εντύπωση ότι ζούμε αληθινά. Οι περισσότεροι από μάς, ζούμε μόνον βιολογικά και δέν αντιλαμβανόμαστε ότι δέν ζούμε πνευματικά. Προτάσσουμε συνεχώς τά σωματικά και τά υλικά και άδιαφορούμε για όλα τά άλλα, πού είναι και τά σπουδαιότερα. Μέ άλλα λόγια κοιμόμαστε πνευματικά. Είμαστε «θεβαρημένοι τή καρδιά» (Λουκ. ΚΑ' 34) και δέν καταλαβαίνουμε τούς κινδύνους, πού μάς απειλούν. Γι' αυτό χρειαζόμαστε τή φωνή του Κυρίου για νά ξυπνήσουμε και νά δούμε τόν γκρεμό στον όποιον προχωρούμε. Νά ξυπνήσουμε πνευματικά και νά δούμε και νά συνέλθουμε:

– «Καθεύδετε τό λοιπόν και αναπαύεσθε», μάς λέγει αυστηρά ο Χριστός. «Ίδού ήγγικεν ή ώρα και ο υίός του ανθρώπου παραδίδεται εις χείρας άμαρτωλών. Έγείρεσθε άγωμεν ιδού ήγγικεν ο παραδιδούς με» (Ματθ. ΚΣΤ' 45-46).

Μάς λέγει νά ξυπνήσουμε, όχι σωματικά, αλλά ψυχικά και πνευματικά, μέ τή δύναμη τής αγάπης. Γιατί μόνον ή αγάπη μπορεί νά μάς σώσει.

– Καί πώς θά ξυπνήσουμε μέ τήν αγάπη; θά ρωτήσει κάποιος άμάθητος τής πνευματικής ζωής. Διότι ή πνευματική ζωή δέν είναι θέμα μυαλού, αλλά πρωτίτως θέμα καρδιάς και ψυχής και ύστερα του νου.

Και ο Γέροντας, πού ρωτήθηκε σχετικώς, άπάντησε:

– Είναι εύκολον, παιδί μου. Όταν σκέφτεσαι συνεχώς τόν Θεόν και τόν αγαπήσεις και τόν νοιώθεις παντού και μέσα σου, οι σκέψεις, πού θά κάνεις θά είναι θεάρεστες και αγαποπλασμένες. Τότε θά ξυπνήσεις από τόν ύπνο τής ματαιότητας και ή καρδιά σου θά χτυπά μέρα και νύχτα για τόν Θεόν τής χαράς. Γιατί ο Θεός τής αγάπης είναι ο Θεός τής χαράς. Γνώρισε τήν αγάπη και τότε θά τά μάθεις όλα από τόν ίδιον τόν Θεόν!

– «Εγείρεσθε άγωμεν»!

Τί άλλο περιμένουμε για νά πάμε κοντά στον Χριστό;

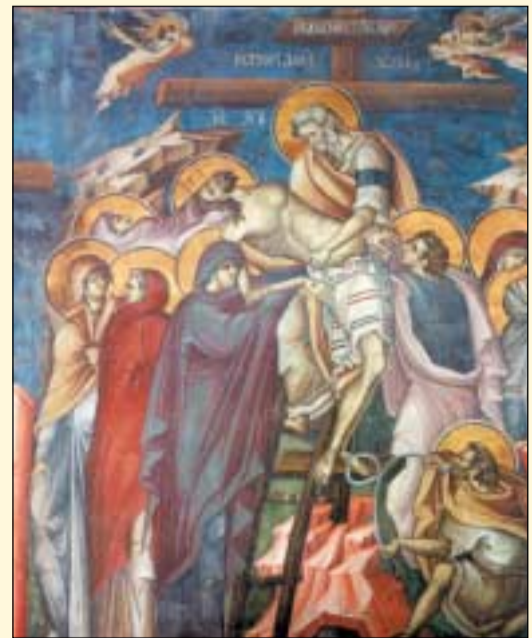
«Ω γλυκύ μου έαρ»

► Από τον Άρχιμ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟ

Η μέρα κατ' έξοχήν επίσημη ή Μ. Παρασκευή, διότι άναπαρίσταται μέ τά κείμενα τής Άγ. Γραφής και τής άσματικής άκολουθίας τό Σταυρικό Πάθος του Κυρίου του υπέρ ήμών παθόντος και άποδεικνύεται περίτρανα ή άνυπολόγητη αξία τής σταυρικής του θυσίας. Όλόκληρος ο χριστιανικός κόσμος συμμετέχει στην κατανόηση του πάθος του, τό όποιο βίωσε μέχρι τέλους χάριν του ανθρωπίνου γένους. Αυτό άποτελεί τό κεντρικό σημείο τής Χριστολογίας, άφ' ου δι' αυτού έρμηνεύεται ή ουσία τής εν Χριστώ άποκαλύψεως και ή αληθινή έννοια τής λύτρωσης κάθε άμαρτωλού ψυχής. Τό Σταυρικό Πάθος είναι ή κατ' έξοχήν τέλεια θυσία τής άπειρης προς τόν ανθρωπο αγάπης και ή άνυπέρβλητη αξία αυτής προσφυώς καλείται υπό των Πατέρων «μυστήριον των μυστηρίων». Όσα έδίδαξε περί αγάπης ο Κύριος, τά ένσάρκωσε μέ τόν Σταυρικό του θάνατο. Τό πάθος του έχει χαρακτήρα έξιλαστηρίου θυσίας, Έκείνου παρισταμένου ως άμνου αίροντος τήν άμαρτίαν του κόσμου και ως έσφαγμένου άρνιου κατά τό βιβλίο τής Αποκαλύψης του Ίωάννου.

«Λύτρον αντί πολλών»

Τό Αίμα πού έρρευσε επί του Σταυρου χαρακτηρίζεται «λύτρον αντί πολλών», πού καθαίρει τόν χριστιανό από τήν ένοχή και τήν τιμωρία. Γράφει ο Μ. Άθανάσιος «υπέρ πάντων τήν θυσίαν ανέφερεν, αντί πάντων του έαυτου ναού εις θάνατον παραδιδούς» (Migne Ε.Π. 25, 140), ο δε μύστης τής θεολογίας Μ. Βασίλειος σημειώνει «άπόβλεψόν σου προς τό άντάλλαγμα και γνώθι σεαυτού τήν αξίαν. Τώ πολυτιμήτω αίματι του Χριστου ήγοράσθης. Μή γίνου δούλος τής άμαρτίας. Σύνες σεαυτού τής τιμής» (Migne Ε.Π. 29, 452). Τό Πάθος του Κυρίου άποτελεί τή συνισταμένη των πνευματικών και ήθικών αξιών, τό άρραγές θεμέλιο κάθε ύγιους προόδου τής παγκόσμιας κοινωνίας, τό βαρόμετρο τής εκτίμησης των ανθρωπίνων πράξεων, τόν γνώμονα τής πορείας του ανθρωπίνου γένους, τό κριτήριο τής ιστορίας του, τό έπιστέγασμα τής πνευματικής άθλησης και τής τήρησης του καθήκοντος. Ο θάνατός Του, είναι αντίρροπο του αιώνιου θανάτου, πού ώφειλε νά ύποστέι τό άμαρτωλό γένος των ανθρωπων. Τό άτιμωτικό ξύλο του Σταυρου, ήγιασθη υπό του Σωτήρος, διότι πάνω σ' αυτό έρρευσε τό Άχραντο αίμα του. «Χριστός ήμάς έξηγόρασεν εκ τής κατάρας του νόμου, γέγραπται γάρ επικατάρατος πās ο κρεμάμενος επί ξύλου ίνα εις τά έθνη ή εύλογία του Άβραάμ γέννηται εν Χριστώ Ίησου, ίνα τήν εύαγγελίαν του πνεύματος λάβωμεν διά τής πίστεως» (Γαλ. 3, 13-14). Άπευθυνόμενοι προς τόν Μεγάλο Νεκρό και μετ' όλίγου Άναστάνα Κύριο εκ βάθους ψυχής τόν εύγνωμονούμε, γιατί μέ τή θυσία του επί του Σταυρου άνοιξε για μάς τή λεωφόρο του ουρανου. «Και τήν πόλιν τήν Άγιαν Ίερουσαλήμ, καινήν είδον καταβαίνουσαν εκ του ουρανου από του Θεου»

ΤΟ ΑΠΕΡΙΝΟΗΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΙΛΑΣΤΗΡΙΑΣ ΘΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

► Από τον **ΛΑΜΠΡΟ Ι. ΣΚΟΝΤΖΟ**, Θεολόγο - Καθηγητή

Η Σταυρική Θυσία του Κυρίου μας Ιησού Χριστού αποτελεί τό κορυφαίο κεφάλαιο στη διαδικασία της σωτηρίας του ανθρωπίνου γένους. Διότι μυστηριωδώς πώς, την άγια εκείνη Παρασκευή της Σταυρώσεως, συντελέσθηκε στον φρικτό Γολγοθά ή καταλλαγή ανθρώπου και Θεού, αυτό που δεν κατόρθωσαν να πραγματοποιήσουν οι αναριθμητές θυσίες του προχριστιανικού παρελθόντος. Ο Χριστός «ἄπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἀπέθανεν, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ἡμᾶς προσάγῃ τῷ Θεῷ» (1 Περτ. 3:18) γενόμενος ὁ ἴδιος «ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων» (1 Τιμ. 2:6), «παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφοράν καὶ θυσίαν τῷ Θεῷ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας» (2 Περτ. 2:2).

Αἰτία τῆς θείας Θυσίας ὑπῆρξε ἀναμφίβολα ἡ ἀνθρώπινη ἀνταρσία κατὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ κυριαρχία τοῦ κακοῦ στὴν ἀνθρώπινη φύση. Ὁ ἄνθρωπος ὡς τέλειο καὶ ἐλεύθερο δημιουργήμα τοῦ Θεοῦ, κάνοντας κακὴ χρῆση τοῦ αὐτεξουσίου του, ξέπεσε ἀπὸ τὸν ἀνοδικὸ του προορισμὸ καὶ ἔφτασε μέχρι τῆς ἐσχάτης τῆς πώσης (Γεν. κεφ. 3). Ἡ μεταστροφή του ἦταν ἀδύνατη διότι ἡ φύση του εἶχε φθαρεῖ σὲ βαθμὸ τέτοιο, ὥστε δὲν μπορούσε ὁ ἴδιος μετὰ τῆς δικῆς του δυνάμεις νὰ αὐτολυτρωθεῖ. Ἡ ἐνοχὴ του ἀπέναντι στοῦ Θεοῦ ἦταν τόσο μεγάλη ὥστε μόνο ὁ θάνατος του μπορούσε νὰ διορθώσει αὐτὴ τὴν ἀνταρσία καὶ τὴν ὕβρη. Μ' αὐτὴ ὅμως τὴ λογικὴ ἐπρεπε νὰ πεθάνει ὁλόκληρο τὸ ἀνθρώπινο γένος προκειμένου νὰ ἐκλείψει μαζί του ἡ ἁμαρτία καὶ τὸ κακό. Γι' αὐτὸ ὁ ἄνθρωπος μέσα στὴ σκοτοδίνη τῆς ἁμαρτίας ἐφεύρε ὡς ἀντίδοτο τὴν ἐννοια τῆς θυσίας ὡς ἀντιπροσωπευτικὸ θάνατο ἐξιλέωσης ἀπέναντι στοῦ δίκαιου Θεοῦ. Ἔτσι καθιερώθηκαν στὴν ἀρχὴ οἱ ἀνθρωποθυσίες, ὅπου τὸ χύσιμο τοῦ πολυτίμου αἵματος μέλους τῆς κοινότητος ἔτρεφε τὴν ψευδαίσθηση ὅτι ἐξευμενίζονταν τὸ θεῖο. Ἀργότερα μετὰ τὴν πρόοδο τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος ἀντικαταστάθηκε ἡ ἀνθρωποθυσία μετὰ τὴ ζωοθυσία, πιστεύοντας ὅτι τὸ αἷμα τοῦ θυσιαζομένου ζώου μπορεῖ νὰ φέρει τὴν καταλλαγή μετὰ τοῦ Θεοῦ (Λευιτ. 14:11).

Οἱ θυσίες ἔλαβαν σπουδαία θέση στὴ ζωὴ τοῦ προχριστιανικοῦ ἀνθρώπου καὶ γι' αὐτὸ γύρω ἀπὸ τῆς τελετουργίας αὐτῶν ἀναπτύχθηκε ὁργανωμένο θρησκευτικὸ σύστημα καὶ ἱερατεῖο. Οἱ Ἑβραῖοι δὲν μπορούσαν νὰ μείνουν ἔξω ἀπὸ αὐτὴ τὴν πρακτικὴ. Ἡ μωσαϊκὴ θρησκεία ἔδινε ἰδιαίτερη σημασία στῆς τελετουργίας τῶν θυσιῶν (Λευιτ. 14:11). Οἱ ἱερεῖς καὶ ἰδιαίτερα ὁ ἀρχιερεὺς ἦταν ὁ «ἐνδιάμεσος» μεταξὺ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ Θεοῦ (μεσίτης). Ἐνδιαφέρον εἶχε ἡ ἱλαστήρια θυσία τοῦ τράγου κατὰ τὴν ἡμέρα τοῦ Ἑξίλασμου, μετὰ τὸ αἷμα τοῦ ὁποῖου ραντιζόταν ὁ λαός, ὡς ἱλασμός τῶν ἁμαρτιῶν του (Λευιτ. 16:18, Ἑβρ. 9:7).

Δέν ἱκανοποιούσαν

Ἡ ἀναποτελεσματικότη, ὅμως, τῶν θυσιῶν ἦταν συνείδηση ὅλου τοῦ προχριστιανικοῦ κόσμου, γι' αὐτὸ καὶ ἦταν ἐπαναλαμβανόμενες. Οἱ μεσίτες ἱερεῖς δὲν ἱκανοποιούσαν τὴν ἀνάγκη τῆς συνδιαλλαγῆς μετὰ τοῦ Θεοῦ. Ἀποτελέσματα ὅλων αὐτῶν ἦταν νὰ παρακμάσουν στὰ ἑλληνιστικά καὶ ρωμαϊκά χρόνια ὅλες οἱ παραδοσιακές θρησκείες καὶ νὰ παραχωρήσουν τὴ θέση τους σὲ ἄλλες μυστηριακές καὶ παράλογες λατρεῖες (Ἰσίδος, Κυβέλης, Μίθρα κ.λπ.), ἀναζητώντας ἐναγωνίως οἱ ἄνθρωποι τὴν πραγματικὴ λύτρωση.

Οἱ θυσίες αὐτὲς ὑπῆρξαν τύποι τῆς Μεγάλης Σταυρικής Θυσίας τοῦ Χριστοῦ, ὅπως καὶ οἱ ἱερεῖς ὑπῆρξαν τύποι τοῦ Μεσίτη Χριστοῦ (Ἑβρ. 4:14). Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ μόνος ἀληθινὸς σωτήρας, ὁ ὁποῖος ἀπεστάλη ἀπὸ τὸν Θεὸ Πατέρα γιὰ νὰ λυτρώσει πραγματικά καὶ μόνιμα τὸ ἀνθρώπινο γένος, ὡς ἀποτέλεσμα τῆς ἄμετρης ἀγάπης Του (Ἰωάν. 3:15). Ἐπιτέλεσε τὸ σωτήριο ἐπὶ γῆς ἔργο Του, ὅπως εἶναι γνωστὸ, διὰ τοῦ τρισσοῦ ἀξιωματός Του, τοῦ προφητικοῦ, τοῦ βασιλικοῦ καὶ τοῦ ἀρχιερατικοῦ.

Τὸ ἀρχιερατικὸ ἀξίωμα ἀσκήθηκε μετὰ τὴ Σταυρική ἐπὶ τοῦ φρικτοῦ Γολγοθά Θυσία Του. Τὴν ἀναποτελεσματικότητὰ τῶν ἀνθρωπίνων θυσιῶν, ὅτι «ἀδύνατον αἷμα τράγων καὶ ταύρων ἀφαιρεῖν ἁμαρτίας» (Ἑβρ. 10:4), ἤρθε νὰ ἀντικαταστήσει ἡ ὑπέρτατη Θυσία τοῦ Χριστοῦ, ὡς ἡ μόνη ἀληθινή, δεκτὴ ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ ἀποτελεσματικὴ θυσία. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός μόνος Αὐτός «δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι» (Ἑβρ. 2:18) διότι εἶναι ἀληθινὸς Θεός, «ἀπαύγασμα τῆς δόξης» τοῦ Θεοῦ (Ἑβρ. 1:3). Προκειμένου νὰ ἱεουργήσει τὴν ἀνθρώπινη σωτηρία κατέστη μέγας καὶ αἰώνιος ἀρχιερεὺς «κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ» (Ἑβρ. 5:6). Ἡ δικὴ του ἱεροσύνη εἶναι ἀσύγκριτα ἀνώτερη ἀπὸ τὴν ἀρρωνική, καθότι ἐκεῖνη ὑπῆρξε, ὅπως εἴπαμε, τύπος καὶ σκιά τῆς ἱεροσύνης Αὐτοῦ καὶ ἡ ὁποία ἱεουργοῦσε

αἱματηρὲς ἀναποτελεσματικὲς ζωοθυσίες, μὴν μπορῶντας «ἀφερεῖν ἁμαρτίας» (Ἑβρ. 10:4).

Στὸ φρικτὸ Γολγοθά

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός ἱερούργησε πάνω στὸ φρικτὸ Γολγοθά τὴν ἀληθινὴ καὶ ἀποτελεσματικὴ θυσία γιὰ τὴν πραγματικὴ καὶ μόνιμη σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. «Χριστός δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν διὰ τῆς μείζονος σκηνῆς, οὐ χειροποιήτου, τοῦτ' ἔστιν οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσηλθὲν ἐφάπαξ εἰς τὰ Ἅγια, αἰώνιαν λύτρωσιν εὐράμενος» (Ἑβρ. 9:11-12). Ὡς ἱερεῖο ἄωμο ἔθυσσε τὸν ἴδιο Του τὸν ἑαυτό, «περὶ ἁμαρτίας προσφορά» (2 Κορ. 5:21) πάνω στὸν τελειότερο καὶ ἱερότατο βωμὸ, τὸν Σταυρὸ καὶ τὸ ἐκχυθέν τίμιο αἷμα Του τὸ «περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον» (Ματθ. 26:28), ἀπέπλυσε τῆς ἁμαρτιῶν ὅλων τῶν ἀνθρώπων ὅλων τῶν ἐποχῶν. Στὸ ἐξῆς «ἡγιασμένοι ἐσμέν διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ... αὐτὸς δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίας εἰς τὸ διηνεκές... μία γὰρ προσφορά τετελειώκεν εἰς τὸ διηνεκές τοὺς ἁγιαζομένους» (Ἑβρ. 10:10-14).

Ἡ Μεγάλὴ Θυσία τοῦ Χριστοῦ κατήργησε ὅλες τῆς ἄλλες θυσίες, ἀκόμα καὶ τῆς θυσίας τοῦ Νόμου τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Δέν εἶναι τυχαῖο τὸ σχίσσιμο τοῦ καταπετάσματος τοῦ Ναοῦ τὴν ὥρα ποὺ ἐξέπνευσε ὁ Κύριος ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ καὶ ἀποκαλύφθηκαν τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων (Ματθ. 27:51, Λουκ. 23:45). Δέν εἶναι ἐπίσης τυχαία ἡ καταστροφὴ τοῦ Ναοῦ ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους τὸ 70 μ.Χ. καὶ ἡ ὀριστικὴ παύση τῶν θυσιῶν μέχρι σήμερα! Ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ, τοῦ Ναοῦ καὶ τῶν θυσιῶν εἶχε ὀλοκληρωθεῖ τὴν ἡμέρα ἐκείνη.

Ἡ οὐσία τῆς Σταυρικής Θυσίας τοῦ Χριστοῦ εἶναι γιὰ

τὴν Ὀρθόδοξη διδασκαλία ἀκατανόητη στὸν ἀνθρώπινο νοῦ. Ἀποτελεῖ μέγα μυστήριο, τοῦ ὁποῖου μόνο τὰ σωτήρια ἀποτελέσματα μπορούμε νὰ δοῦμε. Ἀντίθετα, ἡ αἰρετικὴ ἑτεροδοξία, προσπάθησε λανθασμένα νὰ κατανοήσει αὐτὸ τὸ μυστήριο. Ἡ παποσύνη τὴν κατανόησε μετὰ ἐνδοκοσμικὴ νομικιστικὴ ἐννοια, διδάσκοντας ὅτι ἡ θυσία τοῦ Χριστοῦ ἐγένετο γιὰ νὰ ἱκανοποιηθεῖ ἡ θεία δικαιοσύνη, ἡ ὁποία προσβλήθηκε ἐξαιτίας τῆς πτώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους! Ὁ προτεσταντισμὸς διδάσκει τὴ θλάσφημη θεωρία ὅτι ὁ Χριστός κατέβαλε στὸ διάβολο τὸ αἷμα Του, ὡς λύτρο, γιὰ τὴν ἐξαγορὰ τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ αὐτόν!

Ἡ Μεγάλὴ Σταυρική Θυσία τοῦ Χριστοῦ ἐγκαινίασε μιὰ νέα ἐποχὴ γιὰ τοὺς πιστοὺς Του. Δι' αὐτῆς ἐπιτεύχθηκε ἡ πολυπόθητη καταλλαγή μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ Θεοῦ. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ μεγάλος σύνδεσμος μεταξὺ αὐτῶν τῶν δύο (Ἑφ. 2:13), ὁ ἀληθινὸς μεσίτης (1 Τιμ. 2:5), ὁ ὁποῖος μεσιτεύει ἀδιάκοπα στὸν Πατέρα γιὰ ὅλους ὅσοι ἐπικαλοῦνται τὸ ἅγιο ὄνομά Του. Ἡ ἄπαξ συντελεσθεῖσα ὑπέρτατη Θυσία ἐπαναλαμβάνεται στὰ ἱερά θυσιαστήρια τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς τὸ διηνεκές γιὰ τὸν ἁγιασμό καὶ τὴ σωτηρία τῶν πιστῶν (Λουκ. 22:20), ὡς ἡ σπουδαιότερη λατρευτικὴ πράξη τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἡ Μεγάλὴ Παρασκευὴ εἶναι γιὰ μᾶς τοὺς Ὀρθοδόξους ἡ ἱερότερη μέρα, διότι κατ' αὐτὴν συνήφθη ἡ νέα διαθήκη μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου διὰ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ἑβρ. 8:15), συντελέσθηκε ἡ ἀπολύτρωση καὶ ἄνοιξε διὰ πλάτα ὁ δρόμος γιὰ τὴν αἰώνια ζωὴ. Διὰ τῆς ὑπερτάτης Θυσίας Του «ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ» (Ρωμ. 5:10). Στὸ ἐξῆς ὁ ἀναγεννημένος «ἐν τῷ αἵματι τοῦ Χριστοῦ» (Ἑφ. 2:13) ἄνθρωπος «οὐκέτι εἶ δούλος, ἀλλ' υἱὸς εἶ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος Θεοῦ διὰ Χριστοῦ» (Γαλ. 4:5).

ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΖΩΗΣ

**«Ρημάζεται ο θάνατος
ἀπ' τὴν ἀνοιξὴ τοῦ Θεοῦ
ἀνθοβολεῖ στά ποτάμια
τοῦ κόσμου ἐλευθερία.**

**Ἔκου τό σπαρακτικό βοητό τοῦ Ἄδη
νιάτα αἰώνια δροσιζεῖ ὁ οὐρανός»
(Κ. Τσιρόπουλος)**

► Ἀπό τόν Πρωτοπρεσβύτερο **ΓΕΡΑΣΙΜΟ
ΖΑΜΠΕΛΗ**

Κοσμοσωτήριο γεγονός ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ. Σημαντικό καί σημαδιακό γιά τὴν παγκόσμια ἱστορία. Ἄνοιξαν οἱ θρύσοι τοῦ οὐρανοῦ καί ἀπλώθηκε στήν ἐντρομη Οἰκουμένη τό φῶς τῆς Ἀγάπης καί ἡ ζωφόρος δύναμη τῆς ἐλευθερίας. Πέρασε τό κατώφλι τοῦ κόσμου ὁ Θεάνθρωπος καί ἔσπειρε μέσα στή δημιουργία τὴ δύναμη καί τὴ δυνατότητα τῆς σωτηρίας. Ἔσπασαν οἱ «πλάκες» τῆς πολυμορφῆς ἀστοχίας, οἱ ὁποῖες συνέθλιβαν, «ρήμαζαν» κάτω ἀπό τό ἐξουθενωτικό τους βάρος τίς ἀνθρώπινες ψυχές καί ράγιζαν ἐπικίνδυνα τίς καρδιές. Μεταξὺ γῆς καί οὐρανοῦ, ἀνθρώπων καί Θεοῦ, δημιουργίας καί Δημιουργοῦ στήθηκε γέφυρα ζωῆς. «Ἐπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καί σωτηρίας». Ἡ ζωὴ εἶναι πλέον ἀλήθεια γιά τὸν ἄνθρωπο πού ἔχει τὴ διάθεση καί τὴν ἀνάλογη ἀγωνιστικὴ ποιότητα.

Ἡ Ἀνάστασις δὲν εἶναι ἕνας μετεωρίτης πού χάνεται στήν ἄβυσσο τοῦ σύμπαντος. Οὔτε «ὄνειρο θερινῆς νυκτός». Εἶναι πραγματικότητα ἐλπίδας γιά τίς ψυχές, πού ὀρθιες ἀγωνίζονται στήν «Ἐπιπέδου Πύλη» τῆς ἀγωνίας γιά τὴν ἠθική καί πνευματικὴ τους ἐλευθερία. Γιά νὰ μποροῦν μέθεσθαι τὴν νὰ ὑποστηρίζουν ἀνάμεσα μέ τὸν στοχαστή: «Σὺ ἔχεις τὸν θρόνο Σου εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων τῆς καρδιᾶς μου» (Ρ. Ταγκόρ).

Στὴ δύσκολη ἐποχὴ μας μέ τὴν ἐξαγρίωση καί τὸν παραλογισμό, τὴν ἀδιαφορία γιά τὸν Θεό καί τὸν καθημερινό θάνατο τοῦ ἀνθρώπου, ἡ Ἀνάστασις ἀποτελεῖ τὸ κέντρο τῆς ζωῆς τοῦ κόσμου. Μέσα ἀπὸ τὰ σπλάχνα τοῦ τάφου ξεπήδησε ὁ Ζωφόρος καί ἐμπλουτίζει ἀδιάκοπα τὸν ἀδύναμο ἄνθρωπο μέ τὴν Ἀγία Ζωὴ Του. Ἔτσι ἐξαγιάζεται. Γίνεται «Χριστοφόρος» καί «Θεοφόρος». Αἰσθάνεται τὴ σωστικὴ ἀνάστα τοῦ Θεοῦ νὰ ἀρδεύει τὴν ψυχὴ του, νὰ φωτίζει τὴν ἀνίσχυρη καί τόσο σκοτισμένη λογικὴ του, νὰ ὀπλίζει τὴν καρδιά του, νὰ ἐξημερώνει τίς ἀτίθαστες καί προκλητικὲς ἐνστικτώδεις κινήσεις του, νὰ ἠρμεῖ καί νὰ ἀναπαύει ὀλόκληρη τὴν ὑπαρξὴ του. Μπορεῖ –τότε– εἰλικρινά νὰ ὁμολογεῖ μέ τὸν ποιητὴ:

*«Μπορῶ νὰ Σέ βλέπω κι ἂν μοῦ σθῆσεις τὰ μάτια.
Ἄν μοῦ κλείσεις τ' αὐτιά, μπορῶ νὰ Σ' ἀκούω.
Καὶ μπορῶ χωρὶς πόδια νὰ ἐρχομαι κοντὰ Σου.
Κι ἀκόμα χωρὶς στόμα μπορῶ νὰ Σ' ἐξορκίζω».*

(Ρίλκε)

Ὅταν ὁμως παραμένουμε ψυχροὶ θεατὲς καί ἀδιάφοροι παρατηρητὲς τοῦ μεγάλου αὐτοῦ θαύματος, τό ὅποιο συγκλονίζει καθημερινά τὸν κόσμο, τὴν ἱστορία καί τὸν ἄνθρωπο, τότε ἡ Χάρη καί ἡ εὐλογία τοῦ Ἀναστημένου Θεοάνθρωπου βρίσκουν κλειστὲς «τίς πόρτες τῶν ψυχῶν» καί συνεχίζουν τό ταξίδι τῆς ἀναζήτησης. Σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι, ὁ ἄνθρωπος δὲν «γνωρίζει» οὔτε «γεύεται» πιά τοὺς μυστικούς καρπούς τῆς Ἀναστάσεως. Χάνει σταθερά καί σταδιακά τὴν ζωτικότητά του, ἐνῶ ταυτόχρονα ἡ καρδιά του συνθλίβεται ἀπὸ τό ἐπίμονο ροκάρισμα τῶν παθῶν καί τῆς φθορᾶς.

Ἡ ψυχὴ... ἀγριεύει

Ἡ λογικὴ... παραλογίζεται. Ἡ ψυχὴ... ἀγριεύει. Τό ἐνστικτο, ἀτίθασσο καί προκλητικό, παίρνει τὴν μορφή καυτεροῦ ἀτμοῦ καί κατακαίει τὴν ἠθική καί τὴ σωφροσύνη. Ὀλόκληρος ὁ ἄνθρωπος –σῶμα καί ψυχὴ– τυλίγεται στίς ἀδηφάγες φλόγες τῆς ἐρείψης. Τότε καταντᾶ «ἕνα γελοῖο κλάσμα τῆς κοινωνίας καί τοῦ σύμπαντος. Τότε ἡ δίψα του γιά ἐλευθερία εἶναι ἕνα πάθος χωρὶς ἀντικείμενο, πού συντριβεται στὸ τεῖχος

τοῦ θανάτου» (ΟΙ. Clement). Κι ὕστερα; Δὲν ὑπάρχει... ὕστερα. Πρέπει –εἶναι ἀνάγκη– νὰ πιστέψουμε πὼς ἡ Ἀνάστασις, ὡς περιοῦσιο ἄνθισμα ζωῆς, περιλοῦζει σωτηρία ὀλόκληρο τὸν ἄνθρωπο καί τὸν διασώζει ἀπὸ τὸν κίνδυνο τῆς ἀστοχίας (ἀμαρτίας), πού τόσο περίεργα καί προκλητικά ἐλλοχεύει στὸν καθημερινό του θημισμό.

Βέβαια, ὅσο και ἂν ποθοῦμε ἢ νοσταλγοῦμε τὴ σωτηρία, δίχως ἀληθινὸ καί οὐσιαστικὸ θημισμό –προσωπικὴ κίνηση ζωῆς– πρὸς τὸν Ἀναστάνα, θὰ παραμένουμε ἀνικανοποίητοι νοσταλγοὶ τοῦ Οὐρανοῦ καί φτηνοὶ ὀραματιστὲς τῆς σωτηρίας. Τό ἐσωτερικὸ μας σκοτάδι θὰ μᾶς ἐνοχλεῖ, ἡ ἀμαρτία ἐπικίνδυνα θὰ μᾶς ἐπηρεάζει, ὁ παραλογισμὸς θὰ μᾶς διχάζει, ὁ ἀστατος αἰσθησιασμὸς θὰ μᾶς ταλαιπωρεῖ, ἡ ἐξαγρίωση θὰ μᾶς βασανίζει καί ἡ ἀγωνία θὰ μᾶς συνθλίβει.

Ἡ διέξοδος

Ἡ μοναδικὴ διέξοδος –διέξοδος ἐλευθερίας– εἶναι ἡ ἐνσυνείδητη συμμετοχὴ μας στὸ μυστικὸ τραπέζι τῆς ἐλπίδας τοῦ Ἀναστημένου Θεοῦ μας. Μέσα στήν Ἐκκλησία γευόμαστε τὴ μεγάλη ἀλήθεια ὅτι «ὁ Θεὸς ἐργάζεται καί ὁ ἄνθρωπος ἰδρώνει» (Π. Εὐδοκίμωφ). Δὲν ὑπάρχει ἄλλη λύση.

Μέσα ἀπὸ τὴν Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ κυφορεῖται ἡ προσωπικὴ μας Ἀνάστασις. Γι' αὐτὸν τὸν λόγο ἡ Ἐκκλησία μας δίνει «τὴ μεγαλύτερη ἔμφαση στὸν ἠρωικὸ ἀγῶνα τοῦ Χριστοῦ, πού κατέθηκε θεληματικά στὸν θάνατο γιά νὰ νικήσει τὸν θάνατο καί τοῦ ὁποιοῦ ὁ πόνος δὲν εἶναι παρά ἡ ἔκφραση τῆς νίκης». (Β. Λόφσκυ).

Θὰ μπορέσουμε νὰ ζήσουμε αὐτὴ τὴν εὐλογημένη χαράν τῆς προσωπικῆς μας ἀνάστασης, ὅταν μέ ταπεινώσι, μετάνοια καί ἀπλότητα προσεγγίσουμε τὴν ἀφθαρτὴ καί ζωοποιὸ χάρη τῶν ἁγίων μυστηρίων. Ἐξάλου «μέσα στά μυστήρια φανερώνεται ὁ Χριστός». Καί μεταμορφώνει ὀλόκληρο τὸν ἄνθρωπο. Σὲ δύναμη ἀγάπης, ἐλπίδας καί ἐλευθερίας. Σὲ πραγματικὴ ἀμόλυπτη ζωῆς.

Τότε, μποροῦμε νὰ τραγουδήσουμε μέ τὸν ποιητὴ Παπατσώνη, ἀφήνοντας τὸν ἐσωτερικὸ μας κόσμο νὰ ἐκφραστεῖ:

*«Ἀκούω τὴν κόρη, πρώτη, ν' ἀνακράζει
σάν τό πουλί, δίχως συγκρατημὸ
"Χριστὸς Ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτω..."
Κι οἱ τρεῖς μαζί μέ μιά φωνὴ ἐνωμένη
"Ζωὴν Χαρισάμενος", προσφέρομε,
ἐνῶ τὰ ποτήρια
γεμίζω μέ τό κόκκινο κρασί πρὸς ὄλους».
(«Νεῖκος τοῦ Ἄδου»)*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΑΝΤΟΣ ΚΥΡΙΟΥ

► Ἀπό τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Καισαριανῆς, Βύρωνος
καὶ Ὑμηττοῦ **ΔΑΝΙΗΛ**

Μέσα στίς δαφνοφόρες ἐκκλησίες μας καί μέ πνευματικὴ εὐφροσύνη ἐορτάζουμε τὴν Ἐνδοξὴ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ μας, τοῦ Λυτρωτοῦ καί Σωτήρα μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. «Καὶ γὰρ καί τοῦτο οὐ μικρὸν κατόρθωμα, τό χαίρειν ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς, τό σκιρτᾶν, τό εὐφραίνεσθαι, τό μετὰ ἡδονῆς δέχεσθαι τοῦ Θεοῦ τὰς εὐεργεσίας» (Ρῶ 55, 337 Β). Ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία θεωρεῖται ὡς ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀναστάσεως, ὑπὸ τὴν ἔννοια, ὅτι πιστεύει καί κηρύσσει τὴν Ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καί ζεῖ τὴν ζωὴ τῆς Ἀναστάσεως.

Ὁ Κύριος μας μέ τό Σωτήριο Πάθος Του, τὸν Ζωοποιὸ Σταυρὸ καί Θάνατό Του, τὴν Ἐκούσια Ταφή του καί τὴν Τριήμερὴ Ἐνδοξὴ Ἀνάστασή Του καί γενικά μέ τό Μέγα Μυστήριο τῆς Ἐνσάρκου Οἰκονομίας Του:

α) Συμφιλίωσε τοὺς ἀνθρώπους μετὰ τοῦ Ἐπουρανίου Θεοῦ καί Πατέρα «ἵνα τοὺς δύο κτίσι ἐν αὐτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην, καί ἀποκατάλλαξη τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείναν τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ» (Ἐφεσίους β' 15-16).

β) Κατέπαυσε τὴν τυρανίδα τοῦ διαβόλου «ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται» (Ἰωάννου ιστ', 11) καί μᾶς ἀπήλλαξε τῆς πονηρᾶς ἐξουσίας του (Ἀποκάλυψη κ', 20).

γ) Παρέσχε ἀφεσιν ἀμαρτιῶν καθὼς «αὐτός ἰλασμός ἐστιν περὶ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν» (1 Ἰωάννου β' 2).

δ) Ἀνεγέννησε κάθε πιστὸ ἐξ ὕδατος καί Πνεύματος. «Εὐλογητός ὁ Θεὸς καί πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τό πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζωῆς δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, εἰς κληρονομίαν ἀφθαρτον καί ἀμίαντον καί ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ἡμᾶς» (1 Πέτρου α', 3-4).

ε) Ἀνεκαίνισε τὴν παλαιωθεῖσα καί φθαρεῖσα ἀπὸ τὴν ἀμαρτία φύσι, ἥτις «καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ» (Ρωμαίους η', 21).

στ) Ἐβεβαίωσε περὶ τῆς ἀναστάσεως μας. «Ὅσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσι, οὕτως καί ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται» (1 Κορινθίους ιε', 22). «Εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀπέθανεν καί ἀνέστη, οὕτως καί ὁ θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἔξει σὺν αὐτῷ» (1 Θεσσαλονικεῖς δ', 14). «Ἄλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ πνεύματος ἔχοντες ἡμεῖς καί αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν υἰοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσις τοῦ σώματος ἡμῶν» (Ρωμαίους η', 23).

ζ) Προσήγαγε τοὺς ἀνθρώπους γιά νὰ υἰοθετηθοῦν ἀπὸ τὸν Ἐπουρανίον Θεὸ καί Πατέρα «προορίσαντα ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ» (πρβλ. Ἐφεσίους α', 5).

η) Ἐλευθέρωσε τό γένος τῶν ἀνθρώπων πού ἦτο ὑποδουλωμένο στους νόμους τῆς φθορᾶς καί τοῦ θανάτου. Γι' αὐτό ὁ Ἀπόστολος Παῦλος παραγγέλλει: «οὕτως καί ὑμεῖς λογίσεσθε ἑαυτοὺς (εἶναι) νεκροὺς μέν τῇ ἀμαρτίᾳ ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τό ὑπακούειν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ, μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα ἀδικίας τῇ ἀμαρτίᾳ, ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ θεῷ ὡσεὶ ἐκ νεκρῶν ζῶντας καί τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα δικαιοσύνης τῷ θεῷ ἀμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει, οὐ γὰρ ἔστε ὑπὸ νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν» (Ρωμαίους στ', 11-14).

θ) Κατήργησε τὴν δύναμιν τοῦ θανάτου καί μᾶς ἔδωσε τὴν ἀφθαρσίαν καί τὴν αἰώνια ζωὴ γεγνόμενος «πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων» (Κολοσσαεῖς ιη', 2-3).

ι) Τοῦς ἀναξίους ἡμᾶς ὄντας καί αὐτῆς τῆς γῆς καί τῆς προσκαίρου ζωῆς ἀνέδειξε ἀξίους τοῦ οὐρανοῦ. Ὁ Θεὸς Πατέρας μας «ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι συνεζωοποίησε τῷ Χριστῷ... καί συνήγειρεν καί συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς ἐπερχομένοις τό ὑπερβάλλον πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Ἐφεσίους β', 5-7).

ια) Διέλυσε τό σκότος τοῦ ψεύδους καί πάσης πλάνης, ὅτι «αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ κρίσις, ὅτι τό φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον» (Ἰωάννου γ', 19).

ιβ) Ἐξηγόρασε ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου« γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα, ὅτι γέγραπται, Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμᾶμενος ἐπὶ ξύλου, ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραάμ γένηται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος λάθωμεν διὰ τῆς πίστεως» (Γαλάτας γ', 13).

ιγ) Ἐδίωξε τὴν ἀμαρτία.

ιδ) Ἐφύτευσε τὴν ἀρετὴ.

ιε) Κατεκάλυψε καί κατέκοσμησε τὴν οἰκουμένη μέ τό φῶς τῆς δόξης Του.

Ἔμεῖς τὰ τέκνα τοῦ Ἐπουρανίου Θεοῦ καί Πατέρα μεταλαμβάνοντες τῆς χαρᾶς τῆς Ἐκκλησίας ὠφείλομε νὰ εἶμαστε «υἱοὶ... τῆς ἀναστάσεως» (Λουκᾶ κ', 36) καί μάρτυρες τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου κατὰ τὴν ἐντολήν Του «ἔσεσθέ μου μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλὴμ καί ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καί Σαμαρείᾳ καί ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς» (Πράξεις β', 16-17) μέ τὴν πίστη καί τὴν ἀρετὴ μας.

ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΣΤΑΓΩΝ

► Από τόν Άρχιμ.

ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟ

Συμπληρώθηκαν ήδη δέκα χρόνια από την ίδρυση και πάλι της Ι. Μητροπόλεως Σταγών και Μετεώρων, ως «Προσωποπαγούς» αυτή τη φορά.

Επιχειρώντας να εκθέσουμε όσα έγιναν στο χρονικό αυτό διάστημα, έχουμε πάντα υπόψη μας τό ὀρθόδοξο ἦθος τῆς διακονίας, ὅπως αὐτό συνοπτικά περιγράφεται ἀπό τόν Ὅσιο Μάρκο τόν ἀσκητή: «Εἰ Χριστός ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανεν, κατὰ τὰς Γραφάς, καί οὐ ζῶμεν ἑαυτοῖς, ἀλλά τῷ ὑπὲρ ἡμῶν ἀποθανόντι καί ἐγερθέντι, δηλον ὅτι δουλεύειν αὐτῷ ἕως θανάτου κεχρεωστήκαμεν».

Πρωταρχικά πρέπει νά ἀναφερθοῦμε στήν ἐμφανή καί δεδουλευμένη παρουσία τοῦ προσώπου τοῦ Ποιμενάρχῃ Σεβ. κ. Σεραφεῖμ στά ὄσα μέ τάξη, εὐκοσμία, ἱεροκανονική συνέπεια καί ἐκκλησιολογική εὐθύνη διαδραματίζονται στή Μητρόπολη ἀπό ἀποψη ποιμαντική, λειτουργική καί ἱεροκηρυκτική, μέ τρόπο ὥστε ὅλα νά στοιχίζονται μέ ὅσα ὁ Ἅγ. Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ὀρίζει γιά τίς ἐκκλησιαστικές ἐνέργειες καί ἐκδηλώσεις: «Τάξις ἀρίστη παντός ἀρχομένου καί λόγου καί πράγματος ἐκ Θεοῦ τε ἀρχεσθαι καί εἰς Θεόν ἀναπαύεσθαι».

Τή δραστηριότητα αὐτή μποροῦμε ἐπιγραμματικά νά τή διακρίνουμε στούς παρακάτω τομεῖς: 1. Ἱεροκηρυκτικῆς διακονίας, 2. Ποιμαντικῆς φιλοστοργίας, 3. Κοινωνικῆς εὐποίας, 4. Προνοίας γιά τή συντήρηση καί ἀνάδειξη ἐκκλησιαστικῶν μνημείων καί 5. Προώθηση τῶν δικαίων τῆς μοναχικῆς πολιτείας καί ἀναζήτηση προσφορῶν λύσεων στά ἀνακύπτοντα μοναχικά προβλήματα.

Πίνδος καί Χάσια

Αἰσθητή ἦταν ἡ πνευματική φροντίδα του γιά τίς ἐνορίες τῆς Μητροπόλεως, πού σχεδόν ὅλες βρισκονται στόν ὀρεινὸ ὄγκο τῆς Πίνδου καί τῶν Χασίων τῆς ἐπαρχίας Καλαμπάκας, ἐνορίες μικρές, μέ λίγους κατοίκους καί μέγιστα προβλήματα, πού ἐπρεπε ἄμεσα νά ἀντιμετωπισθοῦν.

Ἰδιαίτερη προσοχή δόθηκε στίς ἐνορίες τῶν χωριῶν τοῦ Ἀσπροποτάμου, τά ὁποία λειτουργοῦν καί κατοικοῦνται μόνο κατὰ τοὺς θερινούς μῆνες. Με συχνές καί συστηματικές «ἱεραποστολικές περιοδείες», κηρύγματα καί ἐξομολόγηση, τόσο ἀπό τόν ἴδιο, ὅσο καί ἀπό τοὺς ἐντεταλμένους ἱεροκήρυκες τονώθηκε ἡ θρησκευτική καί πνευματική ζωὴ τῶν κατοίκων.

Ἡ ὀργάνωση κύκλων μελέτης Ἅγ. Γραφῆς καί κατηχητικῶν προσπαθειῶν, τόσο στήν πόλη τῆς Καλαμπάκας, ὅσο καί στίς ἐνορίες τῶν περισσοτέρων χωριῶν, ἡ πραγματοποίηση ἐσπερινῶν κηρυγμάτων καί ὁμιλιῶν, ἡ κυκλοφορία ἐβδομαδιαίου γραπτοῦ κηρύγματος γιά τήν ἀνάγνωσή του κατὰ τήν ὥρα τῆς Κυριακάτικης Θ. Λειτουργίας συντέλεσαν στήν ἐνίσχυση τῆς πνευματικότητας τῆς χριστιανικῆς ζωῆς τῶν πιστῶν, πού ἐξασφαλίζει τήν ἀδιάλειπτη ἐργασία καί τήρηση τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ μέσα ἀπό μιά

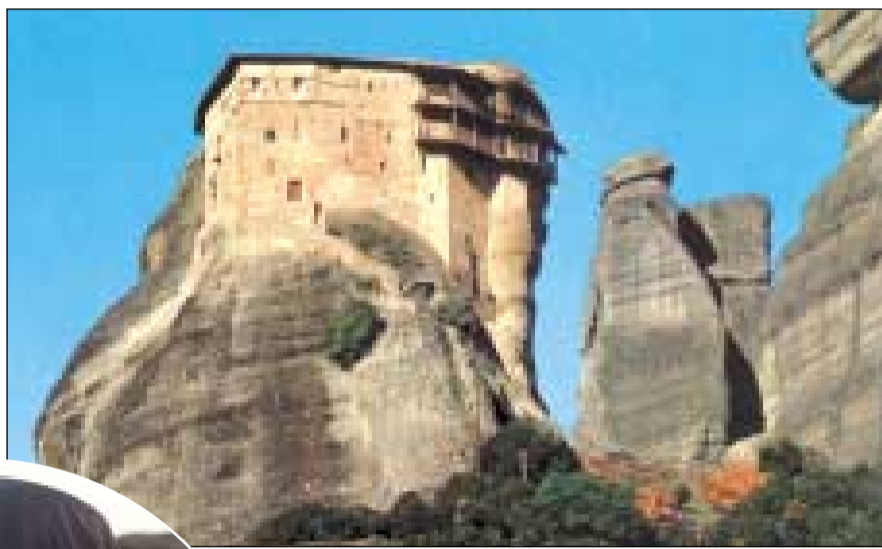
ἀγιοπνευματική καρποφορία.

Ἡ ποιμαντική ἐνασχόληση ἡ ποιμαντική φιλοστοργία, πού ξεπερνᾶ τά ἐπίπεδα τῶν καθηκόντων καί τῶν ἱερατικῶν δικαιωμάτων καί προνομίων ἀναδείχτηκε ἰδιαίτερα στήν Ι. Μητρόπολη. Ἡ παρατηρούμενη ἀναβάθμιση τῆς πνευματικῆς ζωῆς τῆς πόλεως τῆς Καλαμπάκας εἶναι κατὰ κύριο λόγο συνέπεια τῆς ἐνοριακῆς ἀνάπτυξης καί διάρθρωσης τῆς μίας ἀρχικῆς ἐνορίας τῆς πόλεως σέ τρία δυναμικά ἐνοριακά κύτταρα, τῶν ὁποίων ἡ ὀργάνωση καί λειτουργία, ὀφείλουσε νά ποῦμε, εἶναι ἐντυπωσιακή. Ἡ ἀνάπτυξη δέ καί ἡ διεύρυνση τῆς πόλεως ἐπέβαλε τή δημιουργία καί τέταρτης ἐνορίας, ὁ ναός τῆς ὁποίας ἀνεγείρεται ἤδη μέ γοργούς ρυθμούς. Μεγάλη ἦταν καί ἡ συμβολή τῆς καθιέρωσης κατ' ἀρχὴν πνευματικῶν λατρευτικῶν εὐκαιριῶν. Καθιερώθηκαν ἀγρυπνίες κατὰ μήνα, πού ἐναλλάσσονται στίς ἐνορίες τῆς Καλαμπάκας, καθώς καί ἐπίσημος ἑορτασμός τῶν Ὁσίων Μετεωριτῶν Πατέρων στόν ὁμώνυμο Ἱερό Ναό τῆς πόλεως.

Ἰδιαίτερη λαμπρότητα καί ἐπισημότητα δόθηκε στήν ἑορτή τοῦ Ἅγ. Βησσαρίωνος, ὡς πολιούχου τῆς Μητροπόλεως, μέ πανηγυρικές ἐκδηλώσεις καί ἄλλες πνευματικές εὐκαιρίες, γιά τήν προβολή τοῦ ἔργου τοῦ Ἁγίου καί τήν ἀπόδοση τῆς ὀφειλομένης τιμῆς καί μνήμης πρὸς αὐτόν.

Οἱ Κατασκηνώσεις

Ἡ ἴδρυση καί λειτουργία Κατασκηνώσεων στήν περιοχή Τρυγόνια, ἡ ἴδρυση καί ὀργάνωση Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς ἀναγνωρισμένη ἀπό τό κράτος καί παράλληλα πεντηκονταμελοῦς μεικτῆς βυζαντινῆς χορωδίας μέ ἐνεργό συμμετοχή σέ διάφορες ἐκδηλώσεις, ἀνέδειξαν τό δυναμισμό καί τή ζωντανία τῶν μελῶν τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας. Θά ἦταν παράλειψη νά μὴ ἀναφέρουμε τήν προσφορά στό λαό διαφόρων ἐκδόσεων, πληροφοριακῶν ἐντύπων καί βιντεοκασετῶν γιά τήν προβολή καί προώθηση τῶν ἱστορικῶν μνημείων τῆς εὐρύτερης περιοχῆς Καλαμπάκας. Σ' αὐτό συνέβαλαν καί τά Ἡμερολόγια «τσέπης» τῆς Ι. Μητροπόλεως, τά ὁποία σχεδόν στό σύνολό τους ἦταν ἀφιερωμένα στά βυζαντινά καί μεταβυζαντινά μνημεῖα τῆς περιοχῆς. Γραμμένα ἐποπτικά καί συνοπτικά με γλαφυρό τρόπο, προώθησαν τήν ἀγάπη καί τόν σεβασμό τῶν πιστῶν γι' αὐτά καί τοὺς ἔφεραν πιό κοντά. Μέ ὅλα τά παραπάνω καί ἄλλα ἐπιμέ-

Ἄνω: Μετέωρα. Δεξιά: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Σεραφεῖμ

ρους ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Σεραφεῖμ ἐπιθυμοῦσε νά δοθεῖ ἐπιχορηγία στήν ἐπίγνωση ἐκ μέρους τῶν πιστῶν τοῦ πνευματικοῦ θησαυροῦ καί τῆς ἀγιότητας τοῦ πνεύματος τῆς Ἐκκλησίας.

Στό διάστημα αὐτό ἐπιλέχθηκαν καί χειροτονήθηκαν τριάντα ἐξὶ νέοι κληρικοί μέ κριτήριο τῆς δυνατότητας ὀλοκληρωτικῆς ἱερατικῆς ἀφιέρωσης καί τῆς θυσιαστικῆς προσφορά τοῦ ἑαυτοῦ τους στό μυστικό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, πρὶν φθάσουν στήν προσφορά τῶν Τιμίων Δώρων στό ἐπίγειο θυσιαστήριο, τήν πηγή τῆς «ἐν Χριστῷ» ζωῆς καί τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνα.

Στόχος πάντα ἦταν νά ἐπικρατεῖ στό ἱερατικό σῶμα αὐτό πού ὁ Ἅγ. Ἰωάννης τῆς Κλημακος ὀρίζει ὡς γνήσιο στοιχεῖο τῆς ποιμαντικῆς διακονίας, πού δέν εἶναι ἄλλο ἀπὸ τήν ἀγάπη καί τήν ἀνιδιοτελή προσφορά. Ἡ προετοιμασία τῶν κληρικῶν, θεωρητική καί πρακτική, πρὶν καί μετὰ τῆς χειροτονίας τους, πραγματοποιεῖται στό πνευματικό περιβάλλον τῆς Ι. Μονῆς Βαρλαάμ καί ἐνισχύεται κάθε ἔτος μέ τό τριήμερο Ἱερατικό Συνέδριο, τίς κατὰ μήνα συνάξεις τῶν Πρεσβυτέρων καί τίς συντάξεις τῶν Πρεσβυτέρων, καθώς καί μέ τίς διάφορες προσκυνητικές ἐκδρομές.

Ὁ Μοναχισμός

Δέ διέλαθε ὁμως τῆς φροντίδας τοῦ Μητροπολίτη τό ἀσκητικό ἦθος, ἡ χαρισματική βιωτή καί ἡ ἐσχατολογική παράδοση, ἀρετές πού ἐνσαρκῶναι ὁ μοναχισμός τῆς Ἐκκλησίας μας. Γι' αὐτό φρόντισε ἰδιαίτερα γιά τήν περαιτέρω πνευματική χειραγώγηση τοῦ μοναχισμοῦ τῆς ἐπαρχίας Σταγῶν καί τήν ἀνάδειξη, συντήρηση καί κυρίως τήν ἐπ' ἀνδρωση τῶν ἄλλοτε ἐγκαταλελειμμένων ἱερῶν μονῶν Ἅγ. Νικολάου Ἀναπαυσᾶ, Ἅγ. Νικολάου Σιαμάδων, Παναγίας Χρυσίνου καί ἰδίως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἅγ. Θεοδώρων, στήν ὁποία μετὰ τήν ἀνακαίνισή της ἐκ βᾶθρων ἐγκατέστησε νέα γυναικεία ἀδελφότητα. Ἀλλά πιό σημαντική προσφορά πρὸς τό Μοναχισμό τῆς περιοχῆς μας εἶναι τό ὅτι, ὡς ὑπεύθυνος Ἐπίσκοπος τῶν Ι. Μονῶν ἀποδέχθηκε εἰσήγηση καί ἐνήργησε ὥστε νά προχωρήσουν οἱ διαδικασίες καί νά ἐκδοθεῖ Νόμος, μέ τόν ὁποῖο ὁ χώρος τῶν Μετεώρων ἀνακηρύχθηκε «χώρος ἱερός». Ἡ προσφορά του αὐτή, ἂν καί γνωστή σέ λίγους, κρίνεται

σπουδαία, γιατί ὁ ἱερός χώρος τῶν Μονῶν τῶν Μετεώρων θωρακίσθηκε ἀποτελεσματικά ἀπέναντι στήν κοσμική αὐθαιρέσια. Μεγάλη ὁμως ἦταν καί ἡ οικονομική βοήθεια, πού δόθηκε στίς Ἱερές Μονές, ὄχι μόνο τῶν Μετεώρων, ἀλλά ὅλης τῆς Ι. Μητροπόλεως. Μέ τίς ἐνέργειες του διατέθηκαν σ' αὐτές πολλά χρήματα γιά τήν ἀνασύλωση καί συντήρηση τῶν κτιρίων καί τῶν Ἱερῶν Ναῶν τους. Ἀξίζει ἐπίσης νά ἐπισημάνουμε τήν πρόνοια καί φροντίδα του γιά τή συντήρηση καί ἀνάδειξη καί τῶν ἄλλων βυζαντινῶν ἐκκλησιαστικῶν μνημείων, Ναϊδρίων καί Παρεκκλησιῶν ἐντός καί ἐκτός τῆς Καλαμπάκας, τά ὁποία ἀναστηλώθηκαν καί συντηρήθηκαν μέ ἀριστο τρόπο. Εἰδικότερα πρέπει νά ἐπισημάνουμε τή διάσωση ἀπὸ τῆς φθορά τοῦ χρόνου, τήν ἐπισκευή καί διαμόρφωση τοῦ μοναδικοῦ καί πρωτότυπου ναοδομικά Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ Δολιανῶν-Κρανιάς, μέ τοὺς δεκατρεῖς τρούλλους, καθώς καί τοῦ περικαλλοῦς βυζαντινοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμ. Θεοτόκου Καλαμπάκας.

Ἑπτὰ νέοι ναοί

Στά δέκα αὐτά χρόνια κτίσθηκαν ἐπτὰ νέοι ναοί. Διπλάσιοι ἦταν αὐτοὶ πού ἀνακαινίσθηκαν, εἴκοσι ὀκτώ ἀγιογραφήθηκαν μέ καλαίσθητες παραδοσιακές βυζαντινές εἰκόνες, σέ τριάντα νέντε ναοὺς κατασκευάσθηκαν περὶ τεχνά ξυλόγλυπτα τέμπλα, ἐνώ πολλοὶ ἄλλοι ναοὶ ὀργανώθηκαν, ἐνισχύθηκαν καί ἀπέκτησαν Ἐνοριακά Κέντρα. Ἐπιθυμία τοῦ Μητροπολίτη ἦταν ἡ ἐξασφάλιση ἐπιτελικῶν ἐπισκοπικοῦ κέντρου, πού ἐπιτεύχθηκε μέ τήν ἀγορά κτιριακῶν ἐγκαταστάσεων χάρις στή θεληματική πτωχεία, τήν ἀνεπίδευτη ἀπλότητα καί τήν ἀσκητική του λιτότητα. Τέλος πρέπει νά ἀναφέρουμε πῶς ἡ ἀποστολική συνείδηση τοῦ Ἐπισκόπου μας καί ἡ Συνοδική του εὐθύνη τόν ὀδηγήσαν νά ἔχει ἐνεργὸ παρουσία στά ἐκκλησιαστικά δρώμενα καί νά ἐπιδείξει ἰδιαίτερη μέριμνα γιά τήν ἐνεργοποίηση τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, ὡς Πρόεδρος της, μέ σημαντικά ἀποτελέσματα. Συμμετέσχε ἐπίσης σέ συνέδρια, διορθόδοξες συναντήσεις, διεκκλησιαστικές ἀποστολές στά πρεσβυγενῆ Ὀρθόδοξα Πατριαρχεῖα. Ὅλες οἱ παραπάνω προσπάθειες, ἦταν κατάφορτες ἀπὸ τό πνεῦμα τῆς ταπεινῆς διακονίας καί τῆς θυσιαζόμενης ἀγάπης καί εἶχαν ὡς μέτρο κρίσεως καί ἦθος προσφοράς τήν ἀγάπη πρὸς τόν Κύριο καί τήν Ἐκκλησία Του καί τήν κατανόηση καί τῆς βιωματικῆς ἀσκήσης τῆς Ἱεροσύνης. Μέσα ἀπὸ τά παραπάνω ἀναδεικνύεται ὄχι μόνο τό θεολογικό χάρισμα, ἀλλά καί ἡ προφητική παρουσία τοῦ κάθε ποιμένα, ἡ ὁποία στοιχίζεται στά θήματα τοῦ Ἀρχιποίμενος Χριστοῦ, τοῦ πρώτου «Ποιμένος καί Ἐπισκόπου τῶν ψυχῶν ἡμῶν» (Α' Πέτρου 2, 25).

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Σεραφεῖμ μεταλαμβάνει τοὺς πιστοὺς

Τήν Κυριακή της Ὁρθοδοξίας, 24 Μαρτίου, στὸν Ἱ. Καθεδρικό Ναό τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου στή Λευκωσία χειροτονήθηκε σέ Πρεσβύτερο ὁ διάκονος κ. **Γρηγόριος Γ. Χατζηουραίου**, θεολόγος, συνεργάτης τῆς «Α».

Συνάντηση Ἑλλαδιτῶν καί Κυπρίων θεολόγων πραγματοποιήθηκε στήν Κύπρο κατά τό διάστημα 1-6 Μαρτίου κατά τή διάρκεια προσκυνηματικῆς ἐπίσκεψης στή μεγαλόνησο ὁμάδα μελῶν τῆς **Πανελληνίου Ἑνώσεως Θεολόγων** κληρικῶν καί λαϊκῶν. Οἱ θεολόγοι τῆς Π.Ε.Θ., ἀντιπαραβάλλοντες τό συντελούμενο ἔργο τῶν θεολόγων τῆς Κύπρου μέ ἐκεῖνο τῆς Ἑλλάδος, αἰσθάνθηκαν καταφανή ἀνησυχία γιά τήν παραμέληση τοῦ σώματος τῶν Θεολόγων καθηγητῶν καί κληρικῶν στήν Ἑλλάδα ἐκ μέρους τοῦ ἐπισημοῦ Κράτους.

«Σέ μιά ἐποχή συγχύσεως καί ἀμνηχανίας, σέ μιά ἐποχή πού περισσεύουν οἱ δηλώσεις καί διαπιστώνεται ἔλλειμμα ἀγάπης καί κατανοήσεως, ὁ σεβαστός Ἱεράρχης ἄφησε σέ ἄλλους τίς ἀποδείξεις "ἐναρέτου ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς", ἐνστερνίστηκε τόν ὑπέρτατο νόμο τῆς ἀγάπης, τόν ὑπερβάλλοντα πᾶσαν ἐντολήν καί πάντα κανόνα... Αὐτή τήν ἀκίβδηλη καί γνήσια ἀγάπη προσέφερε σέ ὅλους ἀδιακρίτως. Τή ζωντανή καί ἀνυπόκριτη ἀγάπη τῶν ἔργων καί ὄχι τῶν λόγων καί τῶν πομπωδῶν διακηρύξεων. Διάκονος αὐτῆς τῆς εὐαγγελικῆς ἀγάπης ὑπῆρξε ὁ Μακαριώτατος Ποιμενάρχης αὐτῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης, ὁ πολυσέβαστος καί πολύ ἀγαπητός ἀδελφός Κυρός Ἀγαθάγγελος, ὁ πατρικός καί συμβουλευτικός, ὁ διδακτικός καί συγχωρητικός Ἀρχιερεὺς, ὁ γνήσιος καί ἀπλός, ὁ καλωσυνάτος καί ἀνεπιτήδευτος, ὁ ἀγαπῶν τόν ἔπαινον καί τήν δόξα τῆς Ἐκκλησίας, ἀποποιοῦμενος τόν ἴδιον ἔπαινον καί τήν ἴδιαν δόξαν». Αὐτά, μεταξύ ἄλλων, τόνισε στήν ὁμιλία του κατά τό ἐτήσιο μνημόσυνο τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτη **Ν. Σμύρνης Ἀγαθαγγέλου**, τό ὅποιο τελέσθηκε στίς 10 Μαρτίου στὸν Ἱ. Ν. Ἀγ. Φωτεινῆς Ν. Σμύρνης, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης **Νικαίας κ. Ἀλέξιος**.

Ὁ «Σύνδεσμος Ὁρθοδόξων Γυναικῶν τῆς Εὐρώπης», μέ ἔδρα τήν Ἀθήνα, ὀργάνωσε συνάντηση ἐργασίας στήν Ἱ. Μητρόπολη Δημητριάδος τό Σάββατοκύριακο 6/7 Ἀπριλίου 2002. Τό πρόγραμμα περιλάμβανε τό Σάββατο 6 Ἀπριλίου προσκύνημα στήν Ἱερά Μονή Παναγίας Κάτω Ξενιάς, Ἑσπερινό στήν Ἱερά Μονή Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Ἁγίου Γεωργίου Νηλείας, συνάντηση μέ τόν Σεβ. Μητροπολίτη **Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιο** καί εἰσήγηση ἀπό τήν **Εὐανθία Ἀδαμτζιλογλου**, Δρα Θεολογίας, στό πλαίσιο τῆς Σύνταξης Δοκίμων Διακονισσῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος. Τήν Κυριακή 7 Ἀπριλίου 2002 τό πρόγραμμα περιλάμβανε Θεία Λειτουργία στὸν Ἱ. Ναό τοῦ Ἀγ. Κωνσταντίνου Βόλου, προσκύνημα στήν Ἱ. Μονή Τιμίου Προδρόμου Ἀνατολῆς Ἀγίας καί Ἑσπερινό στήν Ἱ. Μονή.

Δύο νέες χειροτονίες τέλεσε τό δεύτερο δεκαπενθήμερο τοῦ Μαρτίου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης **Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος**. Τήν Κυριακή 24 Μαρτίου στὸν Ἱ. Ν. Ἀγ. Δημητρίου Χαλκίδος χειροτόνησε σέ Πρεσβύτερο τόν Διάκονο κ. **Αντώνιο Ρίζο**, ὁ ὅποιος διορίσθηκε β' ἐφημέριος στὸν Ἱ. Ν. Ἀγ. Μαρίας Χαλκίδος ἔχοντας τήν ποιμαντική εὐθύνη τοῦ παρεκκλησίου τοῦ Ἀγ. Κωνσταντίνου Ἐργατικῶν Κατοικιῶν. Τό Σάββατο 30 Μαρτίου, ἐξ ἄλλου,

στήν Ἱ. Μ. Ἀγ. Γεωργίου Ἀρμᾶ Φύλλων Χαλκίδος, ὁ Σεβ. Χαλκίδος τέλεσε τή Μοναχική Κουρά τοῦ πνευματικοῦ του τέκνου, Ἀναγνώστου κ. **Ἀθανασίου Χρήστου**, θεολόγου, ὁ ὅποιος ἔλαβε τό ὄνομα Αἰμιλιανός, καί ὁ ὅποιος τήν ἐπομένη, Κυριακή 31 Μαρτίου, χειροτονήθηκε σέ διάκονο στὸν Ἱ. Ν. Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κανήθου.

Μέ ἰδιαίτερη λαμπρότητα ἐορτάσθηκε καί φέτος ἡ διπλή ἐορτή τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου καί τῆς Ἐθνικῆς μας Παλιγγενεσίας στήν ἱστορική πόλη τῆς Ρουμανίας Ἱάσιο. Τόν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο ἐκπροσώπησε ὁ θεοφ. Ἐπίσκοπος **Θερμοπυλῶν κ. Ἰωάννης**. Κορύφωση τῶν ἐορτῶν ἀπετέλεσε ἡ Θεία Λειτουργία στὸν Ἑλληνικό Ἱ. Ναό τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου (τόν ὅποιο ὁ Σεβ.

Ἄνω: Ἀπό τήν ἐπίσκεψη τοῦ Προέδρου τῆς Ἰσλαμικῆς Δημοκρατίας τοῦ Ἰράν στήν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν. Τόν προσφωνεῖ στήν αἴθουσα τοῦ θρόνου ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος (φωτ. Χρ. Μπόνη)

Κάτω: Ἀπό τήν ἐπίσκεψη τοῦ Γενικοῦ Γραμματέα τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν κ. Ράιζερ στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν. Στιγμιότυπο ἀπό τή συνομιλία πού εἶχε στό γραφεῖο τοῦ Μακαριωτάτου μέ τόν Προκαθήμενο τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας Ἀρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο (φωτ. Χρ. Μπόνη)

Μητροπολίτης **Μολδαβίας κ. Δανιήλ** ἔχει παραχωρήσει στήν ὁμογένεια). Συλλειτουργήσαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μολδαβίας κ. Δανιήλ καί Θεοφ. Ἐπίσκοπος κ. Ἰωάννης πλαισιωμένοι ἀπό πολλούς ἑλληνομαθεῖς ἱερεῖς τῆς Μητροπόλεως. Παρόντες ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας ἦταν ὁ Γενικός Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος στό Βουκουρεστί κ. **Ἰωάννης Ραπατάκης** καί ὄλοι οἱ τοπικοὶ ἄρχοντες τῆς πόλεως. Γεῦμα παρέθεσε μετά τό πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ Πρόεδρος τοῦ Πανελληνίου Ἰδρύματος Ἰαίου κ. **Δημήτριος Φουρλεμάδης**. Ἀξίζει νά σημειωθεῖ ὅτι ἡ Θεία Λειτουργία μεταδόθηκε ζωντανά ἀπό τό κρατικό κανάλι τῆς Ρουμανίας σέ ὁλόκληρη τή χώρα καί δορυφορικά, γεγονός τό ὅποιο ἔχει καθιερωθεῖ ἐδῶ καί ἄρκετά χρόνια. Τό Ἱάσιο Ρουμανίας ἦταν καί παραμένει σημεῖο ἀναφοράς γιά τή σύγχρονη Ἑλληνική Ἱστορία.

Δύο νέους κληρικούς χειροτόνησε τόν προηγούμενο μήνα ὁ Σεβ. Μητροπολίτης **Καλαβρύτων καί Αἰγιαλείας κ. Ἀμβρόσιος**. Στίς 9 Μαρτίου στὸν Ἱ. Ν. Ἀγ. Παντελεήμονος Αἰγείρας σέ διάκονο τόν κ. **Νικ. Γ. Μεντζελίδη**, 25 ἐτῶν, ἔγγαμο, ἀπόφοιτο τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Λυκείου Κορίνθου. Στίς 31 Μαρτίου στὸν Ἱ. Ν. Ἀγ. Ἰωάννου Καλλιθέας Αἰγίου σέ διάκονο ἐπίσης τόν κ. **Ἰωάν. Ν.**

Στασινόπουλο, 37 ἐτῶν, ἔγγαμο, πατέρα δύο παιδιῶν, πτυχιούχο τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Μέ τή συμμετοχή τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ Δήμου Ἡρακλείου τιμήθηκε ἡ μνήμη τοῦ αἰδίου Μητροπολίτου Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου **Θεοδώρου Τζεδάκη**, στήν αἴθουσα τῆς Βικελαίας Βιβλιοθήκης Ἡρακλείου, τή Δευτέρα 25 Φεβρουαρίου. Ἡ ἐκδήλωση ἐγίνε μέ τήν εὐκαιρία τῆς δωρεᾶς τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Ἱεράρχη πρὸς τή Βικελαία Βιβλιοθήκη ἀπό τήν οἰκογένειά του, ἕξι χρόνια μετά τήν κοίμησή του. Ἡ προσφορά αὐτή, τῆς οἰκογενεῖας τῆς ἀδελφῆς του κ. Ἀργυροῦς Τζεδάκη, περιλαμβάνει 5.000 περίπου βιβλία, ἐκ τῶν ὁποίων τό 65% εἶναι θεολογικά, τό 20% κρητολογικά καί τά ὑπόλοιπα φιλολογικά καί φιλοσοφικά.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἰσλαμικῆς Δημοκρατίας τοῦ Ἰράν κ.

Μοχάμεντ Χαταμί, ὁ ὅποιος ἐπισκέφθηκε ἐπισημῶς τήν χώρα μας, εἶχε τήν Παρασκευή 15 Μαρτίου συνάντηση μέ τόν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο κ. Χριστόδουλο στήν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν. Στήν προσφώνησή του ὁ Μακ. μεταξύ ἄλλων παρατήρησε ὅτι «διαβάζοντας τήν ἱστορία, διαπιστώνουμε ὅτι γενικά ἡ θρησκευτική συνείδηση ὅλων τῶν λαῶν δέν ὑπῆρξε παράγων ἀποτροπῆς τῆς ἐπιθετικότητας, ἐξ αἰτίας τῆς ἀσυνείπειας τῆς... Οἱ θρησκείες, βέβαια, δέν διαθέτουν μηχανισμούς ἀναγκαστικῆς ἐπιβολῆς τῶν ἀπόψεών τους. Ὁ χριστιανισμός ἰδιαίτερα καί μάλιστα ἡ Ὁρθοδοξία δέν ἀνέμιχθη στήν πολιτική καί δέν ἠθέλησε νά ἀποκτήσει κοσμική πολιτική ἐξουσία. Παρά ταῦτα, ἔχουν ρόλο νά παίξουν γιά τήν ἀποτροπή τῶν συγκρούσεων. Μποροῦν νά συνενώσουν τίς δυνάμεις τους, νά συνεννοηθοῦν καί νά ἐπηρεάσουν καί τούς λαούς καί τίς ἐξουσίες, ὥστε νά μὴ χρησιμοποιηθεῖ ἡ θρησκεία ὡς ὄπλο ἐναντίον ἄλλης θρησκείας».

Γιά ἐπαφές μέ τόν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. **Χριστόδουλο** καί τά Μέλη τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων καί Διαχριστιανικῶν Σχέσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔφθασε στήν Ἀθήνα στίς 20 Μαρτίου ὁ Γενικός Γραμματεὺς τοῦ Παγκοσμίου

Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν κ. **Konrad Raiser**, συνοδευόμενος ἀπό τόν Ἀναπληρωτὴ Γεν. Γραμματέα κ. **Γεώρ. Λαιμόπουλο** καί τήν Γραμματέα τῆς Ἐπιτροπῆς «Ἐκκλησία καί Οἰκουμενικά Σχέσεις» κ. **Teny-Pirri-Simonian**. Στὴ διάρκεια τῆς συζήτησης πού εἶχε μέ τόν κ. Raiser, ὁ Μακαριώτατος ἐπισήμανε ὅτι τό Π.Σ.Ε. πρέπει ἀντιλαμβανόμενο τίς ἐπιφυλάξεις τοῦ Ὁρθοδόξου κόσμου νά γίνε μιά κοινή πνευματική ὁμάδα ἀντιμέτωπος τῶν ζητημάτων πού ἀπασχολοῦν τίς σύγχρονες κοινωνίες καί ὑπογράμμισε τή σημασία τῆς συνεργασίας ἐν ὄψει τῆς διαμόρφωσης τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Συντάγματος, ἀναφέρθηκε στή σύγκληση τῆς Διαθρησκειακῆς Συνάντησης τῶν Ἀθηνῶν κατά τῆς βίας καί τῆς τρομοκρατίας τόν ἐρχόμενο Σεπτέμβριο, στήν ὁποία καί προσκάλεσε τόν δρ. Raiser.

Κατά τή διάρκεια τῆς συνάντησης πού εἶχε ὁ Μακ. κ. Χριστόδουλος μέ τόν ὑπουργό Ἐσωτερικῶν, Δημ. Διοίκησης καί Ἀποκέντρωσης κ. **Κων. Σκανδαλίδη**, συζητήθηκε τό ζήτημα τῆς ἀνάπτυξης τοῦ ἐθελοντισμοῦ, τῆς συμμετοχῆς κληρικῶν καί λαϊκῶν στελεχῶν τῆς Ἐκκλησίας στά σεμινάρια τοῦ Ἐθνικοῦ Κέντρου Δημ. Διοίκησης (πού ἀπεδέχθη ὁ κ. ὑπουργός) καί τό θέμα τῆς καύσης τῶν νεκρῶν, τό ὅποιο θά συζητηθεῖ διεξοδικότερα προσεχῶς.

Ό Πρόεδρος τής Σερβίας στήν 'Ι. Μ. Νεαπόλεως

Κατά τόν μήνα Μάρτιο επισκέφθηκε τήν 'Ι. Μητρόπολη Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως ό Πρόεδρος τής Σερβικής Δημοκρατίας τής Βοσνίας κ. Σάροβιτς καί ό πρωθυπουργός κ. 'Ιβανιτς, συνοδευόμενοι από τούς 'Υπουργούς Παιδείας καί Θρησκευμάτων, Πολιτισμού καί 'Υγείας. Σκοπός τής επίσκεψης ήταν ή έκφραση τής εύγνωμοσύνης καί τών θερμών εύχαριστιών του Σερβικού λαού τής Βοσνίας πρός τήν 'Ι. Μητρόπολη, ή οποία από τής ενάρξεως του πολέμου στή γειτονική χώρα μέχρι σήμερα δέν έπαυσε νά εκφράζει τά φιλάδελφα -καί χωρίς θρησκευτικές διακρίσεις- αίσθήματά της πρός τά όρφανά παιδιά του πολέμου, μέ χρηματική μηνιαία επιδότηση 2.230 παιδιών μή συμπεριλαμβανομένης στή βοήθεια αυτή καί τής συμπαράστασης σέ φάρμακα, ρουχισμό καί τρόφιμα.

Μέ θέμα «Βία, τρομοκρατία, πόλεμος» έγινε στόν 'Ι. Καθεδρικό Ναό του Τιμίου Προδρόμου Νεαπόλεως ιερατική σύναξη μέ όμιλητή τόν καθηγητή τής θεολογικής σχολής του 'Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Βασίλειο Γιούλτση.

Χορωδία 'Αγ. Κυριακής 'Αλεξανδρουπόλεως

Τό 'Ενοριακό Κέντρο του 'Ι. Ν. 'Αγ. Κυριακής όργανωσε στήν αίθουσα του Δημ. Θεάτρου μουσική βραδιά μέ τήν Τετράφωνη Εύρωπαϊκή Χορωδία του, υπό τή διεύθυνση του κ. Βασ. Γρένδα. Τό πρόγραμμα περιλάμβανε τραγούδια δημοτικά, βυζαντινά, έντεχνα καί ξένα, καθώς καί παραδοσιακούς χορούς τής Θράκης μέ τή συνοδεία παραδοσιακών όργανων. 'Η χορωδία δημιουργήθηκε τό 1999 μέ πρωτοβουλία του προϊσταμένου του 'Ι. Ν. 'Αγ. Κυριακής 'Αλεξανδρουπόλεως αιδ. π. 'Αναστασίου Βλαβιανού μέ τήν εύλογία του Σεβ. Μητροπολίτου κ. 'Ανθίμου καί έχει λάβει μέρος σέ έκδηλώσεις σέ διάφορες πόλεις τής 'Ελλάδος.

Κέντρο Ψυχικής 'Υποστήριξης

Άρχισε τή λειτουργία του τό Κέντρο Ψυχικής 'Υποστήριξης, που θεσμοθέτησε ή 'Ιερά Μητρόπολη Βεροίας, Ναούσης καί Καμπανίας. 'Υπεύθυνος του Κέντρου είναι ό 'Αρχιμ. π. 'Αθανάσιος Παραβάντσος, ιεροκήρυκας τής 'Ιεράς Μητροπόλεως, ό οποίος σπούδασε επί τριετία στόν Καναδά ποιμαντική καί συμβουλευτική ψυχοθεραπεία. 'Ο ίδιος εξειδικεύθηκε στό άγχος, τήν κατάθλιψη, τά

προβλήματα συζυγίας καί τίς σχέσεις γονέων - παιδιών. Τό Κέντρο Ψυχικής 'Υποστήριξης στεγάζεται στό Πνευματικό Κέντρο τής 'Ιεράς Μητροπόλεως (Βενιζέλου 29 - α' όροφος - τηλ. 03310-20113) καί είναι άνοιχτό γιά τούς ενδιαφερόμενους κάθε Τετάρτη 6.00 - 8.00 τό απόγευμα.

Κοινωνικό έργο στήν 'Ι. Μ. Νικαίας

Ό Σεβ. Μητροπολίτης Νικαίας κ. 'Αλέξιος, τή Δευτέρα 8 'Απριλίου, επισκέφθηκε τό Γενικό Περιφερειακό Νοσοκομείο Νικαίας, τέλεσε τόν 'Αγιασμό, έγκαινίασε τή νέα πτέρυγα του Νεφρολογικού Κέντρου του Νοσοκομείου καί είχε τήν εύκαιρία νά επικοινωνήσει μέ τό ιατρικό καί νοσηλευτικό προσωπικό, καθώς καί μέ τόν Διοικητή

του Νοσοκομείου καί τόν Διευθυντή του Νεφρολογικού Κέντρου, επιβεβαιώνοντας άκόμα μία φορά τήν άριστη συνεργασία τής τοπικής 'Εκκλησίας μέ τούς παράγοντες του εύαίσθητου τομέα τής 'Υγείας. 'Ακολούθως, τήν Τρίτη 9 'Απριλίου, τέλεσε τόν 'Αγιασμό καί στή συνέχεια έγκαινίασε τή νέα σχολική βιβλιοθήκη του 5ου Λυκείου Αιγάλεω. 'Ο Σεβ. εύλόγησε τή λειτουργία της καί εύχήθηκε στους μαθητές καί στους καθηγητές του σχολείου, ή νέα βιβλιοθήκη νά αποτελέσει πηγή γνώσεως καί δημιουργίας γιά όλη τή σχολική κοινότητα. 'Ας σημειωθεί, τέλος, ότι ή νέα σχολική βιβλιοθήκη πήρε τό όνομα «Πέργαμος», πρός τιμήν των άλησμόνητων πατρίδων.

'Η 'Ι. Μ. Φλωρίνης άντιδρά γιά τό καζίνο

'Η 'Ι. Μ. Φλωρίνης, αντιδρώντας στή λειτουργία του καζίνο τής Φλωρίνας κάλεσε τούς ύποψηφίους Νομάρχες, Δημάρχους καί Συμβούλους των προσεχών εκλογών του 'Οκτωβρίου νά πάρουν δημοσίως θέση άπέναντι στό σοβαρό αυτό ζήτημα. «'Η ψήφος των άκριτικών μας Νομών πρέπει νά λειτουργήσει ως κυματοθραύστης σέ τούτο τό άβυσσαλέο κύμα του τζόγου τό όποιο κόντεψε νά παρασύρει στήν άβυσσό του καί έπιφανή πρόσωπα», τονίζεται σέ σχετική ανακοίνωση τής 'Ι. Μ. Φλωρίνης.

Εύαγγή 'Ιδρύματα στή Μύκονο

Στόν εισατήριο λόγο του στήν πρώτη επίσκεψη του ως Μητροπολίτου στή γενέτειρά του Μύκονο, ό Σεβ. Σύρου κ. Δωρόθεος επισήμανε τήν ανάγκη τής κοινής συνεργασίας όλων, προκειμένου ή Μύκονος εκτός των φυσικών καλλονών καί τής τουριστικής ύποδομής, νά προβάλλει τήν παράδοσή της, τήν ιστορία της καί νά θεραπεύει μία άκόμη όπτική της, αυτήν του θρησκευτικού τουρισμού, ώστε νά καταστεί όρατή ή παρουσία τής 'Εκκλησίας. Στο πλαίσιο αυτό, είναι επιβεβλημένη ή δημιουργία Πνευματικών Κέντρων, μέσα στόν χώρο των οποίων ιδιαιτέρως ή νεότητα θά διαφυλαχθεί καί θά έργασθεί υπέρ των άξιων του τόπου της καί τής πατρίδας.

Τήν Κυριακή 10 Μαρτίου ό Σεβ. τέλεσε τή Θ. Λειτουργία στήν 'Ι. Μ. Τουρλιανής 'Ανω Μεράς, μέ τήν παλλαϊκή συμμετοχή των Μυκονίων. Στήν όμιλία του ό Σεβ. Ποιμενάρχης μας άνήγγειλε τήν έγκαίνιαση τεσσάρων νέων μελών στήν 'Αδελφότητα καί ύποσχέθηκε ότι θά καταβάλει κάθε προσπάθεια ώστε ή Μονή νά άναδειχθεί σέ πνευματικό φυτώρο γιά όλόκληρο τόν όρθόδοξο κόσμο. 'Ακόμη, εξέφρασε τήν πρόθεσή του γιά τήν παραχώρηση μοναστηριακών κτημάτων υπέρ τής δημιουργίας έργων άναπτυξέως τής Μυκόνου καί άνήγγειλε ότι ή άνέγερση Κολυμβητηρίου καί Γυμναστηρίου 'Ολυμπιακών προδιαγραφών εκ μέρους του Δήμου Μυκονίων, μή υπαρχόντων άλλων εκτάσεων, θά ύλοποιηθεί, κατόπιν παραχώρησης τής Μονής, σέ κτήματα αυτής στήν περιοχή τής 'Ανω Μεράς.

'Ο Μοναχισμός στήν 'Ι. Μ. Σύρου

Τό Σάββατο 16 Μαρτίου ό Σεβ. κ. Δωρόθεος τέλεσε τήν 'Ι. 'Ακολουθία των 'Εγκαινίων στόν 'Ι. Μοναστηριακό Ναό του 'Αγίου Νεκταρίου Τήνου, πλησίον τής 'Ιεράς Μονής Κεχροβουνίου. Κατά τόν έγκαινιασμό του 'Ι. Ναού καθαγιασθηκαν τά ιερά 'Αντιμήνια, πού θά φέρουν, κατά τό εκκλησιαστικό έθος, τήν ύπογραφή του Σεβ. καί θά διανεμηθούν σέ όλους τούς 'Ι. Ναούς τής Μητροπολιτικής του Περιφέρειας. Τήν ίδια ήμέρα εκείρε μοναχό τόν άπόφοιτο του 'Εκκλησιαστικού Λυκείου Λαμίας κ. Παναγιώτη Καραβίδα, τόν όποιο όνόμασε Δωρόθεο καί τόν όποιο τήν έπομένη χειροτόνησε διάκονο. Στίς 26 Μαρτίου εξάλλου ό Σεβ. κ. Δωρόθεος προεξήρχε τής τελετής ένθρονίσεως του πασηφει έκλεγέντος 'Ηγουμένου τής 'Ι. Μοής 'Ανω Μεράς Πανσο. 'Αρχιμ. Φιλαρέτου Γεροντάρη.

'Εκκλησιαστική ζωή καί εύποιία 'Ι. Μ. Φθιώτιδος

Τίς βαπτίσεις 15 ενήλικων Κατηχομένων τέλεσε ό Σεβ. Μητροπολίτης κ. Νικόλαος, τό Σάββατο 16 Μαρτίου, στό Βαπτιστήριο του 'Ενο-

ριακού 'Ιερού Ναού τής 'Αγίας Παρασκευής Λαμίας, τό όποιο κατασκευάσθηκε πρόσφατα. Τό 'Ιερό Μυστήριο, τό όποιο παρακολούθησαν πολλοί συγγενείς καί φίλοι των Νεοφωτίστων, εκτελέσθη μέ πρωτοχριστιανική τάξη καί κατάνυξη. 'Αξίζει νά σημειωθεί ότι οί Νεοφώτιστοι 'Ορθόδοξοι Χριστιανοί, πού προέρχονται από διάφορα μέρη τής Φθιώτιδος, είχαν προηγουμένως παρακολουθήσει τή Σχολή Κατηχήσεως τής 'Ιεράς Μητροπόλεως, κατά τή βάπτισή τους δέ συνοδεύοντο από τόν 'Εφημέριο τής ένορίας στήν όποια διαμένουν καί από πολλούς φίλους καί συγγενικούς τους.

Μέ έπισημότητα καί εκκλησιαστική λαμπρότητα ή 'Ι. Μ. Φθιώτιδος έόρτασε στίς 24 καί 25 Μαρτίου τή μνήμη των Φθιωτών 'Αγίων, τήν έορτή του Εύαγγελισμού καί τήν 'Εθνική 'Επέτειο. Στίς έορταστικές έκδηλώσεις επί τή μνήμη των Φθιωτών 'Αγίων παρέστησαν οί Σεβ. Μητροπολίτες Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου κ. Προκόπιος καί Καρπενησίου κ. Νικόλαος. Στο τέλος τής Θείας Λειτουργίας τής Κυριακής 24 Μαρτίου ό Σεβ. κ. Νικόλαος τίμησε μέ τό άργυρούν μετάλλιο του 'Ιωβηλαίου τής 'Ιεράς Μητροπόλεως τέσσερις προσωπικότητες πού διακρίνονται γιά τήν πρός τήν 'Εκκλησία άγάπη τους: τόν κ. Δ. Κρικέλλα, επίτιμο Λυκειάρχη, τόν κ. Δ. Καραβάνα, προϊστάμενο πολιτικής προστασίας νομού Φθιώτιδος, τήν Σταυρούλα Πελέκη, Διευθύντρια του 'Ορφανοτροφείου καί τόν κ. Κων. Μήτσιου, 'Εκπαιδευτικό - Δημοσιογράφο. 'Επίσης στή Θεία Λειτουργία τής έορτής του Εύαγγελισμού ό Σεβ. χειροτόνησε Διάκονο τόν κ. Νικόλαο Τσέλο, πτυχιούχο τής Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καί μετεκπαιδευόμενο στόν τομέα τής Δογματικής.

Συνεχίζονται μέ έντατικό ρυθμό οί εργασίες άποπερατώσεως του 'Ιδρύματος Πετρή - Στέγη Γερόντων, ενός από τά πολλά ιδρύματα 'Αγάπης τής 'Ι. Μ. Φθιώτιδος, τό όποιο οικοδομείται σέ παράλιο χώρο τής Στυλίδος (φωτ.), τόν όποιο δώρησε μαζί μέ άλλη άκίνητη περιουσία του ό Μ. Εύεργέτης τής 'Ι. Μητροπόλεως Φθιώτιδος κ. 'Αργύρης Πετρή.

ΡΙΖΑΡΕΙΟΣ ΣΧΟΛΗ

Εἰκόνες τῆς Ἑλλάδας τοῦ Μπουασονά

Μία μνημειώδη έκδοση παρουσιάζουμε ἐδῶ πού ἔχει ὡς ἀντικείμενο τήν Ἑλλάδα, τήν ἱστορία καί τόν πολιτισμό της καί παρουσιάζει ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον ἀπό καλλιτεχνικῆς πλευρᾶς. Εἶναι ἕκδοση πολυδάπανη, πού μόνο ἰδρύματα καί κρατικοί φορεῖς μποροῦν νά φέρουν στό φῶς καί ἐν προκειμένῳ τό γεραρό Ριζάρειο Ἴδρυμα, μέ ψυχρή τόν εὐπατρίδη κ. Ἄγγελο Κίτσο.

Τό βιβλίον εἰσφέρει σημαντικό ὕλικό πρὸς τήν κατεύθυνση τῆς ἐθνικῆς μας αὐτογνωσίας, διακρίνεται γιά τήν πρωτοτυπία, τήν ἐπιστημονική ἀριότητα καί τήν καλλιτεχνική ἐμφάνιση καί ξεχωριστή φροντίδα.

Προλογίζοντας τήν κατά πάντα λαμπρή ἕκδοση, μέ τίς εἰκόνες τοῦ Μπουασονά, ἡ ὁποία μαρτυράει ἐμπνευση, μεράκι, καλαισθησία, ὁ ὑφυπουργός Ἑθνικῆς Οἰκονομίας Χρήστος Ἄ. Πάχτας, πού πρέπει νά ἐπαινεθεῖ, γιατί στάθηκε ἀρωγός καί ἐνίσχυσε τήν πρωτοβουλία τοῦ Ριζαρείου Ἰδρύματος, ὥστε νά πραγματοποιηθεῖ, σημειώνει μεταξύ ἄλλων ὅτι ὁ Μπουασονά «στῖς φωτογραφίες του ἀναμετρήθηκε μέ τό ἑλληνικό φῶς, μέ τό ἑλληνικό κάλλος, τήν ἑλληνική μνήμη. Ἕνα ἔργο πού διακόνησε πάνω ἀπό τριάντα χρόνια μέ ζήλο καί ἀκάματη ἐργασία, γιά νά μᾶς παρουσιάσει τήν Ἑλλάδα πού ἐνέπνεε τό πνεῦμα καί τήν τέχνη του. Ἡ ἕκδοση αὐτή εἶναι ὁ ἐλάχιστος φόρος τιμῆς στόν καλλιτέχνη πού ὑπερέτησε μέ τό δικό του ἀνεπανάληπτο τρόπο τήν πατρίδα μας, προβάλλοντας στόν κόσμο ὅλη τή διαφάνεια καί τή μοναδικότητα πού τό φῶς τήν περιβάλλει» (σελ. 7).

Ὁ Ἑλβετός Φρέντ Μπουασονά ἀνήκει στή φημισμένη οἰκογένεια τῶν φωτογράφων τῆς Γενεύης καί ἐξῆσε ἀπό τό 1858 ὡς τό 1946. Πρωτοῦλθε στήν Ἑλλάδα τό 1903 καί ἀγάπησε περιπαθῶς τή χώρα μας καί τοὺς ἀνθρώπους της, ἐκδίδοντας ἐπί τριακονταετία, γράφοντας καί συνεργαζόμενος σέ ἔντυπα μέ θέμα τήν Ἑλλάδα, πού μέ τίς μαυροάσπρες φωτογραφίες του, ὑψηλῆς αἰσθητικῆς καί ποιότητας, ἔκανε πολλούς Εὐρωπαίους νά τήν ἀγαπήσουν καί νά τήν ἐπισκεφθοῦν. Μαζί μέ τόν περίφημο καθηγητῆ στή Σχολή Καλῶν Τεχνῶν τῆς Γενεύης Daniel Baud-Bovy, κυριολεκτικά τήν ὄργωσε, ξεκινώντας ἀπό τήν Κέρκυρα.

Τό Ἀρχεῖο Μπουασονά

Στό Ἀρχεῖο Μπουασονά στή Γενεύη ὑπάρχουν πάνω ἀπό 150.000 φωτογραφικές γυάλινες πλάκες. Ἀνάμεσα σ' αὐτές, 7.000 εἶναι ἑλληνικά τοπία, πού ἀναδεικνύουν τήν ὀμορφιά τῆς ἑλληνικῆς φύσης, τῶν βουνῶν, τῶν πόλεων, τῶν λιμανιῶν, ἀλλά καί ἀποτυπώνουν τήν καθημερινή ζωὴ τῶν ἀνθρώπων τῆς πατρίδας μας, ἱερωμένων, στρατιωτικῶν, ἀγροτῶν, ἀνθρώπων τοῦ καθημερινοῦ

«Εἰκόνες τῆς Ἑλλάδας» Μπουασονά, Ριζάρειον Ἴδρυμα, Ἀθήνα 2001, σχ. 31x34,5 ἐκ., σελ. 178, δεμ.

► Ἀπό τόν Διευθυντῆ Σύνταξης τῆς «Α.» **Ι. Μ. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ**

μόχθου. Ἐκτός, ὅμως, ἀπό τήν καλλιτεχνική τους ἀξία, οἱ φωτογραφίες αὐτές εἶναι καί ἕνα ἱστορικό ντοκουμέντο, ἀφοῦ σταματοῦν τόν χρόνο πάνω στήν Ἑλλάδα, στήν προπολεμική περίοδο, ὅταν δέν εἶχαν τόσο πολύ ἀλλοιωθεῖ οἱ μορφές τῶν πόλεων καί τῶν λιμανιῶν της καί γι' αὐτό, μέ τήν ἐξαίρετη ἐκτύπωση καί παρουσίασή τους στό λεύκωμα τῆς Ριζαρείου (πρόκειται γιά μία προσεγμένη ἐπιλογή), προσφέρονται, ἐκτός ἀπό τήν αἰσθητική ἀπόλαυση, στή μελέτη ἀρχιτεκτόνων, ἱστορικῶν, ἐνδυματολόγων κ.ἄ. ἐρευνητῶν. Ὅπως λ.χ. ἡ φωτογραφία τοῦ Ἡρωδείου (σελ. 31).

«Δέν εἶναι τυχαῖο, γράφει πολύ σωστά ὁ κ. Πάχτας (ὅπ. παρ.), ὅτι ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος στήριξε τήν καλλιτεχνική δραστηριότητα τοῦ Fred Boissonas στήν Ἑλλάδα καί χρησιμοποίησε στή μεγάλη ἕκθεση τοῦ Παρισιοῦ τό 1919 ὕλικό ἀπό ἐπιλεγμένες φωτογραφίες του ὡς βασικό μέσο πολιτιστικῆς προβολῆς τῆς χώρας μας. Ἡ δύναμη τῆς ἀσπρόμαυρης φωτογραφίας τοῦ Fred Boissonas ἦταν ἀδιαμφισβήτητη».

Τό ἔργο συνοδεύεται ἀπό δύο ὥραϊα κείμενα γιά τόν καλλιτέχνη - φωτογράφο ἀπό δύο συμπατριῶτες του, τόν καθηγητῆ στό Κολέγιο τῆς Γενεύης Gad Borel («Ἀναζητώντας τίς ρίζες») καί τόν καθηγητῆ στό Πολυτεχνεῖο τῆς Λωζάννης Armand Brulhart, μέ πολύ χρήσιμες πληροφορίες γιά τά περιστατικά τοῦ βίου του καί τίς συνθήκες πού ἀντιμετώπισε ὅταν οἱ δυσκολίες ἐργασίας καί μετακίνησης ἦταν συχνά ἀνυπερβλήτες. Ὁ πρῶτος ἀπό τοὺς δύο ἀναφέρει κι ἕνα χαρακτηριστικό «ἀνέκδοτο» ἀπό τή φωτογράφιση τοῦ Παρθενῶνα

(ἡ φωτογραφία παρμένη τό 1908 δημοσιεύεται στή σελ. 33 τοῦ λευκώματος).

Ὁ Παρθενῶνας

Ὅταν ἀνέλαβε νά φωτογραφίσει τόν Παρθενῶνα ἀπό κάθε γωνία, δῆλωσε ἀμέσως ὅτι θά προτιμοῦσε μιά δυνατή βροχή, ὥστε νά ἀναδειχθεῖ ἡ αἰσθητικὴ ἀξία τῆς πέτρας. Τοῦ ἐξήγησαν εὐγενικά ὅτι δέν εἶχε θρέξει ἐδῶ καί ἀρκετό καιρό καί ὅτι θά ἔπρεπε νά δουλέψει μέ τίς δεδομένες συνθήκες. Ὁ Fred ἐπέμεινε καί μέ ἀρκετή τύχη κατάφερε νά φωτογραφίσει τό «δικό» του γυαλιστερό Παρθενῶνα μετά ἀπό μιά δυνατὴ καταιγίδα μέ φόντο ἕνα σκοτεινό, συννεφιασμένο οὐρανό» (σελ. 19).

Τό ἔργο τοῦ Μπουασονά πρέπει νά ἐνταχθεῖ στόν ἐλβετικό φιλελληνισμό, πού κατά τήν Ἐπανάσταση ἐκπροσώπησε ἕνας Ἐυνάρδος, ὁ γαλλικῆς καταγωγῆς τραπεζίτης, πού ἀπό τό 1825 ὑπῆρξε ἡ ψυχὴ τοῦ φιλελληνικοῦ κοιμητῆ τοῦ τῆς Γενεύης. Ἐνῶ στόν Samuel Baud-Bovy ὀφείλει πολλά ἡ μελέτη τῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν, ἀλλά καί ἡ νεοελληνικὴ λογοτεχνία (μεταξύ ἄλλων τό 1940 μετέφρασε -γιά πρώτη φορά- στά γαλλικά-ποιήματα τοῦ Ὀδυσσεῆ Ἐλύτη). Ὁ Μπουασονά, λοιπόν, καί ὁ Μπόντ Μποβί στό ἔργο τους πού εἶχε τόν τίτλο «Στὴν Ἑλλάδα μέσα ἀπό βουνά καί λαγκάδια», πού βγήκε τό 1910 στή Γενεύη, ἔγραψαν τὰ ἐξῆς γιά τήν πατρίδα μας, τὰ ὁποῖα δέν χρειάζονται σχολιασμό: «Αὐτός ὁ λαός, τόσο στίς ἀκτές ὅσο καί στό ἐσωτερικό τῆς χώρας, ὁ ψαρᾶς τῆς Αἰγίνας, ὁ γεωργός τῆς Ἀργολίδας, ὁ βοσκός τοῦ Χελμού ἢ τοῦ Παρνασσοῦ, ὅλος αὐτός ὁ λαός ἔχει τόσο σπινθηροβόλο πνεῦμα, τόση καλο-

σύνη, τόσο πάθος γιά τήν ἐλευθερία, μιά τέτοια λατρεία γιά τό παρελθόν του, μιά τέτοια προσήλωση στίς ἀρχαῖες συνθησεις...» (σελ. 92).

Οἱ συντελεστῆς

Γιά τή σπουδαία αὐτή ἕκδοση τοῦ Ριζαρείου Ἰδρύματος, ἡ ὁποία ἀπαίτησε πολὺ μόχθο, σημαντικὲς δαπάνες καί ἀντιμετώπισε πολλὰ ἐμπόδια πού ξεπεράστηκαν μέ τήν ἡπειρώτικη ἐπιμονή τοῦ κ. Ἄγγελου Κίτσου καί τῶν συνεργατῶν του, ἐργάστηκαν οἱ Γιάννης Δήμου (καλλιτεχνικὴ ἐπιμέλεια), Γιώργος Καραηλίας - Ἰάσων Δήμου (ἐπιμέλεια κειμένων, ὁ δεύτερος καί μετάφραση), Βάσω Ἀβραμοπούλου (καλλιτεχνικός σχεδιασμός), Ν. Spuller (ἐκτύπωση ἀπὸ ἀρνητικό), Color Net (ἐπεξεργασία φωτογραφιῶν) κ.ἄ. παράγοντες.

Ὅπως σημειώνεται (σσ. 12-13), ἀπὸ τό Πολυμελές Συμβούλιο τοῦ Ριζαρείου Ἰδρύματος, «τά ἐμπόδια ξεπεράστηκαν μέ τήν οικονομικὴ στήριξη καί τίς ἀνεκτίμητες διευκολύνσεις τοῦ Ὁμίλου Λάτση, ὁ ὁποῖος ὑπηρετεῖ μέ συνέπεια ἐδῶ καί χρόνια τόν θεσμό τῆς χορηγίας ὡς συνέχεια μιάς ἐθνικῆς καί πολιτισμικῆς παράδοσης». Καί ἐδῶ ὁ ρόλος τοῦ γεν. διευθυντῆ τοῦ Ὁμίλου Βαγγέλη Χρόνη ὑπῆρξε καθοριστικός.

Στίς 8 Ἰουλίου 2001, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐγκαινίασε στό Ριζάρειο Ἐκθεσιακό Κέντρο τοῦ Μονοδενδρίου (ἄλλο ἐπίτευγμα τοῦ ἰδρύματος) φωτογραφικὴ Ἐκθεση μέ τόν τίτλο «Εἰκόνες τῆς Ἑλλάδας» καί ἔργα τοῦ Μπουασονά.

ΑΓΙΟΤΗΤΑ: "ΕΝΑ ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΟ ΟΡΑΜΑ.

Επετειακός συλλογικός τόμος. Αθήνα, Ακρίτας, 2001, σελ. 229, σ. 8ο Μ.

Με την ευκαιρία των είκοσι χρόνων τους οί Έκδόσεις Ακρίτας είχαν την έμπνευση να οργανώσουν μία σειρά από όμιλεις με κεντρικό θέμα τον τίτλο του τόμου. Έτσι δόθηκε η ευκαιρία να γίνουν διάφορες προσεγγίσεις σ' ένα θέμα πού θεωρείται ως αυτονόητο και να διατυπωθούν σκέψεις και προβληματισμοί πού φανερώνουν την ανάγκη αναζήτησής του. Πολύ σωστά στον Πρόλογο του βιβλίου ή πορεία προς την Αγιότητα χαρακτηρίζεται ως ένα ταξίδι. Ένα ταξίδι πού περνά από πολλές δυσκολίες, παγίδες, εγκλωβισμούς πού έχουν ως στόχο να τό ανακόψουν ή και να τό ματαιώσουν. Πράγματι ή αγιότητα αποτελεί ένα λησμονημένο και ταυτόχρονα παρεξηγημένο όραμα, γιατί κάποτε υπήρχε και ένέπνεε τον πολιτισμό μας, ενώ τώρα τά πρότυπα άλλαξαν και νέα, με τη μορφή σύγχρονων ειδώλων, έχουν γίνει του συρμού και διευκολύνουν τον έτεροκαθορισμό μας. Μέσα σ' ένα τέτοιο περιβάλλον ο λόγος, πού διατυπώνεται στα κεφάλαια του βιβλίου, δείχνει τον δρόμο για προσωπική αναζήτηση και μετοχή. Προτάσσεται κείμενο του Σεβ. Μητροπολίτη Περγάμου κ. Ίωάννη, πού αποτελεί μία βασική τοποθέτηση για τη θεματική του βιβλίου, και ακολουθούν κείμενα του π. Γεωργίου Μπέγγου, του π. Νεκταρίου Αρσενίου, του π. Δ. Τζέρπου, του π. Αδ. Αύγουστιδη, του κ. Άλεξ. Καριώτογλου, του κ. Ίωσήφ Βιθιλάκη, του π. Σταμάτη Σκλήρη, του κ. Στεφάνου Ροζάνη, του κ.

Γιώργου Κόρδη κ.ά. Βασικό προσόν του έργου είναι ότι καταχωρίζεται ή ύλη του σε ένότητες, οι οποίες επιτρέπουν την πολύπτυχη και πολυμερή προσέγγιση του τόσο σημαντικού θέματος. Ο αναγνώστης έχει έτσι στη διάθεσή του ένα τόσο σπουδαίο υλικό για τον προσωπικό του άγωνα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΕΛΗΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ: ΤΟ ΘΑΥΜΑ. ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ Η ΜΥΘΟΣ; ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΑΚΟΜΗ ΝΑ ΠΙΣΤΕΥΟΥΜΕ ΣΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ;

Αθήνα, 2002, σελ. 211, σχ. 8ο μ.

Στην εποχή μας πού κυριαρχεί ο ωφελισμός και τά πάντα προσεγγίζονται ως μετρήσιμα αγαθά και ο όρθολογισμός αποτελεί τη μόνη αποδεκτή μέθοδο έρμηνείας της ζωής, να μιλήσει κανείς περί θαύματος είναι τολμηρό και επικίνδυνο. Κι όμως τό επιχειρεί ο συγγραφέας, Καθηγητής της Δογματικής παλαιότερα στη Θεολογική Σχολή, πού και άλλοτε είχε καταπιαστεί με τό θέμα αυτό από άλλη γνωστική περιοχή. Και τό κάνει με τον καλύτερο τρόπο και σε πείσμα των παραπάνω περιορισμών. Ξεκινά από μία βασική παραδοχή, ότι δηλαδή ή Θεία Αποκάλυψη αποτελεί άρμονική ένότητα με την ύπαρξη του θαύματος, εφ' όσον αποδεικνύει ότι ή πίστη της Έκκλησίας δέν είναι άπλως μία υποκειμενική θρησκευτική έμπειρία, άλλ' αυτή αύτη ή παρουσία του Θεού στην Ίστορία. Με βάση αυτές τις άρχές εξετάζει τό θαύμα στην Παλιά Διαθήκη και, ιδίως, στην Καινή Διαθήκη και στη ζωή της Έκκλησίας ως άψευδούς και όρατης μαρτυρίας της Βασιλείας του Θεού και μνημάτος σωτηρίας. Με καλή πατερική θεμελίωση ο συγγραφέας, διατυπώνει τον θεολογικό του λόγο και προσφέ-

ρει στο πλήρωμα της Έκκλησίας ένα εύχρηστο δοκίμιο για την κατανόηση ενός θεμελιακού ζητήματος για τη ζωή της Έκκλησίας.

Π. Μ. ΣΩΤΗΡΧΟΥ: ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΚΑΙ ΠΩΣ ΜΑΡΤΥΡΕΙΤΑΙ ΣΤΗΝ ΈΚΚΛΗΣΙΑ.

Αθήνα, Έκδ. Ν. Παναγόπουλος, 2001, σελ. 237, σχ. 8ο μ.

Στο ίδιο θέμα αναφέρεται και τό βιβλίο του γνωστού συγγραφέα κ. Π.Μ. Σωτήρχου. Μόνο πού τό προσεγγίζει με τρόπο καρδιακό. Όπως κάνει και στα άλλα θέματα με τά όποια έχει καταπιαστεί. Στην αρχή του βιβλίου προτάσσει ένα κεφάλαιο με θεολογικές θέσεις πάνω στο έρώτημα τί είναι θαύμα και πώς μαρτυρείται στη ζωή της Έκκλησίας, μέσα από την Άγία Γραφή και την Παράδοση. Ακολουθεί ένα μεγάλο Άνθολόγιο με θαυμαστά περιστατικά από διάφορα Συναξάρια και διηγήσεις «ως ένα δείγμα των ποταμών και των καταρρακτών του θείου ελέους πού διαχέεται καθημερινά στον κόσμο του τούτον», όπως γράφει στον πρόλόγο του. Τά κείμενα είναι αναπλάσματα από τον ίδιο με ξεχωριστή χάρη και διατηρούν τη ζωντανία της άρχικης τους γραφής. Έτσι ο αναγνώστης έχει στα χέρια του μία συλλογή θαυμαστών διηγήσεων πολύ ωφέλιμων έρμηνειών από διάφορες πηγές πού βρίσκονται δύσκολα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ, ΧΩΡΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΤΡΙΜΥΘΟΥΝΤΟΣ: ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΚΑΙ ΖΗΜΙΑ

Η προσευχή στα Ίερά Ευαγγέλια. Κατερίνη, Έπέκταση, 2001, σελ. 183, σχ. 8ο μ.

Η προσευχή, όπως διδάσκουν οι Πατέρες, είναι φανέρωση της υιοθεσίας του ανθρώπου από τον Θεό, συνομιλία του νου με τον Θεό. Κι όπως είναι φυσικό αποτελεί κορυφαία στιγμή για τη ζωή κάθε πιστού.

Ο συγγραφέας κάνει μία θεολογική προσέγγιση στο θέμα και με βάση τη διδασκαλία των πατέρων κάνει μία έρμηνεία των σχετικών περί προσευχής χωρίων των ιερών ευαγγελίων, επιμένοντας περισσότερο στην έρμηνεία της Κυριακής Προσευχής και στην άρχιερατική προσευχή του Κυρίου, όπως καταγράφεται στο 17ο κεφάλαιο του κατά Ίωάννην Ευαγγελίου. Πρόκειται για τό θαυμάσιο μέρος του πρώτου Ευαγγελίου, πού διαβάζεται στην Ακολουθία των Παθών, γνωστού και ως Ευαγγελίου της Διαθήκης. Προσευχόμενος ο Κύριος λίγο πριν τό Πάθος του άνακεφαλαιώνει όλη τη ζωή και τό έργο του και μιλάει για την άγάπη ως στοιχείο ένότητας της Έκκλησίας. Και στίς τρεις αυτές περιπτώσεις ο συγγραφέας καταθέτει πατερικό και άρα θεολογικό λόγο. Κι αυτό είναι τό κυρίαρχο στοιχείο του βιβλίου του. Έτσι γίνεται ένα βοήθημα στο σύγχρονο άνθρωπο πού θέλει να θητεύσει στην πνευματική έμπειρία της προσευχής.

ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΒΑΡΛΑ, ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ: ΘΕΙΑ ΛΑΤΡΕΙΑ «ΕΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑ».

Πρόλογος Ίωάννου Φουντούλη. Αθήνα, 2001, σελ. 207, σχ. 8ο μ.

Τίποτα δέν οικοδομεί περισσότερο από την όρθη κατανόηση και θίωση της Λατρίας της Έκκλησίας και κυρίως της Θ. Λειτουργίας. Τό γνωρίζει αυτό ο π. Μακάριος Βαρλάς και γι' αυτό τό βιβλίο του άποκαλύπτει και έρμηνεύει όλο τον πλούτο πού συνδέεται με την λειτουργική πράξη και τη λειτουργική διδασκαλία της Έκκλησίας. Τά κεφάλαια του βιβλίου άπετέλεσαν λειτουργικές όμιλεις του συγγραφέα, πού έγιναν σε διάφορους ναούς στην Ελλάδα και το έξωτερικό, ακολουθώντας μία παλαιά παράδοση της Έκκλησίας να κατχει τους πιστούς έρμηνεύοντας τη Θεία Λατρεία, όπως έκα-

ναν και ο Μάξιμος ο Όμολογητής, ο Γερμανός πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ο Σωφρόνιος Έροσολύμων, ο Νικόλαος Καβάσιλας κ.ά.

Τό βιβλίο χωρίζεται σε τρία κεφάλαια. Στο πρώτο γίνεται άναφορά γενικά στη Θ. Λατρεία, στο δεύτερο εξηγούνται οι συμβολισμοί του ι. ναού, των σκευών, των ακολουθιών και στο τρίτο γίνεται έρμηνεία της Θ. Λειτουργίας. Με τρόπο άπλό και γλώσσα ρέουσα ο συγγραφέας μεταφέρει στον αναγνώστη τη λειτουργική έμπειρία της Έκκλησίας και του προσφέρει ένα πολύ καλό βοήθημα για τον πνευματικό του καταρτισμό.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΑΡΙΩΤΟΓΛΟΥ: ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΣΥΝΑΞΑΡΙ:

Ίστορίες παιδείας όδυνήρες και ωφέλιμες. Αθήνα, Ακρίτας, 2001, σελ. 171, σχ. 8ο μ.

Το συναξάρι είναι διηγήσεις. Αυτό είναι γνωστό. Διηγήσεις ωφέλιμες πού διαβάζονταν στη συναξη των αδελφών. Γι' αυτό και ο όρος «συναξάρι».

Κι αυτό τό συναξάρι του γνωστού θεολόγου και συγγραφέα είναι γεμάτο διηγήσεις ωφέλιμες και χρήσιμες για την άπαλλαγή μας από τις δεσμεύσεις και τις άγκυλώσεις των παραδεδεγμένων αυτονόητων.

Ο κ. Α. Καριώτογλου, ως εκπαιδευτικός και άνθρωπος πού ζει όν παλμό των παιδιών, είχε την έμπνευση να καταγράψει ξεχωριστές ιστορίες μαθητών του, για τους όποιους πολλοί θα είμαστε καταδικαστικοί, κρίνοντας με τά ανθρώπινα δεδομένα. Κι όμως εδώ ισχύει ό,τι λέγεται σε παρόμοιες περιπτώσεις κι έχει γίνει του συρμού. Τά φαινόμενα άπατούν. Εύτυχως. Για να έχει ενδιαφέρον αύτη ή ζωή. Τά κείμενα του βιβλίου προέρχονται από άληθινές ιστορίες πού πολλές έχουν φθάσει σε όριακά επίπεδα. Τότε έπεμβαίνει ο Θεός. Κι οι λύσεις πού δίνει είναι ένας κόλαφος στην κριτική μας αύταρέσκεια. Τό συναξάρι των μαθητών περιλαμβάνει πολλές έκπληξεις και καλό θα είναι να προσεχθεί από τους εκπαιδευτικούς, αλλά και τους γονείς πού μέσα στην άνθρωποάγο καθημερινότητα ξεχνούμε μερικά αυτονόητα. Και κάτι ακόμη. Άς είναι τό βιβλίο μία άπάντηση σ' αυτούς που τόσο εύκολα είναι καταδικαστικοί για τό μάθημα των θρησκευτικών. Πόσο αλλάζει και πόσο όμορφαίνει αυτό αν γίνεται ευκαιρία για να νιώσει ο έφηβος τό γεγονός της Έκκλησίας και να τό δοθεί ή ευκαιρία να ζήσει την έμπειρία της.

ΕΝΑ ΠΟΤΗΡΙ ΑΚΟΜΑ:

Άνθολογία διηγημάτων παλαιών και νέων συγγραφέων. Επιμ. Βασίλη Αργυριάδη. Αθήνα, Ακρίτας, 2001, σελ. 196, σχ. 8ο μ.

Μία συλλογή από δεκατρία διηγήματα παρουσιάζει ο τόμος αυτός πού έχουν ως κοινό παρανομαστή τη σχέση του με την πνευματική ζωή, τους άγώνες και τις άγώνες της. Άφηγούνται ιστορίες ανθρώπων έργων, ιστορίες άπλεις και καθημερινές πού κρύβουν όμως συγκρούσεις και μάχες της ψυχής. Οι άφηγήσεις προέρχονται από δόκιμους συγγραφείς, στην πλειοψηφία τους, και τά δείγματα γραφής, πάλι στην πλειοψηφία τους, είναι γοητευτικά. Λείπουν βέβαια κι άλλοι πού θα μπορούσαν να δώσουν μια πληρότητα στον τόμο. Άνθρώπινο ως εδώ. Διαφωνούμε, όμως, με τό κριτήριο πού επικαλείται ο έπιμελητής. Τη δόκιμη γραφή. Κι αυτό γιατί μοιραία κάνει τον αναγνώστη να σκεφτεί πώς μόνο όσοι άνθολογούνται είναι οι δόκιμοι. Κι αυτό δέν είναι αλήθεια. Όσοτόσο τό βιβλίο περιλαμβάνει έξαιρέτα δείγματα του έντεχνου λόγου, έργα Έλλήνων και ξένων συγγραφέων πού καταγράφουν την πάλη της ψυχής με τον κόσμο, είτε αυτός βρίσκεται έξω, είτε έσω του ανθρώπου. Είναι, τά πιά πολλά, έργα πνοής και αίσιοδοξίας, κι αυτό είναι πού έχει αξία.

ΕΚΔΗΜΙΕΣ ΠΡΟΣ ΚΥΡΙΟΝ

Ὁ Κερκύρας καί Παξῶν κυρός Τιμόθεος (1939-2002)

Ἡ ἐξόδιος Ἀκολουθία τοῦ ἐκλιπόντος Μητροπολίτη Κερκύρας, Παξῶν καί Διαποντίων νήσων κυροῦ Τιμοθέου ἐψάλη τήν Τρίτη 19 Μαρτίου 2002, στίς 12.00, στόν Μητροπολιτικό Ναό Ὑπεραγίας Θεοτόκου Σπηλαιωτίσης Κερκύρας, προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου. Τόν ἐπικήδειο ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐξεφώνησε ὁ Ἀρχιγραμματεὺς Θεοφ. Ἐπίσκοπος Σαλῶνων κ. Θεολόγος, Τοποτηρητής τῆς χηρευοῦσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κερκύρας, Παξῶν καί Διαποντίων Νήσων ὀρίσθηκε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Παραμυθίας, Φιλιατῶν καί Γηρομερίου κ. Τίτος.

Ὁ ἐκδημήσας Μητροπολίτης κυρός Τιμόθεος (Τριβιζᾶς) γεννήθηκε στόν Ἀγρό Κερκύρας τό 1933. Ἀπεφοίτησε ἀπό τή Θεολογική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τό 1967 καί συνέχισε στήν Ἀγγλία σπουδές Κοινωνιολογίας, Δογματικῆς Θεολογίας καί Φιλοσοφίας, στίς ΗΠΑ Ποιμαντική Ναυτικῶν καί στή Ρώμη Τουρισμοῦ. Διάκονος χειροτονήθηκε τό 1962 καί Πρεσβύτερος - Ἀρχιμανδρίτης τό 1967. Μητροπολίτης Κερκύρας, Παξῶν καί Διαποντίων Νήσων ἐξελέγη τό 1984.

Ἐπηρετήσε ὡς Ἱερατικῶς Προϊστάμενος Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων καί Διευθυντής Ἑλληνικῶν Σχολείων τῆς Ἀγγλίας. Στήν Ἀθήνα χρημάτισε Ἱερατικῶς Προϊστάμενος τοῦ ἱ. Ν. Ἀγίου Γεωργίου Καρύτση,

Ἀπό τή βράβευση τοῦ ἀείμνηστου Μητροπολίτη Κερκύρας ἀπό τήν Ἀκαδημία

Γραμματεὺς Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν καί ἐπί τριετία Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀφοῦ προηγουμένως ἐπὶ πενταετία ὑπηρετήσε παρά τῷ ἰδιαίτερω Γραφείῳ τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐπὶ ἔτη μέλος τῆς Διοίκουσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἰονίου Πανεπιστημίου ἀπό τό 1984 ἕως τό 1997. Τό 1989 μέ Συνοδική Ἀπόφαση ὀρίσθηκε ὑπεύθυνος σχέσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί ΕΟΚ.

Ὡς τήν ἐκδημία του ἦταν Μέλος τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 145ης Συνοδικῆς Περιόδου (2001-2002), τακτικό Ἀρχιερατικό Μέλος τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τῆς Ε.Κ.Υ.Ο., τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων καί Διαχριστιανικῶν Σχέσεων καί τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Παρακολουθήσεως Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων. Ἔλαβε μέρος σέ ἀποστολές καί συνέδρια στήν Ὁρθόδοξα Πατριαρχεῖα καί τίς ἑτερόδοξες Ἐκκλησίες. Γνώριζε

ἀπταιστῶς τήν Ἀγγλική καί συνέγραψε πολλές πραγματεῖες καί ἄρθρα στήν ἑλληνική καί ἀγγλική. Τό 1995 βραβεύθηκε γιά τό πλουσιότατο κοινωνικό, φιλανθρωπικό καί ἐκδοτικό του τοῦ ἔργο ἀπό τήν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν.

Ἐδειξε ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον γιά τά παιδιά μέ εἰδικές ἀνάγκες, ἀνήγειρε εὐαγῆ ἰδρύματα, συνεδριακό κέντρο, κατασκηνώσεις.

Κατά τή συνεδρία τῆς 2ας Ἀπριλίου 2002 τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος, Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος, μίλησε εὐφῆμως, τιμητικῶς καί ὀφειλετικῶς γιά τόν αἰφνιδίως κοιμηθέντα Μητροπολίτη Κερκύρας.

«Ἡ προσφορά καί ὁ ζῆλος του γιά τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας μέσω τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν...», εἶπε ὁ Μακαριώτατος γιά τόν μεταστάντα Ἱεράρχη, «...καθώς καί τό συνολικό ἔργο του στήν Ἱερά Μητρόπολη Κερκύρας, τόν κατατάσσουν στή χορεία τῶν καταξιωμένων Μητροπολιτῶν.

Αὐτοῦ τοῦ ἀοίδιμου Ἱεράρχου τίς πολυτίμες ὑπηρεσίες στερήθηκε ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία πρόωρα καί ἀπροειδοποίητα».

Ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος καί τά Μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου ἔψαλαν Τρισάγιο στό Παρεκκλήσιο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, «ὑπέρ μακαρίας μνήμης καί αἰώνιου ἀναπαύσεως ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ Κυρίου», τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτη.

ΣΤΟ ΝΑΟ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Κάτω ἀπό τόν τροῦλλο τοῦ πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως στή Ἱερουσόλυμα ἐγίνε ἡ τοποθέτηση τῶν ψηφιδωτῶν τῶν 4 Εὐαγγελιστῶν, πού εἶναι ἔργο τοῦ ἀγιογράφου Βλάση Τσοτσῶνη, ὁ ὁποῖος ἔχει φιλοτεχνήσει καί τά ἄλλα ψηφιδωτά (Ἀγ. Ἀποκαθήλωσης, Παντοκράτορα τροῦλλου κ.λπ.)

Ο Αρχιεπίσκοπος στη Σχολή Έθν. "Αμυνας

Διάλεξη έδωσε στη Σχολή Έθνικής Άγωνα όπου μετεκπαιδεύονται ανώτατοι αξιωματικοί των τριών όπλων, της Πυροσβεστικής και της Έλληνικής Αστυνομίας, καθώς και από την Κύπρο με θέμα τον Έλληνισμό και την Ορθοδοξία. Στόν Προκαθήμενο της Εκκλησίας μας έπιφυλάχθηκε θερμή υποδοχή από τη Διοίκηση της Σχολής και τους φοιτάντες, οι όποιοι και παρακολούθησαν με ιδιαίτερο ένδιαφέρον τη διάλεξη.

ΓΙΑ ΤΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ

Άπό τά Ίεροσόλυμα (βλ. 1η σελίδα), ό Μακ. Αρχιεπίσκοπος Άθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Χριστόδουλος έκανε την ακόλουθη δήλωση:

«Παρακολουθούμε με μεγάλη άγωνία τίς εξέλιξεις στους Άγίους Τόπους. Είναι φυσικό νά έχουμε ιδιαίτερες εύαισθησίες, διότι είναι τά πανάγια προσκυνήματα, τά περισσότερα έκ των όποιων, όπως γνωρίζετε, ανήκουν εις την Έλληνορθόδοξη Εκκλησία, στό Έλληνορθόδοξο Πατριαρχείο Ίεροσολύμων.

Άπό την πρώτη στιγμή έχουμε σταθει στό πλευρό του Πατριάρχου Ειρηναίου καθώς επίσης και των άλλων Άγιοταφίτων. Προσευχόμεθα και προβαίνουμε σε κάθε διάθημα τό όποιο θά αποτρέψει την αίματοχυσία και βεβαίως και κάθε καταστροφική ενέργεια σε θάρος του άρχαίου μνημείου όλης της χριστιανοσύνης, πού είναι ό ναός της Γεννήσεως στη Βηθλεέμ. Έχω τή διαβεβαίωση του έν Άθήναις Ίσραηλινού πρέσβευς κ. David Sasson ότι ή κυβέρνησή του έχει δώσει σαφείς έντολές νά μή θιγεί τό μνημείο και νά μήν υπάρξει αίματοχυσία... Και από την πλευρά των Παλαιστινίων πρέπει νά επιδειχθεί νηφαλιότης, διότι είναι συγκεχυμένες οι πληροφορίες και αυτή τή στιγμή δέν είμαστε σε θέση νά επιμερίσουμε τίς εύθύνες. Έκείνο πού μάς ένδιαφέρει είναι νά επικρατήσει ή ειρήνη και βεβαίως και τό άρχαίο μνημείο της Γεννήσεως του Κυρίου μας νά παραμείνει άθικτο όπως τό σεβάστηκαν τόσο

Άναμνηστική φωτογραφία από τή διάλεξη του Μακ. Αρχιεπισκόπου Άθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Χριστόδουλου στη Σχολή Έθνικής Άμυνας

αίωνες και τόσοι κατακτητές. Ένώνουμε τίς προσευχές μας και ως Ίερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος με όλο τον Όρθόδοξο Λόό μας, προκειμένου νά υπάρξει παύση των κακών και τελικά νά επικρατήσουν νηφάλιες σκέψεις και ή ειρήνη νά παγιωθεί σε αυτή τήν πολύπαθη περιοχή του κόσμου».

Η επέτειος της 25ης Μαρτίου στην Άλεξάνδρεια

Η Α.Θ.Μ. ό Πάπας και ό Πατριάρχης Άλεξανδρείας και πάσης Άφρικής κ. Πέτρος άπένευσε στόν άποχωρούντα Γεν. Πρόξενο της Ελλάδος στην Άλεξάνδρεια κ. Μιχάλη Δαρατζίκη, πρέσβη, τό παράσημο του Άγίου Μάρκου Α΄ Τάξεως για τίς ύπηρεσίες πού πρόσφερε στην Όρθοδοξία και στόν Έλληνισμό. Η παρασημοφορία του διακεκριμένου διπλωμάτη έγινε την Κυριακή της Όρθοδοξίας στόν Ι.Ν. του Ευαγγελισμού Άλεξανδρείας και μετά τή λήξη της δοξολογίας για τήν 25η Μαρτίου 1821. Στίς 23 Μαρτίου έξ άλλου μίλησε στην αίθουσα Ίουλίαν Σαλβάγου του Άβερωφείου Γυμνασίου στην Άλεξάνδρεια, ό συγγραφέας Ίωάννης Χατζηφώτης με θέμα «Η συμμετοχή των Έλλήνων και του Πατριαρχείου Άλεξανδρείας στην Έθνεγερσία», πού προήλθε από μακροχρόνια έρευνα σε ιστορικά άρχεία και πηγές. Τόν όμιλητή παρουσίασε ό Διευθυντής του Άβερωφείου Γυμνασίου - Λυκείου κ. Στ. Συμεωνίδης, ενώ χαιρέτισαν τήν εκδήλωση ό Μακ. Πατριάρχης κ. Πέτρος, ό Γ. Πρόξενος κ. Μ. Δαρατζίκης, πρέσβης και ό πρόεδρος της Έλληνικής Κοινότητας κ. Στ. Ταμβάκης. Τήν εκδήλωση παρακολούθησαν πλύν των προαναφερθέντων, ό εκπρόσωπος της ΓΓΑΕ κ. Π. Άβραμίδης, ή ήγεσία των Αιγυπτιωτών στην Ελλάδα, άποτελούμενη από τόν Πρόεδρο του Συνδέσμου Αιγυπτιωτών κ. Φ. Κοσσένα, τόν Πρόεδρο του Συνδέσμου Έλληνο-αιγυπτιακής Φιλίας κ. Σπ. Καμαλάκη, τόν Πρόεδρο του Συνδέσμου Άποφοίτων Άβερωφείου Σχολής Άλεξανδρείας κα Άν. Μηλοπούλου, τόν τ. ύπουργό κ. Χ. Παπαμάργαρη, τόν ιδρυτή και πρώην Πρόεδρο του Συνδέσμου Άποφοίτων Άβερωφείου Σχολής Άλεξανδρείας κ. Β. Βαγή κ.ά. Επίσης παραβρέθηκαν Πρόεδροι και εκπρόσωποι των σωματείων της ελληνικής Άλεξάνδρειας.

Άπό τόν Πρωτοψάλτη ΜΑΝ. ΧΑΤΖΗΜΑΡΚΟ

ΜΟΥΣΙΚΑ

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Πολύ συγκίνησε τόν γράφοντα τιμητική γι' αυτόν εκδήλωση του «Συλλόγου Φίλων της Βυζαντινής Μουσικής Αιγιαλείας» με τή συμπάρασταση και του Σεβ. Μητροπολίτου Καλαβρύτων και Αιγιαλείας κ. Αμβροσίου.

Επίσης, πρέπει νά εκφράσω εύχαριστίες για τήν άποστολή του τελευταίως έκδοθέντος βιβλίου του κ. Φίλιππου Οικονόμου υπό τόν τίτλο «Νέο Μουσικό ζήτημα στην Όρθόδοξη Εκκλησία» και νά συγχαρώ για τό αξιόλογο έργο.

Νομίζω όμως τίς μικροδιαφωνίες πού πάντοτε ύπήρχαν στόν χώρο της Μουσικής μας, δέν πρέπει νά τίς χαρακτηρίζουμε ως «άνατολικόν ζήτημα», διότι όπως πολύ σωστά και γράφει, οι μικροδιαφορές αυτές άρχισαν από τόν τέταρτον αιώνα, όταν ό Έφραίμ ό Σύρος (4ος αιώνας) για νά προφυλάξει τούς Χριστιανούς από τή μουσική του Άρμονίου, ίδρυσε χορόν «Παρθένων» πού έψαλλαν εις τόν Ναόν μέχρι και τήν μεγάλην σύγκρουση του πρωτοψάλτη της Μ.Χ. Εκκλησίας Ίακώβου, με τό «γραφικό» σύστημα του Άγαπίου Παλιέρμο, πού είχε και τή στήριξη του Οικουμενικού Πατριαρχείου (έτος 1797).

Και φθάνουμε στό 1814, ιστορικό σταθμό για τή Μουσική μας σημειογραφία, πού τρεις Έθνικοί Ευεργέτες (Χρύσανθος-Γρηγόριος-Χουρμούζιος) μάς παραδίδουν τή νέαν μέθοδο τήν όποιαν χρησιμοποιούμε και σήμερα.

Βέβαια, αντίδρασεις ύπήρξαν και τότε, και

Ίστορία και Άλήθεια

οι περισσότερες προήρχοντο από οικονομικά συμφέροντα ή και από μικροεγωισμούς, από άνθρωπους πού δέν συμπεριελήφθησαν εις τήν έν λόγω επιτροπήν του 1818, έτος πού άναγνωρίστηκε ή νέα γραφή από τήν Μεγάλην του Χριστού Εκκλησίαν.

Παρά ταύτα από τήν πικρίαν πού δοκίμασε ό Χιώτης Άπόστολος Κώνστας, πού ήταν και έξαίρετος άντιγραφείας των παλαιών θεωριών και μουσικών κειμένων, θά ταλανίζεται ακόμη ή Μουσική μας μέχρις ότου βρεθεί ένας υπεύθυνος παράγων (ποιος άλήθεια), ό όποιος θά παραμερίσει τούς οικονομικούς λόγους τούς όποιους σκέπτονται τινές και θά άποδώσει τήν μουσική τήν Έθνικήν όπως είναι καταγεγραμμένη εις τό κύτταρον του κάθε Όρθοδόξου Έλληνα.

Ένας σοβαρός επιστήμων πού γράφει ιστορίαν όπως ό κ. Οικονόμου τή γράφει άντικειμενικά και γι' αυτό τουλάχιστον διακρίνεται. Άπ' αυτό τό μουσικολογικό συνέδριο πού έγινε στην Άθήνα προηγήθησαν έτερα τρία, έγώ ήμην υπεύθυνος διά τό πρώτον πού έγινε εις τόν Βόλον τό 1977.

Στό τέταρτο συνέδριο έδήλωσα ότι όλοι

πρέπει νά επανέλθουμε εις τό Πατριαρχικόν ύφος (αλήθεια ποιόν;). Άληθέστατον, διότι αυτά τά γράφω και εις τόν πρόλογον της Μελωδικής μου Άνθοδέσμης (Τόμος Γ΄, 1983). Δυστυχώς ό όμιλητής πού εισηγήθη τό σχετικόν θέμα τήν έπομένην ήκούσθη αυτοσχεδιάζων τό Άποστολικόν Άνάγνωσμα εις ήχον πλ. τετάρτου, χωρίς νά μνημονεύσει ότι τόν ύμνον της άγάπης τόν έχω τονίσει εις κλιτόν ύφος πρό άμνημονεύσιων ετών.

Άλλά, ποία προσέγγιση νά υπάρξει με (μεγάλους) συναδέλφους, οι όποιοι άλλα λέγουν και άλλα πράττουν, ψάλλοντες «Λειτουργικά» και «Χερουβικά» Σακελλαρίδη και ένω κατακρίνουν τόν αυτοσχεδιασμόν, κακοτέχνως αυτοσχεδιάζουν. Γιατί για μένα ό αυτοσχεδιασμός είναι ή τελειότερα μορφή σύνθεσης και δημιουργίας· άλλα για νά εισαι τέλειος χρειάζεται μεγάλη έμπνευση, γνώση και έπιστημονική κατάρτιση, προσόντα τά όποια εύτυχώς διαθέτουν πολλοί συνάδελφοι, οι όποιοι έχουν και τήν πείραν του ιεροϋ Άναλογίου.

Αυτά τά όλίγα, σάν καλόπιστη κριτική στό θαυμαστό πόνημα και για νά επανέλθω στόν αυτοσχεδιασμόν, όχι τήν άντιγραφήν, πού χωρίς αυτόν δέν θά ύπήρχε μουσική δημιουργία άνωτέρας πνοής, τουλάχιστον για τήν Μουσικήν πού εκφράζει τόν θεϊον Λόγον, άλλα μία τυποποιημένη άντιγραφή μουσικών γραμμών συνήθως ασύνδετων μεταξύ των και κάθε είδους ξενικές άρμονικές συνηχίσεις.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

«Τό μυστικό τῆς Κοντέσσας Βαλέραινας»

Τό ενδιαφέρον αυτό έργο του Γρηγορίου Ξενόπουλου (1867-1951) παρουσιάζεται στο θέατρο «Ακάδημος» σε σκηνοθεσία Πάνου Βαρδάκου. Τά σκηνικά-κουστούμια σχεδίασε η Νίκη Πέρδικα και ο Κυριάκος Σφέτσας έγραψε τή μουσική. Παίζουν οι ήθοποιοί Τζένη Ρουσσέα, Γκάρυ Βοσκοπούλου, Όλυμπία Παγουλάτου, Γιώργος Βούτος, Ήλιος Χριστόπουλος και Διονύσης Ποταμίτης.

Μιά παλιά άρχοντική οικογένεια έχει ξεπέσει κοινωνικά και αντιμετώπιζει οικονομικές δυσκολίες. Τό παλιό άρχοντικό έχει πωληθεί και ζούν σε φτωχικό χαμόσπιτο. Καί άλλα περιουσιακά στοιχεία έκποιήθηκαν γιά καταναλωτικούς σκοπούς. Καί τώρα καταφεύγουν στον δανεισμό γιά νά επιβιώσουν. Ο Μανώλης Βαλέρης δέν έχει καμία βιοποριστική δραστηριότητα. Επιδιώκει νά διορισθεί στό Δημόσιο.

Οί δυσκολίες δέν τούς δραστηριοποιούν, αλλά στρέφονται πρós εύκολη λύση. Άποφασίζουν νά πωλήσουν τό μυστικό τῆς χήρας ηλικιωμένης μητέρας πού θεραπεύει τή θέλα, άρρώστια των ματιών. Τή χρησιμοποιεί και τή δίνει σ' όσους πάσχουν και θεραπεύονται. Τήν προσφέρει δωρεάν, «για ψυχικό».

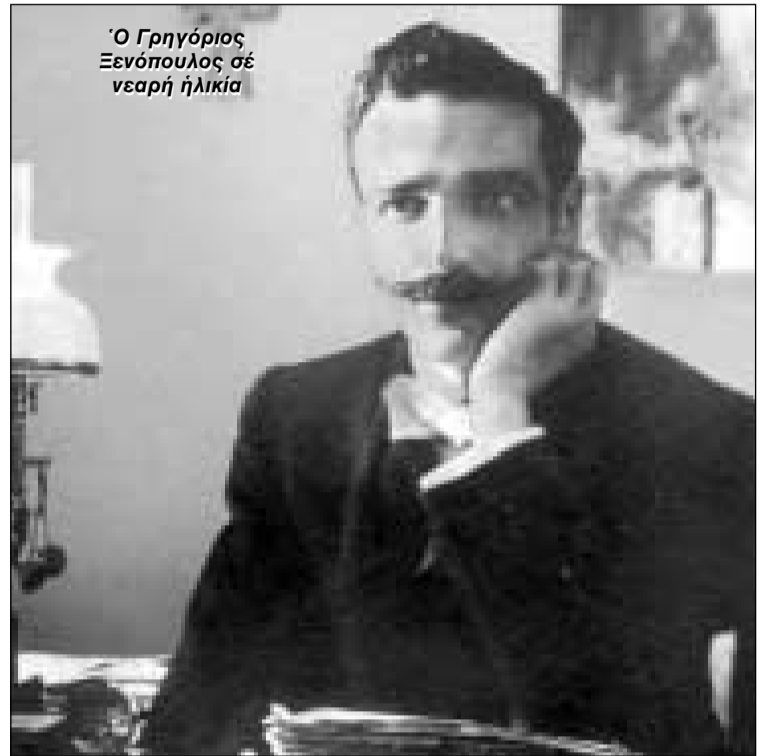
Τό μυστικό αυτό δόθηκε μέ όρκο πρίν από τριακόσια περίπου χρόνια, τό 1620, στην τότε Βαλέραινα, από έναν Κρητικό μοναχό, τον Άγάπιο, πού κατέφυγε στη Ζάκυνθο από τον Μοριά κατατρεγμένος από τους Τούρκους. Άρρωστος και εξασθενημένος ο καλόγερος εκείνος φιλοξενήθηκε και νοσηλεύθηκε στην οικογένεια Βαλέρη. Πρίν φύγει γιά τό μοναστήρι τῆς Άναφωνήτρας, όπου πέρασε τήν υπόλοιπη ζωή του, από εύγνωμοσύνη έδωσε στη Βαλέραινα ένα εικόνημα τῆς Παναγίας και τή μυστική συνταγή τῆς σκόνης πού θεραπεύει τή θέλα. Τήν όρκισε νά τή χρησιμοποιεί χωρίς νά παίρνει άμοιβή, «για ψυχικό». Τῆς έδωσε έντολή νά τό μεταβιβάσει λίγο πρίν πεθάνει στην γυναίκα του γιου τῆς, με τον ίδιο όρο. Έτσι τό μυστικό μεταβιβάζεται από Βαλέ-

► Κριτική Θεάτρου
από τον ΝΙΚΟ ΤΣΙΡΩΝΗ

ραινα σε Βαλέραινα επί τριακόσια περίπου χρόνια με εύλαβική τήρηση του αρχικού όρου.

Τό γεγονός ότι ή σκόνη τῆς Κοντέσσας Βαλέραινας θεραπεύει τά μάτια είναι εύρύτητα γνωστό και προκαλεί τώρα τό έπιχειρηματικό δαιμόνιο. Ένας έπιτήδειος «έπιχειρηματίας», ο Τζώρτζης Πάπουζας, προσφέρει χρήματα γιά νά αγοράσει τό μυστικό τῆς και νά έκμεταλλευθεί έμπορικά τή σκόνη. Έποκριτικότητα καλύπτει τά ιδιοτελή του κίνητρα μέ κοινωφελή σκοπό, τή θεραπεία περισσότερων ανθρώπων. Η πρόταση του Πάπουζα παρουσιάζεται στην οικογένεια Βαλέρη σαν εύκαιρία έξόδου από τα οικονομικά άδιέξοδα. Προκαλεί όμως άναστάτωση και σύγκρουση. Η Κοντέσσα Βαλέραινα ούτε ν' άκούσει γιά πώληση του μυστικού τῆς. Όχι γιατί θέλει νά έχει μονοπώλιο στην άξιοποίησή του, αλλά γιατί είναι κάτι ιερό. Έχει δώσει όρκο και δέν έννοει νά τον παραβεί. Άλλά ή σύγκρουση πού πυροδοτεί ή πρόταση του Πάπουζα, δέν σημειώνεται μόνον ανάμεσα στα πρόσωπα τῆς μέχρι τώρα αγαπημένης οικογένειας. Διαδραματίζεται και μέσα τους.

Η έπιθυμία νά βγούν από τή δεινή τους οικονομική κατάσταση δέν παραβλέπει τον σεβασμό πρós τή μητέρα και τήν έμμونه τῆς στην τήρηση του ήθικου χρέους. Καί ή Κοντέσσα Βαλέραινα δέν μένει άσυγκίνητη μπροστά στα προβλήματα και τις δυσκολίες των οικείων τῆς. Έτσι γιά νά τούς διευκολύνει άποφασίζει νά έπισπεύσει τον θάνατό τῆς παίρνοντας δηλητήριο και παραδίδοντας τό μυστι-

Ο Γρηγόριος Ξενόπουλος σε νεαρή ηλικία

κό τῆς θεραπευτικής σκόνης χωρίς νά δεσμεύσει τή νύφη τῆς μέ όρκο ως πρós τήν πώληση τῆς συνταγῆς. Καθώς πληροφορούνται τον διορισμό του γιου τῆς Μανώλη ή Κοντέσσα Βαλέραινα πεθαίνει δίνοντάς τους ένα πειστικό μάθημα προσηλώσεως στις πνευματικές άξίες, χωρίς τήν τήρηση των όποιων δέν είμαστε άληθινοί άνθρωποι.

Μετά τό γεγονός αυτό ή γυναίκα του Μανώλη Βαλέρη άποφασίζει νά συνεχίσει τήν παράδοση, πού είχαν ακολουθήσει όλες οι προηγούμενες Βαλέραινες, θεραπεύοντας μέ τή σκόνη πού παρασκευάζεται μέ τή συνταγή του μοναχού Άγαπίου, χωρίς άμοιβή, «για ψυχικό».

Η ΑΛΗΘΕΙΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ίασιού 1 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ
Τηλ.: 010-7230.791- Fax: 010-7239.713

Διεύθυνση Διαδικτύου
τῆς Έκκλησίας: <http://www.ecclesia.gr>
Ήλεκτρονική διεύθυνση: e-mail: iera-synodos@ath.forthnet.gr

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ

του Μακ. Άρχιεπισκόπου Άθηνών
και πάσης Έλλάδος
κ.κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ύπό του Κλάδου Έκδόσεων
τῆς Έπικοινωνιακής και Μορφωτικής
Ύπηρεσίας τῆς Έκκλησίας
τῆς Έλλάδος

Διευθυντής Κλάδου:
Εὐάγγελος Π. Λέκκος

Διευθυντής Συντάξεως:
Ί. Μ. Χατζηφώτης

Άρχισυντάκτης: Γ. Θ. Πρίντζας,
Έπιμελητής Έκδοσης: Μαν. Μελινός,
Στή Συνταξη: Γιώργος Ί. Βασιλείου
Γραμματεία: Λίτσα Ί. Χατζηφώτη.

Προεκτυπωτικές εργασίες:

ΟΜΙΛΟΣ ΚΑΛΟΦΩΛΙΑ Α.Ε.

Έκτύπωση - Βιβλιοδεσία:

ΛΙΘΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΒΕΕ

Έτήσιες Συνδρομές:

- Έσωτερικού Ίδιωτών: 20 €
- Ίερών Ναών και Μονών: 25 €
- Ίερών Μητροπόλεων: 25 €
- Έξωτερικού: Εύρώπη, Άφρική, Έγγύς Άνατολή, Άπω Άνατολή, Αυστραλία: \$60 (Κύπρου: \$30 ΗΠΑ).
- Τιμή φύλλου: 1 €

Παρακαλούνται οι συνδρομητές έσωτερικού νά άποστέλλουν τις συνδρομές τους μέ ταχυδρομική έπιταγή.

ΣΥΝΤΟΜΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ή Έθνεγεργσία τιμήθηκε στην Ί. Μ. Κυθήρων

Στις 24 Μαρτίου τό άπόγευμα, στό Πνευματικό Κέντρο Ποταμού, ή Ί. Μητρόπολις Κυθήρων σε συνεργασία μέ τό Δημοτικό Σχολείο Άγίας Πελαγίας πραγματοποίησε έορταστική έκδήλωση μέ όμιλητή τον κ. Γ. Στάθη, Πάρεδρο του Παιδαγωγικού Ίνστιτούτου μέ θέμα: «Η έπικαιρότητα του μηνύματος τῆς 25ης Μαρτίου». Τήν έπομένη, 25 Μαρτίου, τό άπόγευμα στό Πνευματικό Κέντρο Ποταμού τό Έκκλησιαστικό Συμβούλιο και οι κυρίες τῆς Έραυικής Έπιτροπῆς του Ί. Ναού Ίλαριωτίσης - Ποταμού διοργάνωσαν, υπό τήν αιγίδα τῆς Ί. Μητροπόλεως, συνεστίαση μέ έορταστικό πρόγραμμα παρόντων του Σεβασμιωτάτου, ό όποιος και μίλησε έπικαιρώς, του κ. Δημάρχου, του κ. Έπαρχου, του κ. Άντιδημάρχου και των άλλων άρχων και φορέων τῆς νήσου.

Ζητείται έφημέριος για τή Μυρτιδιώτισσα Κυθήρων

Η Ί. Μ. Κυθήρων, επειδή ή έφημεριακή θέση του Ίερού Προσκυνηματος τῆς Πανα-

γίας τῆς Μυρτιδιωτίσης παραμένει κενή, καλεί τούς ενδιαφερομένους πού έχουν τά προσόντα νά υποβάλουν αίτηση γιά τήν κάλυψη τῆς θέσεως αυτής.

Βάπτιση άθιγγάνων στή Νέα Ίωνία Βόλου

Στις 10 Άπριλίου βαπτίσθηκαν όμαδικά έπτά Τσιγγανόπαιδα μέ πρωτοβουλία των στελεχών του 10ου Δημ. Σχολείου Ν. Ίωνίας Βόλου. Τή βάπτιση τέλεσε ο Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ίγνάτιος και παραβρέθηκαν οι δάσκαλοι και οι μαθητές του 10ου Δημ. Σχολείου καθώς και οι Άρχές τῆς περιοχῆς.

Τιμήθηκε ο Παπαδιαμάντης στην Ί. Μ. Δημητριάδος

Έβδομάδα άφιερωμένη στον Άλέξ. Παπαδιαμάντη ήταν τό διάστημα 9-13 Άπριλίου, στό πλαίσιο τῆς όποιας παρουσιάστηκαν σε θεατρική παράσταση τά διηγήματα «Η Σταχομαζώχτρα» και «Άπόλαυση στη γειτονιά» από τά μέλη του «Συνδέσμου Νέων» τῆς τοπικής Έκκλησίας, πραγματοποιήθηκε

έκθεση με πρωτότυπο ύλικό γιά τον συγγραφέα και δόθηκαν από τον Σεβ. κ. Ίγνάτιο, τά βραβεία στις μαθήτριες και στους μαθητές πού διακρίθηκαν στον διαγωνισμό πάνω στό διήγημα του Άλέξ. Παπαδιαμάντη «Η Σταχομαζώχτρα», πού διοργάνωσε ή Ίερά Μητρόπολις σε συνεργασία μέ τή Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Έκπαίδευσης Νομού Μαγνησίας και κατόπιν άδειας του Ύπουργείου Παιδείας.

Σεμινάριο έλληνικῆς γλώσσας στην Ί. Μ. Χαλκίδος

Σεμινάριο έκμαθήσεως τῆς Έλληνικῆς Γλώσσας γιά κληρικούς και τά λαϊκά τῆς στελέχη ίδρυσε ή Ί. Μ. Χαλκίδος. Τό Σεμινάριο λειτουργεί κάθε Σάββατο στις 11 π.μ. στό Πνευματικό Κέντρο του Ίερού Ναού Άγίας Παρασκευῆς Χαλκίδος, μέ τήν εύθύνη του συνεργάτου τῆς Ίερας Μητροπόλεως κ. Άγγελου Μαντά, Δρα Φιλολογίας και Καθηγητού τῆς Άνωτέρας Έκκλησιαστικῆς Σχολῆς Άθηνών, μέ τή συμμετοχή 60 στελεχών τῆς Ίερας Μητροπόλεως, κληρικῶν και λαϊκῶν.

ΕΝ ΟΛΙΓΟΙΣ

Έβδομάδα Ίερατικών Κλήσεων

Με την ευκαιρία του έορτασμού της Έβδομαδος Ίερατικών Κλήσεων από 1η ως 7' Απριλίου πραγματοποιήθηκαν με απόφαση της Διαρκούς Ίερας Συνόδου αξιόλογες εκδηλώσεις. Στάλθηκε συνοδικό μήνυμα προς τους εκπαιδευτικούς της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης. Συνοδικό Γράμμα προς όλους τους Ίεροσπουδαστές των Εκκλησιαστικών Σχολείων και Σχολών. Συνοδική Έγκυκλιος προς την Αρχιεπισκοπή και τις Ί. Μητροπόλεις της Εκκλησίας της Ελλάδος που διαβάστηκε στους Ί. Ναούς την Κυριακή της Σταυροπροσκυνήσεως, 7' Απριλίου. Έγινε ειδικό δώρο αφιέρωμα - έκπομπή του Ραδιοφωνικού Σταθμού της Εκκλησίας της Ελλάδας για τις ιερατικές κλήσεις την Τρίτη 2' Απριλίου. Τελέσθηκε Θεία Λειτουργία στον Ίερό Ναό της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής από τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Χριστοδούλου, τό Σάββατο 6' Απριλίου, παρουσία αντιπροσωπείας Καθηγητών και Ίεροσπουδαστών των Εκκλησιαστικών Σχολείων και Σχολών και στή συνέχεια παρατέθηκε από τη Σχολή κοινό γεύμα.

Ό Κλαυδιούπολεως Άρκάδιος

Έξεδήμησε προς Κύριον ό Μητροπολίτης Κλαυδιούπολεως κυρός Άρκάδιος του Πατριαρχείου Ίεροσολύμων και κηδεύθηκε με αισθήματα βαθυτάτου πένθους από την Άγιοταφική Άδελφότητα.

Ό έκλιπών ιεράρχης γεννήθηκε τό 1924 στή Λεμεσό.

Στά Ίεροσόλυμα έφθασε τό 1946. Τό 1947 έκάφη μοναχός και στή συνέχεια χειροτονήθηκε διάκονος. Τό 1954 χειροτονήθηκε πρεσβύτερος. Διετέλεσε ήγούμενος στή Γεσθημανή και υπεύθυνος του τυπογραφείου του Ίερού Κοινοῦ του Παναγίου Τάφου. Τό 1970 διορίστηκε

μέλος της Άγίας και Ίερας Συνόδου του Πατριαρχείου.

Τό 1981 έγινε Αρχιεπίσκοπος Άσκάλωνος και διορίστηκε μέλος της Οικονομικής Έπιτροπής του Πατριαρχείου. Άνοικοδόμησε την Ίερά Μονή Άγίου Βασιλείου και ανακαίνισε την Ί. Μονή Προφήτου Ήλιου. Διετέλεσε ήγούμενος των παραπάνω Μονών.

Τό 1991 εξέλεγή Μητροπολίτης και τό 2001 ονομάστηκε Μητροπολίτης Σκυθοπόλεως. Ή εξέδοιος Άκολουθία έψάλη στον Πατριαρχικό Ναό Άγίων Κωνσταντίνου και Έλένης στήν Ίερουσαλήμ.

Οί διμερεῖς έπαφές

«Χριστιανική κληρονομιά και ταυτότητα της Εύρώπης» ήταν τό θέμα των διμερών έπαφών και συνομιλιών των αντιπροσωπειών της Εκκλησίας της Ελλάδος και της Ρωμαιοκαθολικής στό Βατικανό. Σκοπός της επίσκεψης ήταν ή άλληλογνωριμία των εκκλησιαστικών παραγόντων και ή συνεργασία των δύο Εκκλησιών σε θέματα κοινού προβληματισμού, όπως ή δικαιοσύνη και ή ειρήνη, ή οικολογία, ή βιοηθική, ή οικογένεια, ή νεολαία, ό χριστιανικός πολιτισμός, ή επιστήμη, ή χριστιανική εκπαίδευση, τό μέλλον της Εύρώπης και ή συμμετοχή και συμβολή των Εκκλησιών στό εύρωπαϊκό γίγνεσθαι. Τά άποτελέσματα της επίσκεψης αυτής που διήρκεσε ως τις 13 Μαρτίου, όπως φαίνεται από την Έκθεση που αναγνώστηκε στή Δ.Ι.Σ., υπήρξαν αξιοπρόσεκτα. Διαπιστώθηκε κοινός προβληματισμός σε όρισμένα θέματα ποιμαντικού βίου και ποιμαντικής προνοίας. Επίσης τονίσθη-

Μέριμνα Ένορίας για τους φυλακισμένους

Τό χρηματικό ποσό των 2.465 ευρώ προσέφερε ή Ένορία Άγίου Έλευθερίου Άχαρνών ως οικονομική ενίσχυση του Φιλοπτώχου Ταμείου στή Φυλακή Τίρυνθας, για την αντιμετώπιση των άτομικών εξόδων των ένδεων κρατουμένων, καλύπτοντας προσωπικές ιδιαίτερες ανάγκες, τις όποιες δέν μπορεί να καλύψει ή ύπηρεσία των Άγροτικών Φυλακών.

Τά χρήματα μαζί με αρκετά ζεύγη ύποδημάτων παρέδωσε ό πρόεδρος του Έκκλ. Συμβουλίου της Ένορίας Αϊδ. κ. Κων. Παναγιωτόπουλος, που μαζί με ένοριτες επισκέφθηκε τις Φυλακές Τίρυνθος.

κε ή ανάγκη συνεργασίας των δύο Εκκλησιών σε θέματα που άφορούν στή διατήρηση της χριστιανικής ταυτότητας της Εύρώπης και άλλα ανεξαρτήτως των ύφισταμένων δογματικών και εκκλησιολογικών διαφορών.

Τό Θρήσκευμα στά Ληξιαρχεία

Σημαντικότατη υπήρξε ή γνωμοδότηση του Άντεισαγγελέα του Άρείου Πάγου για την σύμφωνα με την κείμενη Νομοθεσία ύποχρεωτική άναγραφή του θρησκευματος στά Ληξιαρχεία, παρά την αντίθετη άποψη της Άρχης Ποστασίας των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων του κ. Δαφέρμου. Έτσι τό όλο θέμα άναγραφής του θρησκευματος στις ταυτότητες, που ή Εκκλησία κρατάει άνοιχτό, μπαίνει σε νέα φάση, όπως σχολίαζαν έγκυροι εκκλησιαστικοί παρατηρητές.

Γιατί Άνώνυμες Έταιρείες;

Κατά την τελευταία Σύνοδο της Δ.Ι.Σ. έγκρίθηκαν τά καταστατικά της σύστασης δύο Άωνύμων Έταιρειών (Α.Ε.): Της Α.Ε.» με την έπωνυμία «Έταιρεία Διαχειρίσεως Χώρων Σταθμεύσεως Αυτοκινήτων» και της Α.Ε. με την έπωνυμία «Υποστήριξη έπιχειρησιακών και χρηματοδοτικών προγραμμάτων, μελετών και έργων Α.Ε.».

Στή συνέχεια προέβη στήν έπιλογή των πρώτων Διοικητικών Συμβουλίων των δύο Α.Ε. Σχετικά με τό θέμα των Άωνύμων Έταιρειών, όπως διευκρινίστηκε από την Δ.Ι.Σ.: Ό Νόμος 2778/1999, άρθρον 52, δίδει ρητώς στή Διάρκή Ίερά Σύνοδο τό δικαίωμα να ίδρύει άνώνυμες έταιρείες άναπτυξιακού χαρακτήρα. Ό καθορισμός των Μελών των δύο Διοικητικών Συμβουλίων

έγινε με κάθε έλευθερία και διαφάνεια.

Προαγγέλθηκε από τον Μακαριώτατο ή ανάγκη διορισμού μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και παρακλήθηκαν τά Μέλη της Δ.Ι.Σ. να προτείνουν την έπόμενη. Ό Σεβ. Μητροπολίτης Θηβών και Λεβαδείας κ. Ίερώνυμος υπέβαλε πρόταση, ή όποία και υιοθετήθηκε.

Οί άνώνυμες έταιρείες είναι έπιταγή των κανόνων άπορρόφησης κονδυλίων της Εύρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και διευκολύνουν τη νόμιμη και αξιόχρεω αξιοποίηση από την Εκκλησία των περιουσιακών της στοιχείων, ώστε να έπιτελει άπρόσκοπτα τό πολυσχιδές πνευματικό, φιλανθρωπικό, πολιτιστικό, κοινωνικό και έθνικό της έργο.

Συνέδριο Όρθοδόξων νέων

Μέ θέμα «Νέοι και Εκκλησία: Ύπάρχει σημείο έπαφής;» διοργανώνεται από την Χριστιανική Φοιτητική Ένωση Πανελλήνιο Συνέδριο Όρθοδόξων Νέων στήν Άθήνα, από 11 ως 12 Μαΐου, στήν όδό Καρύτση 14, με την εύλογία του Μακ. Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Χριστοδούλου (φωτ.), ό όποιος θά πραγματοποιήσει εισαγωγική όμιλία κατά την α' συνεδρία, με θέμα «Άς αντιμετώπισουμε την πραγματικότητα». Εισηγήσεις θά κάνουν και οι Σεβ. Μητροπο-

λίτης Δημητριάδος κ. Ίγνάτιος, ό Παν. Καθηγούμενος της Ί. Μ. Ίθήρων Άγ. Όρους κ. Βασίλειος, οί Αϊδεσιμ. Βασ. Θεομύς, δρ. Θεολογίας - Παιδοψυχίατρος και κ. Άδ. Αύγουστίδης, δρ. Θεολογίας - Ψυχίατρος και ό κ. Κ. Ι. Κορναράκης, λέκτωρ της Θεολογικής Σχολής Αθηνών. Κατά την άπογευματινή συνεδρία της πρώτης ήμέρας θά μιλήσουν τέσσερις νέοι που συμμετέχουν στήν όργάνωση νεανικών προσπαθειών και έχουν αντιμετώπισει τις σύγχρονες δυσκολίες.

